JACOBI GRETSERI
SOCIETATIS JESU
INSTITUTIONUM
LINGUÆ GRÆCÆ
LIBER TERTIUS,
DE
SYLLABARUM DIMENSIONE.
Pro Schola Rhetorices.

ANTVERPIÆ,
APUD JOANNEM PAULUM ROBYNS.
M. DCC. XV.

Cum Grat' & Privilegio.

Digitized by

CAPUT I.

DE
VOCALIBUS BREVIBUS, LONGIS, ANCIPITIBUS, ET DIPHTHONGIS.

GRæci habent vocales ſeptem, α, ε, η, ι, ο, υ, ω. Ex his ε & ο perpetuò breves ſunt: η & ω ſemper longæ. α, ι, υ, ancipites, quod modò producantur, modò corripiantur, interdum in eadem, ſæpius in diverſis dictionibus; ut lib. I. cap. I. declaravimus.

Ex vocalium conjunctione naſcuntur diphthongi duodecim, quarum ſex priores appellantur Propriæ, ſex poſteriores Impropriæ: αι, αυ, ει, ευ, οι, ȣ. ᾳ, ῃ, ῳ, ηυ, υι, ωυ. Quæ omnes ſuapte natura producuntur.

Quia verò fieri poteſt, ut breves vocales, quantumvis naturâ ſuâ breves, longæ fiant, & longæ vocales unà cum diphthongis breves; docendum eſt quibus modis id contingat: poſtea de ancipitum quantitate regulas præſcribemus; in hac enim cognoſcenda, potiſſima difficultas verſatur.

Præterimus, tamquam notum ex Emmanuele, quid ſit Tempus, & quæ quòtve tempora, ſyllaba quævis habeat.

 CA-

CAPUT II.
DE POSITIONE.

1. VOcalis brevis ante duas Conſonantes, vel unam duplicem, ejuſdem dictionis, longa eſt poſitione. τόξον, *arcus*, ϛέμμα, *corona*.

τόξ' ὤμοισιν ἔχων. Iliad. 1. *Arcum in humeris habens.*

ϛέμματ' ἔχων ἐν χερσίν. Ibid. *Manibus coronam habens.*

ὀλέκοντο δὲ λαοί. Ibid. *Peribant autem populi.*

ἤτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. Ibid. *Sic fatus conſedit.*

Regula II. Si altera Conſonans fuerit in fine præcedentis, & altera initio ſequentis dictionis, vocalis nihilominus longa erit.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη κρείων Ἀγαμέμνων.

Hunc autem reſpondens allocutus eſt rex Agamemnon.

Regula III. Si utraque Conſonans, aut duplex, ſit in principio ſequentis dictionis, producetur vocalis præcedens. Iliad. α.

ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος. *Traxit autem ex vagina magnum enſem.* Ibid.

πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς ἄϊδι προΐαψεν. *Multas verò fortes animas demiſit Orco.*

— ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίῃ. Ibid. *Dejecit ſceptrum humi.* Ibid.

Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή. *Cujus ex ore, melle dulcior fluebat oratio.*

ANNOTATIO.

In his exemplis α, ι, *breves, item* ο *&* ε *producuntur ob duas Conſonantes in altera dictione: occurrunt autem hujus productionis in omnibus ferè Poëtarum paginis exempla, quod ipſum*

ipſum quoque Latini nonnunquam Græcorum imitatione faciunt; non tantum in monoſyllabis, quæ ſæpe non alio nomine, quàm quòd monoſyllaba ſunt, extenduntur, ſed etiam in polyſyllabis. Hinc illud Iuvenalis Sat. 8.

Occulta ſpolia, & plures de pace triumphos. *Et illud Silij lib* 9. Immane ſtridens agitur, &c. *Et illud Virgilii* 1. *Georgic.*

Lappæque, tribulique, interque nitentia culta. *Et alia hujus generis, quæ adfert Emmanuel.*

REGULA IV. Interdum corripitur præcedens ſyllaba brevis, etiamſi duæ Conſonantes, vel una duplex ſit in principio ſequentis. Iliad. 2.

— οἵτε Ζάκυνθον ἔχον *Quique Zacynthum habitant.*

— ἀλλὰ Σκάμανδρος οἴσει δινείης. Iliad. 21. *Sed Scamander vorticoſus abripiet te.*

ANNOTATIO.

Multa hujus generis exempla paſſim tibi Homerus ſuppeditabit, qui ſæpiſſime vocalem brevem ante hoc nomen Σκάμανδρος corripit: ut ferè liberum videatur, vocalem brevem vel producere, vel corripere, prout carminis ratio exigit.

CAPUT III.

DE MUTA ET LIQUIDA.

1. VOcalis brevis ante mutam & liquidam, ſive ejuſdem, ſive diverſæ dictionis, communis eſt. Theoc. Idyll. 11.

ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾶ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; *O Cyclops, Cyclops, quo mens tua avolat?* Ibid.

οὕτω γοῦν ῥάϊστα διᾶγ' ὁ Κύκλωψ ὁ παρ' ἡμῖν. *Sic igitur facillimè*

facillimè vivebat Cyclops noſter. Iliad. 9

Πάτροκλος μὲν σῖτον ἑλὼν ἐπένειμε τραπέζῃ. *Patroclus quidem panem accipiens diſtribuit in menſa.*

ANNOTATIO.

Dictum eſt in regula, Vocalis brevis, nam longa numquam fit communis, licet ſit ante mutam & liquidam: quod diligenter eſt obſervandum; ne quis putet α. ι, υ, hoc ipſo quod antecedunt mutam & liquidam, eſſe communes. Non eſt ita, ſed oportet ut ſaltem in illa dictione naturâ ſint breves: quod aliquando, maximè apud Latinos, ex Rectis deprehendere licet. Propterea enim iſti obliqui, patris, patri, patrem, patres, *a commune habent; quia* a *in nominativo,* pater, *breve eſt: ſed* matris, fratris, *& ſimiles, perpetuò* a *longum habent; quia in his nominandi caſibus* mater, frater, *a longum eſt, & idem judicium eſto de aliis tam Latinis, quam Græcis; ſive in eadem, ſive in diverſis dictionibus.*

Regula ii. Non modò λ & ρ, ſed etiam μ & ν, cum mutis apud Græcos ordinarie liqueſcunt, brevémque vocalem faciunt communem, quod apud Latinos non fit, niſi in Græcis dictionibus, quibus ipſi utuntur; ut Cycnus, Tecmeſſa, Therapnæ, Ichneumon. Theoc. Idyll 22.

λαιῇ δὲ στόμα τύψε, πυκνοὶ δ' ἀράβησαν ὀδόντες. *Siniſtrâ verò os percuſſit, crepitarunt autem crebri dentes.* Idem Idyll. 1.

καὶ λέγε τὸν βώταν νικῶ Δάφνιν, ἀλλὰ μάχευ μοι. *Et dic bubulcum vinco Daphnin, ſed congredere mecum.*

Idem Idyll. 15. ἑπτὰ δραχμῶν κυνάδας, γραιᾶν ἀποτίλματα πηρῶν. *Septem drachmis pilos caninos, ex vetulis & mutilatis ovibus convulſos.* Et Idyll. 16. τίς κομόωντας Πριαμίδας, ἢ θῆλυν ἀπὸ χροίας κύκνον ἔγνω;

Quis comatos Priamidas, aut muliebrem à colore novit cygnum?

A N-

ANNOTATIO.

Vt hoc præceptum planiùs intelligas, lege quæ hac de re eruditè ſcribit noſter Emmanuel, ubi ae præceptionibus Poſitionis agit.

Regula III. Vocalis brevis fit etiam apud Græcos communis ante litteras, *μν, κλ, πλ*.

Heſiod in Ἔργ. ἥτε καὶ ἀπάλαμνόν περ ὁμῶς ἐπὶ ἔργον ἐγείρει. *Quæ etiam ignavum ad opus excitat.*

Homer. βατραχ. Ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω. *Conſcenſo lecto ſummum mordeo digitum.* Theocr. Idyll. 17.

θωρηχθεὶς ἐπὶ βουσὶν ἀνάρσιος Αἰγυπτίῃσι. *Armatus in armenta hoſtili animo Ægyptia.* Hom. Odyſſ. 4.

Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἐπαληθείς. *Cyprum, Phœniciam, & Ægyptum pererrans.*

ANNOTATIO.

Hinc fit ut pleraque verba ab his litteris incepta repetant in præterito primam thematis; ut diximus in Grammatica, cùm de augmento præteriti ageremus. Videtur autem Martialis ſimile quid auſus lib. 5.

Sardonychas, Smaragdos, Adamantas, Iaſpidas uno.
Portat in articulo Stella, Severe, meus. *Et Propertius Helleniſmo uſus eſt, hoc verſu:*

Te ſcelus accepto Thracis Polymneſtoris auro.
Nutrit in hoſpitio non; Polydore, pio. *Et Ovidius 13. Metamorph.*

Vadit ad artificem diræ Polymneſtora cædis. *Alij tamen legunt*, Polymeſtora.

Regula IV. Vocalem brevem etiam tunc ſæpe pro communi habent Græci, cùm ſolam liquidam antecedit.

dit. Iliad. 1.

— ἀυτοὺς δ᾽ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσι. *Fecit ipſos eſcas canibus.* Homer. hymno in Merc.

ἱμερόεν κονάβησε, θεὸς δ᾽ ὑπὸ μέλος ἄεισε. *Suaviter ſonuit, Deus autem melos cecinit.* Theocr. Idyll 11.

πολλάκις ὦ Πολύφαμε τὰ μὴ καλὰ, καλὰ πέφανται. *Sæpe ô Polypheme quæ non ſunt pulcra, videntur pulcra.*

ἀνέρες ἔστε φίλοι. *Viri eſte amici.* Ἄρες, Ἄρες βροτολοιγὲ, μιαιφόνε. *Mars, Mars homicida.*

Quæ duo aliquoties apud Homer. occurrunt.

ANNOTATIO.

Alij primum illud teſtimonium ita legunt: — ἀυτοὺς δὲ ἑλώρια τεῦχε κύνεσσι. *vel:* — ἀυτοὺς δ᾽ ἑλλώρια.

Regula v. Idem quandoque contingit, licet liquida ſit in principio dictionis ſequentis. Homer. Iliad 22. πολλὰ λισσομένω οὐδ᾽ Ἕκτορι θυμὸν ἔπειθεν. *Multa precantes, neque Hectori animum flectebant.*

Et Iliad. 4. ὡς ὅτ᾽ ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε νέφος αἰπόλος ἀνήρ. *Sicut cùm nubem ex ſpecula videt caprarius.*

ANNOTATIO.

Hæc Græcorum propria ſunt. Quamvis Perſius quoque in prologo ſimile quiddam ſibi permiſerit.

Cantare credas Pegaſeium melos.

Longâ primâ in nomine melos; *eſt enim ſcazon.*

Liquidæ non ſolùm poſtpoſitæ, ſed etiam mutis antepoſitæ liqueſcunt interdum tam in eadem quam in diverſis dictionibus; ut quidam volunt.

In eadem v ante θ. *Dionyſ. de ſitu orbis:* καὶ Τρίπολιν λιπαρὴν, Ὀρθωσιδά τε, Μάρανθόν τε. Tripolim feracem, Orthoſida & Maranthum.

μ ante φ. Odyſſ. 11. καί ῥα ἔχεν δύο παῖδας Ἀμφίονάτε Ζῆτόνδε. Duos habebat filios Amphionem & Zetum.

ρ ante π. Orpheus initio Argonaut. — δεῖξειτε θαλάσσης παρθενίης ἀταρπους, ἐπιήραλον ἡρώεσσι. Oſtende vias maris virginei, quod gratum erit Heroibus.

γ loco ν ante χ. Heſiod. in Ἔργ. εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμα ἐγχώριον ἄλλο γένηται. Quod ſi negotium aliquod, quale ſolet inter vicinos, exiſtat.

ν ante κ In diverſis vocibus. Iliad. 24. ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, καὶ δέκε ἄλλον, σεῦ ἀπαλεξήσαιμι. Nihil mali tibi faciam, quin potiùs alium quoque à te arceam, ne neceat.

ν ante τ. Iliad. 22. τῶν μνῆσαι φίλον τέκνον ἄμυνε δ' δήϊον ἄνδρα. Horum memento cara proles, & fuga inimicum virum.

μ ante π in illo verſu Homeri, hymno in Cybelen. ᾗ κροτάλων τυμπάνωντε ἰαχὴ, σὺν τε τρόμος αὐλῶν. Cui crepitaculorum tympanorumque ſonitus, & clangor tibiarum (placet.) *Idem fit apud Catullum, carmine de Berecynthia & Atti.* Niveis (citata) cepit manibus leve tympanum.

ν ante vocalem. Dionyſius de ſitu orbis: τῷ δ' ἐπὶ Βοιωτῶν τε πέδον καὶ Λοκρῶν ἄρουρα. Iuxta hunc (jacet) Bœotorumque campus, & Locrorum ager. *Et Phocyl* μήδ' ἐς ἔρωτα γυναικῶν ἅπας ῥεύσῃς ἀκάθεκτον. Neque amore mulierum totus diffluas perdito.

Nonnumquam corripiunt vocalem non obſtantibus tribus conſonantibus. Homer. Iliad. π. ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀνδρότητα καὶ ἥβην. Suam ſortem lugens, & relinquens virilem ætatem & juventutem.

Ceterum omnes iſtæ obſervationes videntur ex depravatis codicibus natæ: nam, ut à primo verſu ordiar, correcti codices ita habent apud Dionyſium: καὶ τρίπολιν λιπαρὴν, Ὀρθώσιδά τε Μάραθόντε.

Apud Homerum verò ita: καὶ ῥ' ἔχεν δύο παῖδ' Ἀμφίονά τε Ζῆθόντε.

Tertius verſus ſic legitur apud Orpheum: παρθενίης ἀτεκνούς.

In quarto eliditur α *per apoſtrophum*: εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον.

Quintus ſic ſcribitur apud Homerum: ἀλλ' ἐγὼ οὐδέν σε ῥέξω κακὸν, ἀλλά κεν ἄλλον σεῦ ἀπαλεξήσαιμι.

Sextus verſus eſt iſte: τῶν μνῆσαι Φίλε τέκνον.

In ſeptimo, qui eſt Homeri, rectè legunt alij τυπάνων. *Et apud Catullum* typanum: *eſt enim* typanum *idem quod* tympanum.

Octavus qui eſt Dionyſij, hoc modo ſcribi debet: τῶ δ' ἐπὶ Βοιωτῶν τε πέδον, καὶ Λοκρὶς ἄγρα. *Quam ſcripturam agnoſcit Euſtathius, licet alij legant* Λοκρῶν, *eamque confirment hoc Tryphiodori verſu*: ἔνθα καὶ ἔνθα Φέρησι λόχον κλυτοπώλων Ἀχαιῶν. Huc & illuc agat agmen equus inclytorum Achivorum. *Verum alij apud ipſum Tryphiodorum legunt etiam* κλυτόπωλον, *& apud Phocylidem* γυναικός.

In nono denique verſu legunt alij: ὃν πότμον γοόωσα λιποῦσ' ἀδροτῆτα καὶ ἥβην.

Unus tamen occurrit verſus Solonis, ubi brevis ante liquidam & mutam corripitur; & unus Heſiodi, in quo brevis ante duas mutas & unam liquidam nihilominus brevis eſt. Prior eſt iſte pentametex: Ἀττικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμῖν ἀφέντων. Atticus hic vir unus eſt ex illis qui Salaminem deſeruerunt.

Poſterior eſt iſte in clypeo Herculis: Ἀλκμήνη, θυγάτηρ λαοσσόου Ἠλεκτρύωνος. Alcmene, filia populorum ſervatoris Electryonis. *Niſi quis hic fingere velit* συνίζησιν.

CA-

CAPUT IV.

DE MODO, QUO VOCALES LONGÆ ET DIPHTHONGI FIUNT BREVES.

1. Quælibet vocalis & diphthongus communis eſt in fine verſus, ſicut apud Latinos.

Regula 11. Vocales longæ & diphthongi breves eſſe poſſunt, ſubſequente in altero vocabulo vocali aut diphthongo: neque enim neceſſariò eliduntur vocales concurrentes, ut in Latino carmine fieri ſolet. Homer. Iliad. 1.

— οὐδ' ἀπίθησε μύθῳ Ἀθηναίης. *Neque inobediens fuit dicto Minervæ.* Theocrit.

ὁ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει. *Et Iupiter quidem nunc ſerenus eſt, nunc pluit.*

ἅλλεται ὀφθαλμός μευ ὁ δεξιός. Idem Idyll. 3. *Salit mihi dexter oculus*, Iliad. 1.

ἄξω ἑλών· ὁ δέ κεν κεχολώσεται ὅν κεν ἵκωμαι. *Auferam: ille autem indignabitur, ad quem venero.*

ANNOTATIO.

Ad imitationem Græcorum ſcripta ſunt illa à Latinis. Virg. Æneid 3. Inſulæ Ionio in magno, quas dira Celæno. *Æneid.* 5. Victor apud rapidum Simoënta ſub Ilio altò.

Et alia quæ adfert Emmanuel, in quibus vocales longæ & diphthongi corripiuntur ob ſequentem in altera dictione

vocalem aut diphthongum, nulla eliſione facta.

REGULA III. Sæpius producitur longa vocalis & diphthongus, ſi in eadem dictione vocalem vel diphthongum antecedat; quamvis aliquando corripiatur, ut in his exemplis. Iliad. 6.

οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Δρύαντος υἱὸς κρατερὸς Λυκόεργος. *Neque enim Dryantis filius fortis Lycurgus.* Tyrtæus:

Μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς. *Ne fugiatis relictis ſenibus* Theocrit. Idyll. 11.

— καθεζόμενος δ' ἐπὶ πέτρας ὑψηλᾶς εἰς πόντον ὁρῶν ἄειδε τοιαῦτα. *Sedens in petra reſpiciénſque in pontum talia canebat.* Sappho:

τῷ γριπεῖ Πελάγωνι πατὴρ ἀνέθηκε Μένισκος.

κύρτον καὶ κώπαν μνάμα κακοζωΐας. *Meniſcus parens poſuit piſcatori Pelagoni naſſam & remum, monumentum vitæ miſeræ.*

REGULA IV. Vocalis longa vel anceps ante aliam vocalem brevem vel longam, non corripitur neceſſariò. Hom. Iliad. 12.

φοινήεντα δράκοντα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον. *Ferens cruentatum unguibus draconem immanem.*

ζωὸν ἔτ' ἀσπαίροντα. Ibid. *Vivum adhuc palpitantem.*

Idem Homer. Iliad. 11. διὰ δ' ἐμπερὲς ἰὸς ἐν γαίῃ κατέπηκτο. *Penitus autem ſagitta in terra defixa eſt.*

REGULA V. Vocalis brevis ante aliam vocalem longam, vel diphthongum, corripitur, niſi producatur quadam licentia.

— πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. *Divûm hominúmque pater.*

Homerus Iliad. 8. εἰσορόων Τρώων τε πόλιν καὶ νῆας Ἀχαιῶν. *Intuens Trojanorum urbem & naves Græcorum.*

CAPUT V.

QUOT MODIS QUANTITAS VOCALIUM ANCIPITUM COGNOSCATUR.

HActenus de diphthongis vocalibúſque naturâ brevibus & longis dictum eſt, quomodo illis utantur, & interdum etiam abutantur, Poëtæ. Sequitur jam ut regulas tradamus cognoſcendi quantitatem ancipitum vocalium, in quibus, ut ſuprà me dicere memini, omnis propemodum difficultas Græcæ Proſodiæ verſatur. Videntur autem ſi non plures quàm Latinis, certè non pauciores Græcis ſuppetere rationes inveſtigandi quantitatem harum vocalium.

Nam ancipitum quantitatem agnoſcere licet, 1. Accentu, 2. Contractione, 3. Dialecto, 4. Derivatione, 5. Compoſitione, 6. Incremento nominum, 7. Incremento verborum, 8. Regulis quibuſdam ſpecialibus tam de ultimis quàm de non ultimis ſyllabis, 9. Uſu & præceptis Latinæ linguæ & Proſodiæ, 10. Exemplo & auctoritate, ſeu uſu & lectione Poëtarum.

CAPUT VI.

DE ACCENTU.

1. ANtepenultimâ acutâ, ſemper brevis eſt ultima. (exceptis Atticis, ὁ Μενέλεως, τῆς πόλεως; *civitatis*, τῶν πόλεων. De quibus lib. 1. cap. 22. exceptiſque diphthongis αι & οι, quæ in ratione accentuum habentur breves, non autem in quantitate.) ἡ πότνια, *veneranda*,

veneranda. ἡ τράπεζα, *menſa.* ἡ ἀσέλγεια, *impuritas* ἡ ἀσέβεια, *pietas.* ἡ ἀλήθεια, *veritas.* ἡ θεράπαινα, *ancilla.* τύπτω, ἔτυψα, ἔτυψας, *verberavi.* τὸ σίνηπι, *ſinapi.* τῷ μέλιτι, *melli.* τὸ οἰνόμελι, *vinum mulſum.* ὁ καὶ ἡ φιλόπατρις, *amans patriæ.* ὁ καὶ ἡ εὔχαρις, *gratus.* ὁ καὶ ἡ ἄχαρις, *ingratus.* ὁ πέλεκυς, *ſecuris.* ὁ & ἡ νέηλυς, *advena.*

ANNOTATIO.

Hac regulâ certiſſimâ & nuſquam non obviâ certò & expeditè cognoſces quantitatem plurimorum vocabulorum, quæ in ultima ſyllaba ambiguis vocalibus conſtant.

Regula II. Ultima brevis eſt, quando penultima circumflectitur; niſi obſtet poſitio. Μοῦσα, μοῦσαν, *Muſa.* ἡ μοῖρα, *Parca, fatum,* μοῖραν. βαρεῖα, *gravis.* ὀξεῖα, *acuta.* ἡδεῖα, *ſuavis.* σῶμα, *corpus.* βῆμα, *ſedes, ſuggeſtum.* χρῆμα, *uſus, pecunia* τυφθεῖσα, *verberata.* τιθεῖσα, θεῖσα, *ponens.* διδοῦσα, *dans.* στῆθι, *ſta.* γνῶμι, *cognoſco* δῦμι, *ſubeo,* κλῦμι, *voco.* τὸ πῶϋ, *grex ovium.* ὁ πῆχυς, *cubitus.* At φοῖνιξ, *Phœnix:* αὖλαξ, *ſulcus*: Et ſimilia, impediuntur poſitione, quo minùs ultimam habeant brevem.

Regula III. Cum penultima naturâ longa accentum acutum habet, ſignum eſt ancipitem, quæ eſt in ultima ſyllaba, eſſe longam. ἡ Λήδα, *Leda.* ἡ ὥρα, *hora.* ἡ Φαίδρα, *Phædra.* ἡ δουλεία, *ſervitus* ἡ λατρεία, *cultus.* ἡ βασιλεία, *regnum.* ὁ Αἰνείας, τῷ Αἰνείᾳ, ὦ Αἰνεία, *Æneas.* ὁ Αἴας, *Aiax,* ἡ δικαία, *juſta.* τὰ μούσα in Duali.

ANNOTATIO.

Ratio hujus regulæ eſt, quia longa ante ultimam brevem, ſi accentum habet, circumflexum habeat oportet; ut ex doctrina accentuum conſtat. Hinc neceſſariò colligimus, ultimas in prædictis, aliiſque ſimilibus vocabulis, eſſe longas.

Regula IV. Quando maſculinum eſt proparoxytonum

num in ρος vel ος purum, femininum verò ejus paroxytonum, pro certo habeas, ultimam feminini eſſe longam. ὁ ἅγιος, *ſanctus*, ἡ ἁγία, τὸ ἅγιον. ἡμέτερος, *noſter*, ἡμετέρα ὑμέτερος, *veſter*, ὑμετέρα. ὁ σοφώτερος, *ſapientior*, ἡ σωφωτέρα.

Regula v. Anceps nominis paroxytoni brevis eſt, ſi ultima quoque brevis ſit. τὸ ξύλον ξύλα, *lignum*. ὁ φίλος, *amicus*; τὰ φίλα, *amica*. μάλα, *valde*. ἅμα, *ſimul*. πολλάκις, *ſæpe* τετράκις, *quater*. πεντάκις, *quinquies*. ἡ φύσις, *natura*. ἡ λύσις, *ſolutio*. ὁ βίος, *vita*. τὸ χάος, *chaos*.

ANNOTATIO.

Ratio hujus præcepti eſt, quia ſi α, ι, υ, *in penultimis prædictarum vocum longæ eſſent, circumflecterentur; juxta regulam accentuum, quæ docet, longam ante finalem brevem, ſi habeat accentum, habere circumflexum. Ne quis autem decipiatur, diligenter attendendum eſt, utrum ultima corripiatur. Nam ſi longa ſit ultima, nihil inde colliges de quantitate penultimæ; ut* ξύλου, φίλου, φίλῳ, *&c. Niſi ex alio caſu, cujus ultima brevis ſit, quantitatem jam indagaveris: tunc enim idem judicium erit de caſibus, quorum ultima longa eſt. Nam ut* ξύλον *in recto primam habet brevem, ita & in obliquis.*

Regula vi. Omnis ſyllaba circumflexa longa eſt. ὁ μῦς, *mus*. ὁ vel ἡ ὗς, σῦς, *ſus*. τὸ πῦρ, *ignis*: ὑμᾶς, *vos*. ἡμᾶς, *nos*. ὑμῖν, *vobis*. ἡμῖν, *nobis*. ὁ μῦθος, *ſermo, fabula*. ὁ πῖλος, *pileus*. ἡ Ἀθηνᾶ, *Minerva*. ἡ μνᾶ, *mina*.

CAPUT VII.

DE CONTRACTIONE ET DIALECTO.

I. Omnis ſyllaba ex contractione nata, ſive circumflexo notetur, ſive non, longa eſt.

eſt. κρέατα, κρέαα κρέα, *carnes.* ἐβόαε, ἐβόα. βόαε, βόα. τῇ πόλϊϊ, *civitati*, τῇ πόλι. πόλιες, πόλις. οἱ βότρυες, βότρυας, βότρυς, *botri.* ὁ ἄκων, pro ἀέκων, *invitus.*

ANNOTATIO.

Videntur interdum Poëtæ hoc præceptum non obſervare. *Apoll.* Ἀρχόμενος σέο Φοῖβε παλαιγενέων κλέα φωτῶν μνήσομαι: Incipiens à te, ô Phœbe, priſcorum facta virorum canam. *Et in illo Epigr.*

οἱ κόρις ἄχρι κόρου κορέσαντό μου, ἀλλ' ἐκορέσθην·
ἄχρι κόρου κλάυτος, τοὺς κόρις ἐκκορίσας. Cimices ad ſatietatem uſque ſatiati ſunt ex me; ſed ego viciſſim ſatiatus ſum uſque ad ſatietatem, excorians cimices.

Epigramma eſt petitum ex annominatione τοῦ κόρου, κόρι©, *& verbi* ἐκκορίζω.

Priore quidem verſu Apollonij corripi videtur α contractum, in hoc verò Epigrammate jota contractum. Sed dicendum eſt, tales ſyllabas non per contractionem, ſed exemptione alterius litteræ factas: κλέεα, *ablato* ε *per ſyncopen* κλέα, *ultima brevi; &* κόριες, *exempto* ε *manet jota breve. Aliud eſt enim contractio & ſynæreſis, aliud ſyncope, tam apud Græcos quàm apud Latinos.*

REGULA II. Ἄλφα Doricum, natum ſcilicet ex η, longum eſt. Theocr. Idyll. 1.

ἁδύ τι τὸ ψιθύρισμα, καὶ ἁ πίτυς αἰπόλε τήνα pro ἡδὺ, ἡ τήνη vel ἐκείνη. *Dulcis eſt ſuſurrus, & pinus, ô Caprarie, illa.* Ibid. ἀσκητὰ πέπλωτε καὶ ἄμπυκι. *Ornata peplo reticulóque.*

Longum eſt etiam illud quod non venit ex η, ſed ex ε. ut αἴκα pro εἴκε. Theocr. Idyll. 1.

αἴκα τῆν© ἕλῃ κεραὸν τράγον. *Si ipſe acceperit cornigerum hircum.*

ANNOTATIO.

Aliquando fit contrarium. Nam πόκα *pro* πότε, *&* ὅκα *pro* ὅτε.

ὄπι, & ἄλλοκα pro ἄλλοτε, corripiuntur interdum apud eumdem Idyll. 1. 4. *Et alibi.*

Regula III. Ἄλφα Æolicum breve eſt apud Poëtas, quamvis ex η factum. Iliad. 3. δεῦρ' ἴθι νύμφα φίλη. pro νύμφη. *Huc veni nympha cara.* Et Theocr. θάρσει κῶρα φίλα. *Bono animo ſis.* pro κώρα, ſeu κόρη, *puella.*

ANNOTATIO.

Idem quod Æoles, faciunt Latini. Ultimam enim in his, fama, plaga, machina, *aliiſque corripiunt; licet deſcendant à Græcis,* φήμη, πληγὴ, μηχανή.

Regula IV. Æoles quoque α, alioquin longum, corripiunt in accuſativis pluralibus primæ & ſecundæ ſimplicium, atque in participiis in ας.

Theocr. Idyll. 21. ἁ πενία Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει. *Paupertas, ô Diophante, ſola excitat artes.*

Idem Idyll. 1. πάντα δ' ἔναλλα γένοιντο, καὶ ἁ πίτυς ὄχνας ἐνείκαι. *Omnia commutentur, & pinus pira ferat.*

Idem Idyll. 3. Τίτυρ' ἐμὶν τὸ καλὸν πεφιλαμένε, βόσκε τὰς αἶγας. *Tityre mihi valde care, paſce capellas.*

Idem. Idyll. 5. πάσας ἐγὼ λυσῶ Συβαρίτιδος ἔνδοθι κράνας. *Omnes ego lavabo in fonte Sybaritico.*

Et Idyll. 4. — βόσκεν δέ μοι αὐτὰς ἔδωκεν. *Illas mihi paſcendas dedit.* Heſiod.

δῆσας ἀλυκτοπέδησι Προμηθέα. *Ligans Prometheum vinclis inevitabilibus.* Idem Theog.

παῖδας δ' ἤματα πάντα ἑοὺς μεταναιέτας εἶναι. *Filios cunctis diebus ſuos eſſe incolas.*

ANNOTATIO.

Δῆσας, pro δήσας ultimâ longâ. Nam ſi quantitas ultimæ ſyllabæ mutetur, omnino etiam mutatur accentus. Hinc alpha longo in hac voce κώρα, acutus eſt in penultima; alpha verò

brevi,

brevi, circumflexus, κῶρα. Occurrunt autem paſſim alia apud Theocritum hujus Æolicæ correptionis exempla: licet enim ipſe Doricam dialectum conſectaretur, non rejiciebat tamen Æolicam, quando carmini ſerviebat.

REGULA V. Ἄλφα quoque Ionicum breve eſt in penultimis præteritorum Ionicorum, (γέγαα, μέμαα, ἵσαα, βέβαα. γεγαώς, μεμαώς, ἑσαώς, βεβαώς) licet ex η oriatur, ablato κ γέγηκα, μέμηκα, βέβηκα, ἵσηκα. Sic πέφυκα, πέφυα, υ *brevi.*

ANNOTATIO.

Diximus de his præteritis in Grammatica, cap. 15. & paſſim invenies apud Homerum & alios exempla.

Notetur tamen hic, hoc participium μεμαώς habere aliquando penultimam longam, aliquando brevem: longam, cùm in obliquis habet ο. *Iliad 2.*

λαοὶ θωρήσσοντο, μεμάοτες ἐγχείῃσι. Populi armabantur, haſtis prompti.

Brevem, cùm in obliquis habet ω. *Iliad.* 3.

ἐν θυμῷ μεμαῶτες ἀλεξέμεν. In animo cupientes opitulari.

REGULA VI. Ἄλφα Ionicè inſertum tertiis perſonis pluralibus paſſivis & mediis præſentis, præteriti, pluſquam perfecti, & futuri, breve eſt. τετύφαται, *verberati ſunt.* βεβολήατο, vel βεβλήατο. τυπτοίατο, τυψοίατο, &c. ἕαται pro ἧνται, *ſedent.* κέαται pro κεῖνται, *jacent.*

ANNOTATIO.

De his perſonis multa dicta ſunt libro 1. cùm de verbo paſſivo ageremus. Exempla paſſim ſunt obvia in Homero.

REGULA VII. Ἄλφα Ionicè interpoſitum verbis circumflexis in αω, producitur, ſi ſyllaba proximè antecedens ſit longa. μαίμαε, μαίμα, μαιμάα, à μαιμάω, *impetu*

impetu feror, incitor, vehementer deſidero. μενοινάω, *incitatus cupio*, μενοινᾷ, μενοινάα.

Homer. Iliad. 19 εἴπερ γὰρ θυμῷ γε μενοινάα πολεμίζειν. *Etiamſi animo promptus ſit ad pugnandum.*

ANNOTATIO.

De hac littera α interjectione plura habes lib. 1. *in ſecunda conjugatione circumflexorum.*

Regula VII. Si ſyllaba antecedens proximè litteram α ſit brevis, ipſum etiam α breve erit.

Iliad. 13. — πολέμοιο μενοινᾷ ἀντιάαν. *Cupit bellum capeſſere.*

Sic βοάα, μηχανάαται, ἐγγυάαται, & ſimilia, α prius breve habent; ut & ἐσάωσε, pro ἔσωσε, *ſervavit.*

Regula IX. Perſonæ Ionicæ verborum in μι (τιθέασι, διδόασι, ζευγνύασι, & ἴασι pro εἰσί, *ſunt*, & ἴασι pro εἶσι, *eunt*) α longum habent. Iliad. 16.

καί τ' ἀγεληδὸν ἴασιν ἀπὸ κρήνης μελανύδρου. *Gregatim veniunt à fonte nigra aqua.* Hom. Odyſſ. 19.

τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι. *Tales ſunt viri pauperes & erratores.*

ANNOTATIO.

Fit hoc ob generalem regulam, quæ docet, omnem perſonam verbi deſinentem in σι, *penultimam producere:* τύπτουσι, τετύφασι, τιθέασι, *&c.*

Regula X. Breve eſt α ex η per diæreſin natum. ἤγνυν, ἐάγην. ἦγα, ἔαγα, κατέαγα, *fractus ſum.* ἥλων, ἑάλων, *captus ſum.* ἦξα, ἔαξα, συνέαξα. De quibus lib. 1. cap. 23.

Regula XI. Quando ex diphthongis vocalis abjicitur, anceps, quæ remanet, brevis eſt. φεύγω, *fugio*, φυγή, *fuga.* πείθω, *perſuadeo*; πιθανός; *probabilis.* τὸ ζεῦγος, *jugum*; ὁ ζυγός.

Regula xii. Quando diphthongus propria vel impropria per dialyſin diſſolvitur in duas ſyllabas, vocales ancipites corripiuntur : ut πάϊς pro παῖς, ἔϋ pro εὖ, ἀΐδης pro ᾅδης. Heſiod in Ἔργ.

κρύψε δὲ πῦρ, τὸ μὲν αὖθις ἐῢς πάϊς Ἰαπετοῖο. *Abſcondit verò ignem, quem rurſus bonus Iapeti filius.*

Tryphiod. καὶ Σκῦρον μὲν ἔβαινε, λιπὼν εὐπάρθενον ἄστυ. *Scyrum abiit, relinquens urbem pulcras virgines habentem.* Hom. Iliad. 15.

Ζεὺς καὶ ἐγὼ, τρίτατος δ' ἀΐδης ἐνέροισιν ἀνάσσων.

Iupiter & ego, & tertius Inferis imperans.

ANNOTATIO.

Aliquando tamen producuntur hujuſmodi vocales. Theoc. Idyll. 11.

οὕτω γοῦν ῥάϊστα διᾶγ᾽ ὁ Κύκλωψ ὁ παρ᾽ ἡμῖν. Sic igitur facillimè vivebat noſter Cyclops. *ῥάϊστα pro ῥᾷστα.*

ὁ Θρᾶξ, Thrax, *dialyſi Ionica* Θρήϊξ, *in obliquis aliquando corripitur : ut Iliad.* 4.

Θρήϊκες ἀκρόκομοι, δόλιχ᾽ ἔγχεα χερσὶν ἔχοντες. Thraces comati longas haſtas manibus tenentes. *Aliquando producitur. Dionyſ.* αὐτοὶ δὲ Θρήϊκες ἀπείρονα γαῖαν ἔχοντες. Ipſique Thraces immenſam terram habentes.

CAPUT VIII.

DE DERIVATIONE ET COMPOSITIONE.

1. Derivata ſequuntur naturam eorum, à quibus derivantur. ὁ δίκαιος, *juſtus.* ἡ δίκη *juſtitia;* δικαιῶ, *juſtum facio* : ἡ δικαιοσύνη, *juſtitia* ; τὸ δικαίωμα: omnia

primâ

primâ brevi. τιμάω, *honoro*; ὁ τίμιος, *honorandus*: primâ longâ. νικάω, *vinco*; νίκη, *victoria*; ὁ νικητὴς, *victor*: primâ longâ. κρίνω, *judico*, ἔκρινον, primâ longâ in omnibus: ὁ κριτὴς, ὁ κριτικὸς, primâ brevi Sic ἀνὰ, ἄνω, *ſupra*; κατὰ, κάτω, *infra*; itidem primâ brevi.

ANNOTATIO.

Hæc regula de derivatis magnum ſubſidium adfert ad cognoſcendam quantitatem verborum, ut planum fiet ex illis, quæ infrà dicemus de verborum incremento. Verbum νικάω *corripi dicitur in illo verſu:*

ἀργυρέαις λόγχαισι μάχου, καὶ πάντα νικήσεις. *Alij tamen legunt*, καὶ πάντα κρατήσεις.

REGULA II. Multa quæ ſuæ originis naturam non ſequuntur, uſu aſſiduâque Poëtarum lectione diſcenda ſunt: ut ἡ μανία, *furor*, prima brevi; ὁ μανικὸς, & μανιακὸς, primâ longâ.

Orph. in Bacch. κικλήσκω σε μάκαρ πολυώνυμε, μανικὲ Βακχεῦ. *Voco te beate multorum nominum, furioſe Bacche.*

Sic ab ἀεὶ, *ſemper*, prima brevi, fit ὁ καὶ ἡ ἀΐδιος, *æternus*, & ὁ καὶ ἡ ἀέναος, *perennis*, primâ longâ.

REGULA III. Compoſita ferè ſequuntur brevitatem vel longitudinem ſuorum ſimplicium ἡ γυνὴ, *mulier*, primâ brevi: ὁ Ἀνδρόγυνος, *Androgynus*. ἡ τιμὴ, *honor*, ὁ καὶ ἡ ἄτιμος, *inhonorus*, penultimâ longâ. ὁ θυμὸς, *animus*; ὁ καὶ ἡ μεγάθυμος, *magnanimus*, υ longo. ὁ κριτὴς, ὁ ὑποκριτὴς, *hypocrita*. ὁ λαὸς, *populus*; ὁ Μενέλαος. ἡ στάσις, *ſtatus*; ἡ κατάστασις. ἡ φράσις, *phraſis, locutio*; ἡ μετάφρασις, ἡ παράφρασις. πᾶσα, *omnis*, ἅπασα, σύμπασα, penultimâ brevi.

REGULA IV. Præpoſitiones quæ in ancipitem deſinunt, brevem habent ancipitem, & extra & intra compoſitionem; niſi poſitio obſtet. παρὰ, ἀμφὶ, περὶ, ἀνὰ, κατὰ, ἐπὶ. ἀντί. ἀντιλέγω, *contradico*. περιτρέχω, *circumeo*. τὸ ἀμφιθέατρον, *amphitheatrum*. καταβάλλω, *dejicio*.

AN-

ANNOTATIO.

Poëtæ ex κατὰ, ἀνὰ, παρὰ, *ſæpe abjicere ſolent* α *in compoſitione & extra, quamvis ſequente conſonante: qua de re diximus libro* I. *cap* 13. κάτθεο *pro* κατάθεο, καδδὲ *pro* κατὰ δὲ, ἀνσχὰς *pro* ἀνασχάς.

Interdum additur iota ad alpha. Iliad. λ.
— ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου. Bona eſt admonitio ſodalis.

Interdum producuntur ſolitâ Græcorum licentiâ, ut infrà ſuo loco allatis exemplis planum fiet.

Regula v. Præpoſitiones quæ in prima ſyllaba ancipitem habent, eamdem corripiunt, ſive in compoſitione, ſive extra, (κατὰ, ἀνὰ) niſi licentia quadam ſecus eveniat.

Regula vi. α privativa particula brevis eſt. ὁ ἀδάμας, *adamas.* ὁ καὶ ἡ ἄτομος, *atomus.* ὁ δὲ ἡ ἄκοσμος, *inornatus, immundus.* ὁ καὶ ἡ ἄτιμος, *inhonorus.* ὁ δὲ ἡ ἀκλεής, *inglorius.* Hom. Iliad. 1.
αἴθ' ὄφελες παρὰ νηυσὶν ἀδάκρυτος δὲ ἀπήμων ἧσθαι. *Utinam ſederes ad naves ſine lacrymis & damno.*

Regula vii. Corripiuntur ancipites harum vocularum inſeparabilium, ζα, ἀρι, ἐρι, δυς, βρι. ὁ ζάθεος, *divinus.* ὁ καὶ ἡ ἀρίδηλος, *conſpicuus.* ὁ δὲ ἡ ἐριβῶλαξ, *ferax.* ὁ καὶ ἡ δύσερως, *perditè amans.* ὁ καὶ ἡ δυσώδης, *olidus.* ὁ βριαρὸς, *robuſtus, validus.* Heſiod.
αἳ θ' Ἑλικῶνος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε. *Quæ Heliconis montem habent magnum & divinum.*

Homer Odyſſ. 11. καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέος υἱόν. *Vidi etiam Tityum terræ claræ filium.* Heſiod ῥεῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει, καὶ ἄδηλον ἀέξει. *Facilè deprimit illuſtrem, & obſcurum extollit.*

Regula viii. Si prior pars compoſitionis in α, ι, vel υ deſinat, plerumque corripitur. ὁ καὶ ἡ μεγάθυμος, *magna-*

magnanimus. ὁ ἡ λυσιμελὴς, *ſolvens curas*, vel *membra.* ὁ & ἡ καλλιπάρῃος, *pulcras genas habens.* ὁ καὶ ἡ ἡδυεπὴς, *ſuavis in dicendo.* ὁ Πολύδωρος, *Polydorus.* ὁ Πολυδάμας, *Polydamas.* Homer. Iliad. 1.

πῶς γάρ τοι δώσουσι, γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοί; *Quomodo enim tibi munus dabunt magnanimi Achæi?*

CAPUT IX.

DE ALPHA INCREMENTO NOMINUM PRÆCIPUE QUINTÆ DECLINATIONIS.

Quid ſit incrementum nominum & verborum, notum eſt ex Proſodia Latina. Hoc igitur omiſſo, nonnullas hîc praſcribemus præceptiones de incrementis declinationum, quibus quintæ ſint hæ vocales, α, ι, υ, cognoſci queat.

Regula i. α Incrementum Doricum genitivi ſingularis primæ ſimplicium, & genitivi pluralis ejuſdem, & ſecundæ ſimplicium, longum eſt. Αἰνείαο, Αἰνειάων. Μουσάων. Heſiod.

Πληϊάδων Ἀτλαγενέων ἐπιτελλομενάων

ἄρχεσθ' ἀμητοῦ, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων. *Pleiadibus orientibus incipe metere, arare verò occumbentibus.*

Corripitur tamen interdum α incrementum plurale ſecundæ ſimplicium. Dionyſ.

ἀλλ' ἤτοι πυλάων μὲν ὑπαὶ πόδα Κασπιάων. *Verùm ſub pede portarum Caſpiarum.* Ubi alij legunt πυλέων.

ANNOTATIO.

Aliud incrementum non eſt in primis quatuor declinationibus

nibus ſimplicibus. Nam λόγ☉, λόγοιο, λέγοισι, *& ſimilia, primo ſtatim adſpectu ſu:m quantitatem de..onſtrant.*

Regula II. Ἄλφα incrementum quintæ declinationis à nominibus neutris in α, ας, αρ, breve eſt: τὸ σῶμα, *corpus*, σώματος. τὸ σῆμα, *ſignum*, σήματος. τὸ κέρας, *cornu*, κέρατος. τὸ κρέας, *caro*, κρέατος. τὸ ἧπαρ, *hepar*, ἥπατος. τὸ νέκταρ, *nectar*, νέκταρ☉. τὸ φρέαρ, *puteus*, φρέατος.

ANNOTATIO.

Videntur tamen neutra in ας *aliquando incrementum habere longum, ut ex hoc Anacreontis verſiculo liquet:*

φύσις κέρατα ταύροις.

ὁπλὰς τ' ἔδωκεν ἵπποις. Natura dedit cornua tauris, & calces equis.

Corripiuntur autem etiam i'la, κέρατος, κέρα☉. *Homer. Odyſſ.* τ. οἱ ᾗ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε. Quæ verò per polita cornua eunt foras.

Interdum interponitur α *longum ante alterum* α. κέρατος, κεράατος. *Calaber lib.* I.

γνάμπτε βίῃ κρατεροῖο κεράατος. οἱ δέ οἱ ἄμφω.

Regula III. Ἄλφα incrementum quintæ declinationis à nominibus femininis & maſculinis in ας, breve eſt. ἡ Παλλὰς, Παλλάδ☉, *Pallas*. ἡ λαμπὰς, λαμπάδ☉, *lampas*. ἡ μονὰς, μονάδ☉, *unitas*. ὁ μέλας, μέλαν☉, *niger*. ὁ τάλας, τάλαν☉, *miſer*.

Homer. Iliad. 6. καλὴν, χρυσείην, μέλανες δέ οἱ βότρυες ἦσαν. *Pulcram, auream, cui nigri botri erant.*

ANNOTATIO.

Excipe ἡ κρὰς, τῆς κρατὸς, *caput. Iliad.* I.

κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο μέγαν ἐλέλιξεν Ὄλυμπον. Immortali capite magnum Olympum concuſſit.

Dubitat de hoc vocabulo Euſtathius Odyſſ. 12. *num ſit maſculini*

culini an feminini generis. Sed tamen Calaber libro 11. *cum muliebri appoſito conjunxit.*

δινήσας περὶ κρατὶ βοὴ καλὰ νεῦρα βόεια. Cùm volviſſet circum caput bovinum egregios nervos bubulos.

ὁ λᾶος, τοῦ λάαος, *craſi* λᾶος, *etiam breve habet* α *incrementum. Orpheus in Argonaut*

λάασι δ' εὐτύκτοις δωμήσατο οἶκον ἀνάσσῃ. Lapidibus politis ædificavit Reginæ domum.

Regula iv. Ἄλφα incrementum maſculinorum & femininorum in αρ & λς breve eſt. ὁ μάκαρ, *beatus* ἡ δάμαρ, δάμαρος, *uxor.* ἡ ὄαρ, *conjux* vel *colloquium.* ἡ ἅλς, *mare.* ὁ ἅλς, *ſal.* Homer. Iliad 2.

— εἰς ἅλα δῖαν, *in ſacrum mare.* Theocr. Idyll. 27.

Φῄς μοι πάντα δόμεν, τάχα δ' ὕστερον οὐδ' ἅλα δοίης. *Ais te mihi omnia daturum, forte poſtea ne ſalem dederis.*

ANNOTATIO.

Hinc excipiendum videtur ψὰρ, ψαρὸς, ſturnus; *producitur enim apud Homerum Iliad.* 17.

τῶν δ' ὥστε ψαρῶν νέφος ἔρχεται ἠὲ κολοιῶν. Ut ſturnorum nubes (*ſeu* turma) vel graculorum advenit.

Item ὁ Κὰρ, Καρὸς, ex Caria. *Homer. Iliad* 2.

Νάστης αὖ Καρῶν ἡγήσατο βαρβαροφώνων. Naſtes Carum barbaræ linguæ dux fuit.

Theocr. tamen Idyll. 17 *corripuit hoc incrementum.*

Σημαίνει Λυκίοις τε φιλοπτολέμοις τε Κάρεσσι. Lyciis imperat, & bellicoſis Caribus.

Regula v. Genitivus ανος longus eſt: quod plerumque ex accentu liquet. ὁ Τιτὰν, Τιτᾶνος, *Titan* ὁ Ἀλκμὰν, [Ἀλκ]μᾶνος, *Alcman.* ὁ Παιὰν, Παιᾶνος, *Paean.* ὁ Πὰν, Πανὸς, [Πάν], *pecoris cuſtos.*

ANNOTATIO.

Excipiuntur duo neutra : μέλαν , μέλανος , nigrum ; *τάλαν , τάλανος* , miſerum.

Regula vi. Genitivus in αος à nominibus *ναῦς, navis ; γραῦς ; anus, vetula* ; brevis eſt : ſicut & illud incrementum nominum ſyncopen patientium , πατράσι , ἀνδράσι , μητράσι , θυγατράσι. Dativus πᾶσι longum incrementum habet , ut patet ex accentu. Sic ἅπασι, σύμπασι, longa ſunt.

Alcæus : τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται.
τὸ δ' ἔνθεν ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσον ναῒ,
φορήμεθα σὺν μελαίνᾳ. *Alius enim fluctus hinc volvitur, ali● inde , nos autem in medio cum nave agitamur atra.*

ANNOTATIO.

Apud Theocrit. Idyll. 17. *legitur* ναὸς *primâ longâ.*
οὐδέ τις αἰγιαλόνδε θοᾶς ἐξάλατο ναός. Neque quiſquam in litus veloci exſiliit navi.

Ceterùm hic genitivus Doricus eſt pro νηὸς, *à recto* ἡ νηῦς. *Utuntur autem Poëtæ plerumque his obliquis* , νηὸς *vel* νεὼς , νηῒ , νῆες. *ſic.* γραῦς , γρηός.

Regula vii. α incrementum à nominibus in ψ corripitur. ὁ Ἄραψ, Ἄραβος, *Arabs.* ἡ λαίλαψ, λαίλαπος, *turbo.* Homer. Iliad. 11.

ἀυτὰρ ἐγὼν ἐνόρουσα κελαινῇ λαίλαπι ἶσος. *Ego irrui nigro turbini ſimilis.*

ANNOTATIO.

Φὰψ, φαβὸς, avis quoddam genus, (*nonnulli* palumbe[s] *interpretantur*) *videtur incremento longo conſtare.*

Regula viii. α incrementum à nominibus in ξ, aliquando

aliquando breve eſt, aliquando longum. ὁ κόραξ, *corvus*, κόρακος. ὁ κόλαξ, *adulator*, κόλακος. ὁ καὶ ἡ φύλαξ, *cuſtos*, φύλακος. ὁ πίναξ, *tabula*, ὁ ἄβαξ, *abax*, *abacus*. ἡ πλὰξ, πλακὸς, *tabula*, ὁ ἄνθραξ, *carbo*. ὁ ἅρπαξ, *harpago*, *raptor*. ὁ στύραξ, *ſtyrax*. ἡ κλίμαξ, *climax*. ὁ μύσταξ, *myſtax*. ἡ μάσταξ, *mandibula*. ὁ, ἡ πίδαξ, *fons*, *ſcaturigo*. ἡ αὖλαξ, *ſulcus*. ἡ λάρναξ, *urna*. Omnia hæc α breve habent.

At ὁ Φαίαξ, *Phæax*; ὁ θώραξ, *thorax*; ὁ ἱέραξ, *hierax*; ἡ ῥὰξ, ῥαγὸς, *acinus*; & ſimilia α habent longum.

Lib. 1. Epigr. ῥῶ καὶ λάμβδα μόνον κόρακας κόλακάς τε διισᾶ. *Solum* R *&* L *ſecernit coraces*, id eſt, *corvos*; *& colaces*, id eſt, *adulatores*. Theocr. Idyll. 10.

ὅς νῦν ἀρχόμενος τᾶς αὔλακος οὐκ ἀποτρώγεις. *Qui nunc incipiens ſulcum non demetis.* Homer. Iliad. 6.

γράψας ἐν πίνακι πτυκτῷ θυμοφθόρα πολλά. *Scribens in convoluta tabula multa triſtia.*

Callimach. πίδακος ἐξ ἱερῆς, *ex fonte ſacro.*

Et paſſim apud Homer. πολυπίδακος Ἴδης, *Ida multorum fontium.* Homer. Odyſſ. 4.

ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε. *Sed Ulyſſes os* (ſeu *mentum*) *manibus compreſſit.* Tryphiod.

μύστακα δ' ἀρρήκτοισιν ἀλυκτοπέδῃσι μεμαρπὼς εἶχεν ἐπικρατέως. *Labrum* (ſeu *mentum*) *firmis vinculis comprehenſum tenebat fortiter.* Odyſſ. ψ.

ἀλλά με κεῖνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσὶν, οὐκ ἔα εἰπέμεναι. *Sed ille me mento apprehenſum non ſinebat loqui.*

ANNOTATIO.

Vulgo producitur myſtax, myſtacis, *cùm tamen Poëtæ Græci corripiant, ut ex allatis exemplis conſtat.*

Quæ nomina in αξ *incrementum habeant breve, quæ longum, varia dantur documenta*

Primùm enim ſunt qui dicant, omnia nomina plurium quàm duarum ſyllabarum habere α *longum; maximè ſi penultima*

ſit brevis. ὁ ἱέραξ, ἱέρακος, accipiter. ὁ οἰκοφύλαξ, οἰκοφύλακος, cuſtos domus. *Ita præter ceteros Laſcaris in ſua Grammatica. Ceterùm niſi præceptum hoc intelligatur de ſimplicibus vocabulis, non erit verum. Nam* ὁ νυκτικόραξ, ὁ Ἀρκτοφύλαξ *& ipſum Laſcaris exemplum* ὁ οἰκοφύλαξ, *α breve habent; & multo magis* ὁ καὶ ἡ ἐριβώλαξ, ferax; ὁ καὶ ἡ πολυπίδαξ, fontibus abundans. *Et tamen omnia iſta pluribus quàm duabus ſyllabis conſtant: ſequuntur autem hæc & ſimilia compoſita naturam & quantitatem ſimplicium. Nec refert quod apud Manilium lib. 1. legimus:*

Permeat Arctophylaca petens per terga draconis.

Nam metri neceſſitate produxit brevem.

Secundo dicunt in diſſyllabis α incrementum eſſe longum, cùm prior vocalis natura longa eſt. ὁ Φαίαξ, Φαίακος, Phæax. ὁ θώραξ, θώρακος, thorax. ὁ πλούταξ, valde dives. ὁ οἴαξ, temo, navis gubernaculum. *Hæc eodem loco idem Laſcaris. Sed tamen præceptum hoc certum non eſt. Nam &* ἡ αὖλαξ, ſulcus, *primam naturâ longam habet; & ſimiliter* ὁ *vel* ἡ πίδαξ, fons; *&* ἡ βῶλαξ, gleba, *&* ὁ δρώπαξ, dropax, medicamenti ſpecies; *& tamen in obliquis corripiuntur. Priorum attulimus jam exempla.* βῶλαξ *corripitur apud Theocritum Idyll. 17.*

Νεῖλος ἀναβλύζων διερὰν ὅτε βώλακα θρύπτει. Nilus cùm exundans humidam glebam comminuit. *Alterius incrementum breve eſt apud Auſonium Epigram. 123. Hinc ruit etiam illa generalis præceptio, cùm dicunt, ſi penultima poſitione duntaxat longa ſit, α incrementum eſſe breve.* ὁ ἅρπαξ, rapax. ὁ κέκραξ, vociferator. *Excipiunt* ὁ κόρδαξ, cordax, genus ſaltationis comicæ. *Sed ut hoc maximè verum ſit, non tamen omnem mihi ſcrupulum eximet hæc regula. Nam ſi occurrat* ὁ μύσταξ, *vel* ἡ μάσταξ *v.g. vel* ἡ λάρναξ, urna: *numquam me docebit utrùm prima ſyllaba ſola poſitione, an verò poſitione ſimul & naturâ, ſit longa. Nam qui hoc negant fieri poſſe, illi velim dicant, quantum ſit α in his vocabulis,* ὁ θώραξ,

&

& ἱέραξ, ἢ μᾶλλον, magis. *An non eſt longum naturâ & poſitione?*

Tertio ſunt qui dicunt, ſi α nominativi breve ſit, etiam breve futurum in incremento. Sed neque hoc documentum reddit me certum de quantitate. Nam licet interdum ex accentu circumflexo cognoſcere poſſimus α ultimæ ſyllabæ eſſe breve, (ut ἡ αὖλαξ, ἡ οὖραξ) ſæpe tamen hoc præſidio àcſtituemur, tum quia non omnes accentum circumflexum notant in ſyllaba longa antecedente alteram ſola poſitione longam, tum quia ſaltem in aliis vocabulis, ubi prima ſyllaba poſitione duntaxat longa eſt, neſciemus quantum ſit poſterius alpha; (ἡ κάρναξ, ὁ ἅρπαξ) tum quia fieri poteſt, ut anceps in recto ſit longa natura, in obliquis vero brevis: σῦς, συός, ſus; μῦς, μυός, mus.

Itaque nihil certò & conſtanter hic præſcribi poteſt: quamvis partim ex Latina Proſodia, præſertim Emmanuelis; partim obſervatione & notatione; partim etiam his qualibuſcumque documentis, ſatis multa de harum vocum in αξ *quantitate cognoſcere liceat.*

Illud etiam obſervetur tamquam ſignum certum, tunc α harum & ſimilium dictionum eſſe longum, cùm à Poëtis vertitur in η*. Nullum enim α breve à nominibus in* αξ *mutant, ipſi in* η*. Theocrit. Idyll. 9* ἵρηκες δ' ἵρηξι, *pro* ἱέρακες ἱέραξι.
Accipitres accipitribus (cari ſunt.)

Et ſæpe apud Homer. occurrit θώρηκες, *pro* θώρακες.

CA

CAPUT X.

DE

IOTA INCREMENTO

QUINTÆ DECLINATIONIS.

1. Iota incrementum nominum neutri generis breve eſt. *τὸ μέλι, μέλιτος, mel. τὸ σίνηπι, σινήπιος, ſinapi.*

Regula ii. Femininorum quoque & maſculinorum barytonorum in *ιος* & *ιδος* & *ιτος. ἡ πόλις, πόλιος, civitas. ἡ ἔρις, lis, ἔριδος. ἡ χάρις, gratia, χάριτος. ἡ θέμις. jus, fas. θέμιτος*, vel *θέμιδος. ὁ ὄφις, ſerpens, ὄφιος. ὁ Πάρις, Paris, ὁ καὶ ἡ νῆστις, νήστιδος, jejunus.* Itemque *τίς, τίνος*, tam interrogativum quam infinitum cum ſuis compoſitis *ὅστις ἥτις, ὅ, τι.*

Regula iii. Femininorum etiam oxytonorum in *ίδος. ἡ πατρὶς, πατρίδος, patria* (*φίλην εἰς πατρίδα γαῖαν. caram in patriam.* Paſſim apud Homer.) *ἡ Ἀμαρυλλὶς, Ἀμαρυλλίδος, Amaryllis. ἡ Ἑλληνὶς, Ἑλληνίδος, mulier Græca. ἡ ἀσπὶς, clypeus, ἀσπίδος.*

EXCEPTIONES.

1. Excipiuntur tamen primò feminina & maſculina dicatalecta, id èſt, quæ duas habent in recto terminationes. *ὁ δελφὶς, δελφῖνος, delphinus; ἡ ἀκτὶς, ἀκτῖνος, radius; ἡ Σαλαμὶς, Σαλαμῖνος, Salamis;* & ſimilia, quæ etiam in *ιν* deſinunt, *δελφὶν, ἀκτίν.*

Secundò excipiuntur monoſyllaba, ſive ſint duarum terminationum, ſive unius tantùm. (prærer *Δὶς, Διὸς, Iuppiter*, quod breve eſt) *ὁ* vel *ἡ θὶν, θινὸς, litus. ἡ ῥὶν, naſus. ἡ ἲν* vel *ἲς, fibra* ſeu *vis, ἰνὸς, ἰνὶ, ἶνα. λῖς, λιτὸς, pannus lineus*

ſub-

ſubtilis. ὁ λὶς ſeu λὶν, λιὸς, *leo.* ὁ κὶς, κιὸς, *vermiculus qui in ligno vel frumento naſcitur.* Theocr. Idyll. 22.

ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα βαθὺν καὶ ὑπήνεμον ἀκτήν. *Exſcendentes in litus, & in oram ventis ſubjectam.*

Idem Idyll. 1. αἱ δέ οἱ ᾠδήκαντι κατ' αὐχένα πάντοθεν ἶνες. *Undique tument illi in cervice fibræ* ſeu *venæ.*

Homer Iliad. 8. ἅρματα δ' ἀμβωμοῖσι τίθει κατὰ λῖτα πετάσσας. *Currus verò ſuper altaria poſuit, linea tegumenta obtendens.* Theod.

λιὸς ὀρεσκῴοιο ἀγηνορίην ποτὲ Σαμψών. *Montani leonis vim olim domans Sampſon.* Theoc. Idyll. 1.

καί οἱ ἀεὶ δριμεῖα χολὰ ποτὶ ῥινὶ κάθηται. *Semper ei in naſo acris bilis inſidet.*

ANNOTATIO.

Pleraque ex prædictis accentu cognoſcuntur. Si enim nomen accentum circumflexum in accuſativis & nominativis pluralibus habeat, ſignum eſt vocalem illam ubique eſſe longam; ut θὶν, θινὸς, θῖνα· *Aliàs haud circumflexo, ſed acuto notaretur. Illud* λῖτα, *quo utitur Homerus, deducunt aliqui à ſingulari* λῖτον: *interim tamen, ut monet etiam Euſtathius Iliad. 8. Invenitur dativus* λιτὶ *(Iliad.* ψ. — ἑανῷ λιτὶ κάλυψαν, ſubtili linteo operuerunt.) *quem Grammatici à recto* τὸ λῖς *deducunt, & eſt generis neutri. Si enim ſecundùm Euſtathium dativus hic eſt generis neutri, neceſſe eſt etiam rectum illius eſſe generis neutri, qualiſcumque tandem ſit. Alij ajunt eſſe generis maſculini,* ὁ λῖς. *Celebrant porrò Poëtæ à nomine* λὶς *ſeu* λῖς, leo, *præcipuè accuſativum* λῖν.

Theocr. Idyll. 13. ὃς τὸν λῖν ὑπέμεινε τὸν ἄγριον, ἤρατο παιδός. Qui leonem agreſtem ſuſtinuerat, puerum amavit. *Ait Laſcaris primam in* λιὸς *etiam brevem reperiri, ſed non adfert exemplum.*

Tertiò excipitur ὁ καὶ ἡ ὄρνις, ὄρνιθος, *avis, ales,* penultima

timâ longâ. ἡ μέρμις, μέρμιθος, *funiculus.* Et ἐϋκνήμιδες, paſſim apud Homerum ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοὶ, *bene ocreati Achivi* Homer. Odyſſ. ς.

ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο. *Ubi volucres alatæ ſtabuiant*, ſeu *cubile ponunt.* Theocr. Idyll 7.

καὶ μωσᾶν ὄρνιχες, ὅσοι ποτὶ Χῖον ἀοιδὸν ἀντία κοκκύζοντες. *Et* ... *uſ.rum volucres, quæ crocitant contra Chium cantorem.* Nam Dores ὄρνιχος dicunt ab ὄρνιξ Phocyl. tamen corripuit.

ὄρνισι μὲν πολλὴν ταχυτῆτ', ἀλκὴν δὲ λέουσι. *Volucribus quidem multam celeritatem, fortitudinem verò leonibus.* Homer Iliad. 1.

Ἀτρεῖδαί τε καὶ ἄλλοι ἐϋκνήμιδες Ἀχαιοί. *Atridæ & alij bene ocreati Achai.* Odyſſ. 10.

— κατέδει μέρμιθι φαεινῇ. *Alligabat funiculo pulcro.*

Quartò excipiuntur nonnulla quæ jota genitivi circumflectunt ἡ κρηπὶς, κρηπῖδος, *crepido.* κνημὶς, κνημῖδος, *tibia.* ἡ σφραγὶς, σφραγῖδος, *ſigillum.* ἡ κληὶς, κληῖδος, *clavis.* ἡ ἀψὶς, ἀψῖδος, *fornix, arcus.*

ANNOTATIO.

Quæ ab hujuſmodi vocabulis jota longum habentibus componuntur, retinent ipſum quoque jota longum, etiamſi mutetur accentus ὁ χρυσάκτις, aureos radios habens; ὁ ἐϋκνήμις, bene ocreatus.

Regula iv. Iota incrementum nominum in ιξ & ιψ breve eſt. ἡ θρὶξ, τριχὸς, *capillus* ὁ καὶ ἡ καλλίθριξ, καλλίτριχος, *pulcricomus.* (hinc paſſim apud Homerum, — καλλίτριχες ἵπποι, *pulcricomi equi*) ὁ καὶ ἡ ὕστριξ, *hyſtrix, ſpecies erinacij.* ἡ στὶξ, στιχὸς, *ordo, ſeries.* ἡ κύλιξ, κύλικος, *calix.* ὁ Κίλιξ Κίλικος, *Cilix.* ἡ ἕλιξ, ἕλικος, *involucrum.* ὁ καὶ ἡ ἧλιξ, ἥλικος, *æqualis ætate.* ὁ καὶ ἡ ὁμῆλιξ, ὁμήλικος, *coætaneus.* ἡ χοῖνιξ, *chœnix, ſemodius.* ὁ χέρνιψ, χέρνιβος,

pollu-

pollubrum, ſeu *aqua quâ lavantur manus*. ἡ χέρνιψ, *κατήλιφος*, *ſcala*. ὁ καὶ ἡ αἰγίλιψ, αἰγίλιπος, *petra quæ à capris relinquitur ob altitudinem*. Homer. Iliad. 4.

ἀμφὶ δέ μιν κρατεραὶ ςίχες ἀσπιςάων. *Circa illum erant robuſti ordines clypeatorum*.

Idem Odyſſ. 1. χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα. *Aquam verò ancilla ex gutto* (ſeu *pollubro*) *fundebat ferens*.

ANNOTATIO.

Adde his compoſita à τρίψ. ὁ παιδότριψ, *idem quod παιδοτρίβης*, pædotriba: ὁ οἰκότριψ, verna, ſervus vernaculus; *dicitur etiam* οἰκοτρίβης ἁλότριψ, piſtillus, quo ſal contunditur, ἁλετρίβανος. *Interpres Ariſtoph*. καὶ τοῦτον δικάρανον ἁλότριβα. Et hunc bicipitem piſtillum ſalis. *Eſt autem penultima in voce παιδοτρίβης*, pædotriba, *brevis tam apud Græcos, quàm apud Latinos; ſicut & vox ἡ τρίβος, quæ à* terendo, viam *ſignificat. Hinc παιδοτριβικῶς*.

Ariſtoph. ἀλλ' εὖ λέγεις καὶ παιδοτριβικῶς ταυτάγε. *Bene dicis hæc, & pædotribicè*.

Excipe ἡ τέττιξ, τέττιγος, *cicada*. ὁ καὶ ἡ πέρδιξ, πέρδικος, *perdix*. ἡ μάςιξ, μάςιγος, *flagellum*. ἡ σμῶδιξ, *vibex*. ὁ Φοίνιξ, Φοίνικος, *Phœnix*, item *palma*. ὁ σκάνδιξ, *ſcandix*. & ἄιξ, ἄικος, *impetus*. ὁ καὶ ἡ πολυάιξ, πολυάικος, *impetuoſus*. Et monoſyllaba, ὁ ῥίψ, ῥιπός, *ramus ſalignus, vimen textile*; ὁ ἴψ, ἰπός, *vermis ſpecies, qui cornua corrodit*, ut ait Euſtathius Iliad. 1.

Theoc. Idyl. 9. τέττιξ μὲν τέττιγι φίλος, μύρμακι δὲ μύρμαξ. *Cicada amica eſt cicadæ, & formica formicæ*.

Oppian. κυνηγ. 2. πέρδικες, θοῦροι δὲ πυρώδεες αἰολόδειροι. *Perdices celeres, flammantes, & varij colli*.

Homer. Iliad. 10. τόξῳ ἐπιπλήσσων, ἐπεὶ οὐ μάςιγα φαεινήν. *Telo percutiens, quia ſcuticam* ſeu *flagellum* (*non habebat*.)

Homer Odyſ. 15.

ἔνθα ᾗ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες. *Ubi verò Phœnices navibus inclyti viri venerunt.*

Dion. ἀκρέκομοι φοίνικες, ἐπηρεφέες, πεφύασι. *Ubi palmæ alticomæ opacæ ortæ ſunt.*

Homer. Odyſſ. 21. μὴ κέρας ἶπες ἔδοιεν ἀποιχομένε βασιλῆος. *Ne abeunte Rege vermes cornu corroderent.* Iliad. 11.

ἀλλὰ τὸ μὲν πλεῖον πολυάϊκος πολέμοιο. *Sed plurima pars belli violenti mihi incumbit.*

ANNOTATIO.

Σμάδιξ etiam σμώδιγγ© habet à recto σμώδιγξ. Homer. Iliad ψ. πυκναὶ ᾗ σμώδιγγες ἀνὰ πλευρὰς τε καὶ ὤμους. Frequentes erant vibices per latera & humeros.

D. Gregorius Nazianz. corripit incrementum nominis μάστιξ.

μάστιγας Αἰγύπτοιο κακόφρον© αἰὲν ἀείδμαι. Semper numera malè ſanæ plagas Ægypti.

CAPUT XI.

DE

Y INCREMENTO

QUINTÆ DECLINATIONIS.

1. Y Incrementum à nominibus monoſyllabis in υς, & à neutris in υ, & à paroxytonis, & oxytonis, & periſpomenis in υς & υρ, breve eſt. ὁ καὶ ἡ σῦς, ὗς, *ſus*, συός. ὁ μῦς, *mus*, μυός. ἡ δρῦς, *quercus*, δρυός τὸ γόνυ, γόνυ©, *genu*, τὸ δόρυ δόρυ©, *haſta* τὸ δάκρυ, δάκρυ©, *lacryma* ὁ βότρυς, βότρυ©, *botrus*. ὁ νέκυς, νέκυ©, *mortuus*. ὁ ϛάχυς, ϛάχυ©, *ſpica*.

ἡ χλαμὺς, χλαμύδος, *chlamys*. ὁ ἰχθὺς vel ἰχθῦς, ἰχθύος, *piſcis*. ἡ ὀφρῦς, ὀφρύος, *ſupercilium*. ἡ ὀσφῦς, ὀσφύος, *lumbus*. ὁ μάρτυρ, μάρτυρος, *teſtis*. ὁ ψίθυρ, ψίθυρος, *ſuſurro*. quibus adde, τὸ πῦρ, πυρὸς, *ignis* ὁ καὶ ἡ κύων, κυνὸς, *canis*. Odyſſ. 10.

ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσι. *Edere, ſicut ſues humi cubantes ſemper edunt.*

Tryphiod. δάκρυσι λαθριδίοισιν ἐπικλαύσαντες Ἀχαιοί. *Lacrymis occultis a lacrymabantur Graci.*

Hom. Iliad. 24 ἔρχεται ὠμηστῇσιν ἐπ' ἰχθύσι κῆρα φέρουσα. *Deſcendit crudivoris piſcibus exitium ad erens.*

Odyſſ. 4. αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε. *Ceterùm ille amaras fundebat ſub ſupercilio lacrymas.*

EXCEPTIONES.

1. Producitur à Theocrito Idyll. 4. ἡ κώμυς, κώμυθος, *faſciculus*, *manipulus*.

καὶ μαλακῶ χόρτοιο καλὸν κώμυθα δίδωμι *Et mollis graminis bonum do manipulum.* Invenies alia quoque nonnumquam à Poëtis producta; ut ἡ ἰλὺς, ἰλύος, *limus.* Iliad. 21. κείσετ' ὑπ' ἰλύος κεκαλυμμένα. *Iacebant (arma illius) limo tecta.*

Exceptio II. Nomina in υν, quæ etiam in υς deſinunt, incremento longo conſtant. ὁ Φόρκυν, καὶ Φόρκυς, Φόρκυνος, *Phorcys*. ἡ Γόρτυν, Γόρτυνος, *Gortyn*, *civitas Cretæ*. ὁ μόσυν, μόσυνος, *turris* vel *domus lignea*, vel *ſedes*.

Homer. Odyſſ. 1. Φόρκυνος θυγάτηρ, *filia Phorcynis*.

Idem Odyſſ. 3. ἐσχατιῇ Γόρτυνος ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ. *Ad fines Gortynis in obſcuro ponto.* Apoll.

αὐτὰρ ἐν ὑψίστῳ βασιλεὺς μόσυνι θαάσσας. *Ceterùm rex in altiſſima ſede ſedens.* Dionyſ.

— καὶ οἳ μόσυνας ἔχουσι θυρατέους. *Et quiligneas habent ædes.*

Exceptio III. Nomina in ξ & ψ fere habent bre-

ve incrementum. ὁ ὄνυξ, ὄνυχος, *unguis.* ἡ ἄντυξ, ἄντυγος, *ambitus orbis*, ſeu *curvatura rotæ.* ἡ πτέρυξ, πτέρυγος, *ala.* ὁ vel ἡ ἄμπυξ, ἄμπυκος, *reticulum*, *redimiculum muliebre.* ἡ Στὺξ, Στυγὸς, *Styx.* ἡ πτὺξ, πτυχὸς, *plica, involucrum.* ἡ κάλυξ, κάλυκος, *calyculus.* ὁ Χάλυψ, Χάλυβος, *Chalybs.* ὁ Κίνυψ, Κίνυφος. *Cinyps, nomen fluvii.* ὁ Ἔρυξ, Ἔρυκος, *Eryx, nomen montis.*

Lib 3. Epigram. οὐκ ἔτι δὴ πτερύγεσσι λιγυφθόγγοισιν ἀείσεις. *Non amplius canes alis canoris.*

Homer. Iliad. 18. πάντοσε δαιδάλλων, περὶ δ᾽ ἄντυγα βάλλε φαεινὴν, τρίπλακα, μαρμαρέην. *Undique varie ans, circumque circulum fecit lucidum, triplicem, ſplendentem.*

Theocr. Idyll. 1. ἀσκητὰ πέπλῳ τε καὶ ἄμπυκι, πὰρ δέ οἱ ἄνδρες. *Ornata peplo & redimiculo, juxta illam autem viri ſunt.*

Excipe ὁ κόκκυξ, *cuculus*; ὁ βόμβυξ, *bombyx*; ὁ Κήϋξ, *Ceyx.* Vide Emmanuelem.

ὁ κήρυξ, *præco*, communiter producitur. Iliad. 1. χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι. *Salvete præcones, Iovis nuntii.* Legitur tamen correptum apud Homer. Iliad. 17. κήρυκι Ἠπυτίδῃ, *præconi Epytidæ.*

ὁ Βέβρυξ, Βέβρυκος, *Bebryx*, anceps eſt. Theoc. Idyll. 22. κόγχῳ φυσαθέντος ἀεὶ Βέβρυκες κομόωντες. *Inflatâ conchâ (convenerunt) Bebryces ſemper comati.*

Homer. Iliad. 2. — Βεβρύκων βασιλῆος, *Bebrycum Rex.*

ὁ γρὺψ, γρυπὸς, *gryps*; & ὁ γὺψ, γυπὸς, *vultur*; υ longum habent. Iliad. 22.

— τάχα κέν ἑ κύνες καὶ γῦπες ἔδονται. *Comedent illum canes & vultures.*

Et hæc de incrementis nominum.

CAPUT XII.

DE QUANTITATE VERBORUM IN PRÆSENTI ET IMPERFECTO.

1. QUanta eſt ſyllaba immutabilis in præſenti, tanta eſt in imperfecto, tam activo quàm paſſivo omnium modorum, etiam in participiis. *κρίνω, judico, ἔκρινον κρίνομαι, ἐκρινόμην, κρινόμενος*, primâ ubique longâ. *γράφω. ſcribo, ἔγραφον, γράφομαι, ἐγραφόμην, γραφόμενος*, primâ brevi.

Regula II. Verba in *υνω* producunt penultimam in præſenti & in imperfecto. *μολύνω, contamino. πραΰνω, mitigo. βραδύνω, tardo. ἰθύνω, dirigo. ἀμύνω, ulciſcor* ſeu *auxilior, propulſo. δύνω, ſubeo, ingredior.* Et alia hujus generis. Odyſſ 8.

ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ. Ab urbe & liberis crudelem diem propulſans.

Regula III Verba in *ανω* (ut *μανθάνω, diſco; βλαστάνω, germino; ἁνδάνω, placeo; λαμβάνω, accipio; λαγχάνω, ſortior*; & ſimilia) penultimam habent brevem. Hom. Iliad. 1.

ἀλλ' οὐκ Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἥνδανε θυμῷ. Sed non placebat animo Atridæ.

Soph. Elect. *αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις. Turpiſſima omnium facinora facis.*

Idem ibid. *ὡς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις. Quòd ob filiam repoſcas pœnam.*

Excipe *ἱκάνω, venio: κιχάνω, invenio, aſſequor: φθάνω, prævenio, præoccupo.* Iliad.

Iliad 2. καρπαλίμως δ' ἵκανε θοὰς ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν. *Statim autem pervenit ad celeres Græcorum naves.*

Corripitur tamen in βατραχ. καὶ πτέρνης λαβόμην, ἐδ' οὐ πόνος ἵκανεν ἄνδρα. *Calcaneum apprehendo, neque dolor occupat virum.*

Iliad. 9. πολλὸν ὑπεκπροθέει, φθάνει δέ τε πᾶσαν ἐπ' αἶαν. *Longe præcurrit, antevertit autem omnem terram.*

Iliad. 22. — νῦν δ' αὖτέ με μοῖρα κιχάνει. *Nunc mors me aſſequitur.* Iliad. ρ.

— θείων ἐκίχανεν ἑταίρους. *Currens aſſecutus eſt ſocios.*

ANNOTATIO.

Quidam, inter quos Renatus Guillonius in ſua Grammatica, tradunt, nonnulla in ανω formari à futuro, & illa penultimam habere longam. αὐξάνω, creſco, *ab* αὐξήσω. οἰδάνω, οἰδάνομαι, *ab* οἰδέω, οἰδήσω, tumefacio, turgeo, tumefio. οἰδάνω *tamen corripitur ab Homero Iliad. 9.* — ὅς τε καὶ ἄλλων οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον πύκα περ φρονεόντων. Quæ (ira) & aliorum inflat in pectoribus mentem, prudenter quamvis ſapientium. *Ibidem:*

ἀλλά μοι οἰδάνεται κραδίη χόλῳ, ὅππότ' ἐκείνων μνήσομαι.
Cor mihi irâ turgeſcit, quoties illorum recordor.

Regula iv. Verba in υω & ιω, ſive duarum ſive plurium ſyllabarum, ſæpe producunt penultimam, & ſæpe etiam corripiunt. πτύω, *ſpuo.* ποιπνύω, *miniſtro.* ἱδρύω, *ſtatuo, ſedere facio.* ἐρητύω, *cohibeo, reprimo.* μηρύω ſeu μηρύομαι, *revolvo, glomero.* ὠρύω ſeu ὠρύομαι, *ululo.* θύω, *ſacrifico.* λύω, *ſolvo.* ῥύομαι, *libero.* δακρύω, *lacrymo* κωκύω, *ejulo.* δύω, *ſubeo.* φύω, *naſcor.* ἐρύω, *traho.* μηνύω, *indico, ſignifico.* ἀνύω, *perficio.* κυλίω, *volvo.*

Theoc. Idyll 24. — ἐπὶ χθονὶ γαστέρας ἄμφω
αἱμοβόρως ἐκύλιον ἀπ' ὀφθαλμῶν δὲ κακὸν πῦρ
ἐρχομένοις λάμπεσκε, βαρὺν δ' ἐξέπτυον ἰόν. *Humi ventres ambo*

ambo (ſerpentes) ſanguinem vorantes volvebant, ab oculis verò mala flamma Venientibus lucebat, noxiumque exſpuebant venenum. Iliad. 1.

ὡς ἴδον Ἥφαιστον διὰ δώματα ποιπνύοντα. *Ut viderunt Vulcanum per domum miniſtrantem.*

Odyſſ. 3. ὡς ἔφατ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐποίπνυον, ἦλθε μὲν ἀρ βοῦς. *Sic dixit. Illi verò omnes adminiſtrabant, venit verò bos.* Odyſſ. 13.

τιμήεις ἔσομαι ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσι. *Ero honoratus cùm mortales me minime colant.*

Odyſſ. 11. πρὶν μὲν γάρ σε ζῶον ἐτίομεν ἶσα θεοῖσι. *Antea enim te vivum honorabamus ut Deum.* Odyſſ. 7.

καί μιν ἔτισ᾽. ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται. *Honoravit illum, ut nullus alius in terra honoratur.*

CAPUT XIII.

DE QUANTITATE VERBORUM IN FUTURIS ET AORISTIS.

1. FUturum primum quintæ conjugationis perpetuò corripit penultimam. ψάλλω, ψαλῶ, *pſallo.* αἴρω, ἀρῶ, *tollo.* μολύνω, μολυνῶ, *contamino.* κλίνω, κλινῶ, *reclino.*

ANNOTATIO.

Ex hac regula ſequitur, omnia futura prima quintæ conjugationis vocis activæ & mediæ omnium modorum, brevia eſſe in illa ſyllaba, quæ penultima fuit in futuro primo vocis activæ. κρινῶ, κρινοῖμι, κρινεῖν, κρινῶν. κρινοῦμαι, κρινοίμην, κρινεῖσθαι, κρινούμενος. μολύνω, μολυνοῦμαι.

REGULA

Regula ii. Anceps aoriſti ſecundi eſt brevis. *κρίνω, judico,* ἔκρινον. λείπω. *relinquo,* ἔλιπον. φεύγω, *fugio,* ἔφυγον. τρώγω, *comedo,* ἔτραγον. λήβω ſeu λαμβάνω, *accipio,* ἔλαβον. φράζω, *loquor,* ἔφραδον. ὀρύττω, *fodio.* ὀρύξω. ὤρυγον. ψάλλω, ἔψαλον. Fieri tamen poteſt, ut obſtet huic præcepto poſitio, quam ſemper exceptam volumus. Et eſt cùm etiam ſine poſitione penultima producitur.

Hom. in βατρ. οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτήν. *Numquam ex bello malum effugi clamorem.*

Ibid νήδυμος οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμοῖο. *Suavis non aufugit ſomnus, me mordente.*

ANNOTATIO.

Ex hac regula cognoſces brevem eſſe ſyllabam reſpondentem penultimæ hujus aoriſti in omnibus aoriſtis ſecundis, quorumcumque modorum, etiam vocis paſſivæ; & in futuris ſecundis activis & mediis quæ ſemper primam ſyllabam ſimilem habent penultimæ aoriſti activi. i. τύπτω, ἔτυπον ἐτύπην, τυπήσομαι, τυπησοίμην, τυπῶ, τυπήσεσθαι, τυπησόμενος· τυπῶ, τυποῖμι, τυπεῖν, τυποῦν τυποῦμαι, τυποίμην, τύπωμαι, τυπούμενος· *primâ ubique brevi, quia in aoriſto ſecundo activo brevis eſt.*

Regula iii. Aoriſtus primus activus, tam in quinta quàm in aliis conjugationibus, penultimam habet longam. τιώ, *honoro* τίσω, ἔτισα λύω *ſolvo.* λύσω, ἔλυσα.

Homer. Iliad. i. χωόμενος, ὅτ' ἄριστον Ἀχαιῶν οὐδὲν ἔτισας. *Iratus quòd fortiſſimum Achivorum non honoraveris.* Ibid.

οὐδ' ἀπέλυσε θύγατρα καὶ οὐκ ἀπεδέξατ' ἄποινα. *Neque liberavit filiam, & non accepit pretium liberationis.*

ANNOTATIO.

Hoc precepto facile colligere eſt, eamdem ſyllabam itidem manere

manere longam in aliorum modorum aoriſtis primis activæ & mediæ vocis. πῖσον, πίσαιμι, πῖσω, πῖσαι, πίσας ἐπισάμην, πῖσαι, πισάμην, *& ſic de ceteris.*

Homer. Iliad. 1. τίσειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσι.
Solvant Danai meas lacrymas tuis telis.

EXCEPTIONES.

1. EXcipiuntur circumflexa nonnulla in εω, quæ in futuro, &, quod hinc ſequitur, in aoriſto quoque primo ε retinent. τελέω, *perficio*, τελέσω, ἐτέλεσα.

EXCEPTIO II. Verba quartæ conjugationis, quorum futurum in σω exit. φράζω, *loquor*, φράσω, ἔφρασα. γουνάζω ſeu γουνάζομαι, *flexis genibus oro.* ἑτοιμάζω, *paro*, ἡτοίμασα. ἐρίζω, *contendo*, ἤρισα. νομίζω, *puto*, ἐνόμισα. χαλάζω, *laxo*, *remitto*, ἐχάλασα. κλύζω, *mergo*, κλύσω, ἔκλυσα. Quia horum & ſimilium α, vel ι, vel υ, in futuro breve eſt; &, quod hinc ſequitur, etiam in aoriſto primo, cùm nulla mutatio interveniat. Theocr.

ὗς ποτ' Ἀθηναίην ἔριν ἤρισε. *Sus cum Minerva contendit.*

EXCEPTIO III. Idem fit etiam in verbis circumflexis in αω. Nam quæcumque ex his ante α vocalem, conſonantem habent præter ρ, corripiunt alpha in futuro, & in aoriſto primo; producunt verò, ſi habent ρ, vel vocalem ante α. γελάω, *rideo*, γελάσω, ἐγέλασα. θλάω, *frango*, θλάσω, ἔθλασα. σπάω, *vibro*, *flecto*, σπάσω, ἔσπασα. ἐλάω vel ἐλαύνω, *agito*, *impello*, ἐλάσω, ἤλασα. Ubique α breve eſt. At in ἐάω, *ſino*; δράω, *acio*; ἀκροάω, *audio*; θεάω, *ſpecto*; περάω, *tranſeo*; πειράω, *conor*; φυράω, *miſceo*; longum eſt alpha futuri & aoriſti Hom. Iliad. 1.

οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν. *Non enim umquam meas boves abegerunt* Odyſſ. 18.—ὀστέα δ' εἴσω

Ἔθλασεν, αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα. *Illiſit oſſa intrò, & ſtatim fluxit ex ore ſanguis.* Iliad. 19.

ἐκτ' ἄρα σύριγγ@ πατρώϊον ἐσπάσατ' ἔγχ@. *Ex vagina paternum eduxit gladium.*

Exceptio iv. Poëtæ in hujuſmodi aoriſtis σ interdum geminare ſolent, ut penultima producatur. ἐτέλεσσα, ἐγέλασσα, φρασσάμεν@ pro φρασάμεν@.

Iliad. 1. — ἀνὰ δ' ἱςία λευκὰ πέτασσαν. *Alba vela extenderunt.*

Exceptio v. Interdum producunt ſine ulla geminatione. Odyſſ. 10.

σπασάμεν@ τανάηκες ἄορ παχέ@ παρὰ μηροῦ. *Vibrans acutum gladium à craſſo femore.*

Exceptio vi. Sæpe etiam corripitur aoriſtus ab aliis verbis deductus. ἐρύω, *traho.*

Iliad. 1. αὖ ἔρυσαν μὲν πρῶτα καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν: *Retro traxerunt primò, & mactarunt, & excoriarunt.*

Iliad. 13. — ὁδέ μιν πόσιν ἶσα τέκεσσι. *Honoravit illum perinde ac filios.* Odyſſ. 5.

ὀψὲ δὲ δή ῥ' ἀνέδυ, ςόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην. *Serò verò emerſit, & ore vomuit ſalſuginem.*

Theocr. Idyll. 6. ὡς μὴ βασκανθῶ δὲ, τρὶς εἰς ἐμὸν ἔπτυσα κόλπον. *Ne ſubirem invidiam, ter in meum ſinum exſpui.*

ANNOTATIO.

Supervacaneum exiſtimavimus monere, tum quoque in aoriſtis aliis activis & mediis α, vel ι, vel υ, longum eſſe, cùm in aoriſto indicativi longum eſt. Iam enim aliquoties diximus, eamdem eſſe rationem reliquorum temporum, quæ ab hoc, ut ſic dicam, capite deſcendant.

CA-

CAPUT XIV.
DE QUANTITATE VERBORUM IN PRÆTERITIS.

1. SI anceps ſit brevis in futuro vel aoriſto primo, brevis quoque eſt in præterito perfecto activo & paſſivo, & in aoriſto & futuro primo paſſivo omnium modorum. γελάω, γελάσω, γεγέλακα. ἐρίζω, ἐρίσω, ἤρικα. θλάω, θλάσω, τέθλακα. τείνω, τενῶ, τέτακα, (nam & hoc α ex ε natum breve eſt.) κρίνω, κρινῶ, κέκρικα, κέκριμαι, κέκρισαι, κέκριται, (hinc verbalia brevia, κρίμα, κρίσις, κριτὴς,) ἐκρίθην, κριθήσομαι. φθέρσω, πέφθερκα, πέφθερσμαι, πέφθερσαι hinc φθέρσις. κλίνω, κλινῶ, κέκλικα, κέκλιμαι, κέκλισαι. *hinc* κλίμα, κλιτὸς, ἑτερόκλιτος.

Theocr. Idyll. 6. ὡς παρ' ἐμὶν κέκριται. *Ut mihi videtur.*

ANNOTATIO.

Aliqui κρίμα *circumflectunt: ſed verè acuitur penultima, tum ratione derivationis, tum quia Nonnus primam corripit.*

εἰς κρίμα δισσὸν ἔβην. In judicium duplex veni. *Quamvis neceſſe non ſit ut derivatum ejuſdem ſit quantitatis cum ſuo primogenio: multa enim eſſe quæ ſuæ originis quantitatem non ſequantur, jam ſupra dictum eſt. Sic* ἡ κλίμαξ, *&* τὸ κλίτος, *&* ἡ κλιτὺς, *producuntur; licet à præterito* κέκλιμαι *deduci poſſint.*

Odyſſ. 21. κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο. Scalam altam ſuæ domus adſcendit. *Apoll.*

κλίτεα Παλλήναια Καναστραίην ὑπὲρ ἄκραν ἤνυσαν. Declivitates

vitates Pallenæas ſupra altam Canaſtræam confece-runt. *Homer. Odyſſ.* 2.

— ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην. In montis decli-vitatem & denſam ſilvam adſcendens.

Regula II Quanta fuit anceps verbi in ſingulari, tanta manet in plurali τέτυφα, τέτυπα, τετύφαμεν, τετύπαμεν, ἐτυψάμεθα, τυψάτω, τύψατον, τυψάμενος, α ubique brevi.

EXCEPTIO.

EXcipe tertiam perſonam pluralem præteriti in ασι, hæc enim longa eſt. τετύφασι, τετύπασι. Iliad 4.

τὴν δ' ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι. *Illam volo, ubi tibi dilecti viri nati ſunt.*

Mimnermus · οὔτ' ἀγαθόν. κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι. *Non bonum. Parcæ autem nigræ nobis adſtant.*

ANNOTATIO.

Theocr. Idyll. 22. *corripuit penultimam præteriti.*

ὑψηλαὶ δὲ πεφύκασιν ἀγχόθι πεῦκαι. Sublimes autem propre natæ erant pinus.

Homer. Odyſſ. 11. τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι. Moriuntur, honorem verò Diis æqualem nacti ſunt.

Quidam tamen legunt πεφύκεσαν. *Illud etiam Homeri Iliad.* 1. *peculiare eſt :*

παῖδα δέ μοι λύσαιτε φίλην. Liberate mihi caram filiam.

Regula III. Participium femininum aoriſti primi in ασα longum eſt. τύψασα, γράψασα, ἀΐξασα paſſim apud Homerum. Et Odyſſ α.

ἡ μὲν τὸ πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,

πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι. *Illa quidem plicato & aptato induſio & ex trabe ſuſpenſo juxta ver-*

vermiculatos lectos, &c.

Regula iv. Quoties ex præterito vel κ vel vocalis abjicitur, anceps, quæ remanet, corripietur. πέφυκα, πέφυα δέδοικα. δέδια Nam licet πέφυκα penultimâ longâ conſtet, πέφυα tamen penultimam corripit.

Regula v. In aliis quoque temporibus anceps relicta ex abjectione alterius vocalis pro brevi habenda eſt. ἔφυγον à φεύγω, *fugio.* ἔλιπον à λείπω, *relinquo.* ἤλυθον ab ἐλεύθω, *venio* ἔπυθον à πεύθω, *audio.* πυθόμενος. De qua re jam ſuprà dictum eſt.

Regula vi. Breves ſunt ancipites in Atticis verborum repetitionibus, tam in primis quàm in penultimis ſyllabis. ἀκήκοα, ab ἀκούω, *audio.* ἀλήλιφα, ab ἀλείφω, *ungo* ἐλήλυθα, ab ἐλεύθω, *venio.* ἐρήρικα, ab ἐρίζω, *contendo.*

Regula vii. In aliis itidem verbis reduplicationes ancipitum breves ſunt ἄχημι, ἀκάχημι, *doleo.* ἀλύκτημι. ἀλαλύκτημι, *in anguſtias redigo* ἄλημι, ἀλάλημι, *erro.*

Regula viii. Anceps ante πτ naturâ brevis eſt. βάπτω, *tingo.* θάπτω, *ſepelio.* σκάπτω, *fodio* τύπτω, *percutio.* κύπτω, *inclino.* κρύπτω, καλύπτω, *abſcondo.* νίπτω, *lavo.* (præter πίπτω, *cado*; & ῥίπτω, *jacio*) Hinc βέβαφα, τέθαφα, ἔσκαφα, νένιφα, penultimam habent brevem At πέτυφα, κέκρυφα, κέκυφα, penultimam habent longam licet υ in præſenti ſit breve naturâ, & tantùm poſitione longum. Ita docent plerique. Nonnus:

— καὶ νῶτα κεκυφότα τείρετο Σίμων. *Simon dorſo incurvus divexabatur.*

ANNOTATIO.

Videtur tamen regula non uſque adeò certa. Nam præteritum medium τέτυπα *à* τύπτω, *videtur penultimam corripere: tum quia inde formantur prima brevi*, τυπή, ictus, plaga;

plaga ; & τύπ☉ veſtigium *aut* nota pulſando impreſſa : *tum quia in infinitivo paſſivo præterito penultima non circumflectitur, ſed acuitur,* τετύφθαι· *cùm juxta leges accentuum longa ex ſua natura ante finalem brevem, cujuſmodi eſt* αι, *circumflexo notanda ſit, ſi aliquem habeat accentum.*

CAPUT XV.
DE QUANTITATE VERBORUM IN MI.

1. PRopria reduplicatio verborum in μι brevis eſt in omnibus temporibus ; niſi obſtet poſitio. τίθημι, δίδωμι, ἐτίθην, ἐδίδων, τιθείην, διδοίην, δίδομαι, τίθεμαι.

ANNOTATIO.

Dixi, reduplicatio propria : *nam impropria etiam extra poſitionem non corripitur ordinariè.* ἵημι, ἱέμεν☉, ἱεὶς.

Regula II. Aliorum verborum reduplicationes itidem corripiuntur. τιθέω, *pono.* διδόω, *do.* τιτρώσκω, *vulnero.* διδράσκω, *fugio.* τιτύσκω, *collimo.* Sic ὄνημι, ὀνίνημι, *juvo*, *proſum.* Excipitur γίνομαι ſeu γίγνομαι, & γινώσκω.

Homer. Iliad. 24. — οὐδέ οἱ αἰδὼς γίνεται, ἥτ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησι. *Neque ei pudor eſt, qui viros valde lædit aut juvat.* Odyſſ. 3. φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων. *Fugi, cùm viderem quòd Deus mala nobis moliretur.*

Regula III. Ἄλφα ſecundæ conjugationis ubique corripitur in plurali activæ vocis, & in ſingulari imperativi,

peratívi, & in paſſivo tam in ſingulari quàm in plurali; exceptis tamen perſonis in ασι.

ἵστατον, ἱστάτην, ἵστασαν, ἕστασαν· ἵσταμαι, ἕσταμαι, ἑστάθην, σταθείς.

ANNOTATIO.

Longum tamen eſt α præteriti activi. Nam ἕστακα pro ἕστηκα dicitur Doricè. Eſt autem α Doricum longum: hîc tamen corripiendum videtur, cùm breve ſit in paſſivo. Illud Theocrit. Idyll. 1.

— τίνος ὦ 'γαθὲ τόσσον ἔρασσαι; Quam ô bone, tantum amas? *ab* ἔραμαι, amo, *geminato* σσ *ſcribendum eſt.*

Eſt porrò α etiam in infinitivo poëtico breve: ἱστάναι, ἑστάναι, ἱστάμεναι, ἱστάμεν.

Regula iv. Υ quartæ conjugationis in ſingulari activæ vocis producitur. (ζεύγνυμι, ἐζεύγνυν, ἐζεύγνυς.) quod in diſſyllabis magis advertitur: (δῦμι, κλῦμι, φῦμι.) ſunt enim properiſpomena. In duali verò & plurali, & in toto paſſivo & medio corripitur υ. Nam ubi ceteræ conjugationes habent η, vel ω, in ſingulari; ibi quarta habet υ productum: ubi verò ceteris in plurali eſt ε, vel ο, vel α breve; ibi quarta ſuum quoque υ corripit. Hinc υ aoriſti ſecundi activæ vocis, Indicativi modi pluralis numeri longum eſt: (ἔδυτε) quia alia quoque verba in μι, præter hæc duo τίθημι & δίδωμι, longam vocalem in plurali hujus aoriſti habent.

Regula v. In Imperativo ſingulari corripitur υ in polyſyllabis: (κέκλυθι, κέκλυτε, ζεύγνυθι.) at diſſyllaba producuntur. Iliad. 1.

κλῦθί μευ ἀργυρότοξε. *Audi me argenteum arcum habens,* id eſt, *Apollo.* Iliad. 19.

ἀλλ' ὄρσευ, πόλεμόνδε καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς. *Sed excitare, & in bellum alios impelle populos.*

CAPUT XVI.

REGULÆ COGNOSCENDI QUANTITATEM ANCIPITUM IN PRIMIS ET MEDIIS SYLLABIS NOMINUM.

1. ANceps vocalis ante aliam, ſive brevem, ſive longam, non corripitur neceſſariò; ut apud Latinos fieri ſolet. *ἰὸς, venenum, ſagitta. ἀὴρ, aër. ἰητὴρ* ſeu *ἰατρὸς, medicus*, primâ longâ. Hom. Iliad 4.

τλαίης μὲν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν; Auſiſne Menelao celerem ſagittam immittere?

ANNOTATIO.

Apud Latinos pauca ſunt Latina, quæ vocalem ante vocalem non corripiant. Quando verò apud Græcos vocalis ante vocalem corripiatur, diſces uſu & obſervatione, partim præceptis, partim etiam ſubſidio Proſodiæ & linguæ Latinæ: quis enim neſcit hoc vocabulum ἀὴρ primam producere: item illa, Μαχάων, Machaon; διδυμάων, gemellus; Ποσειδάων, Neptunus; *& ſimilia ultimam habere longam? ἀὴρ corripitur à Phocylide hoc verſu:*

σῶμα γὰρ ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν λυόμενοι κόνις ἐσμὲν, ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται. Corpus enim habemus ex terra, & omnes in eam reſoluti, pulvis ſumus, aër verò (*ſeu* cælum) recipit ſpiritum.

REGULA II. Α in ſuperlativo ſemper corripitur. *Σοφώτατος, ſapientiſſimus; πρᾳότατος, mitiſſimus.*

REGULA

Regula iii. Nomina in ια paroxytona, quæ ultimam habent longam, penultimam corripiunt. ϛοφία, φιλοσοφία, Μαρία, συμφωνία, ὀρθογραφία, & alia hujus generis.

ANNOTATIO.

Excipi ſolent hæc: ἀνία ſeu ἀνίη, triſtitia; κονίη ſeu κονία, pulvis; *αἰκίη,* injuria, plaga; *καλιὴ ſeu καλιὰ,* nidus; ὀρμιὴ, tenuis funiculus, linea piſcatoria ex ſetis equinis.

Eſt tamen cùm corripiuntur. Theognis:

μή ποτ' ἀνήκεστον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην. Ne umquam triſtitiam immedicabilem, Cyrne, aſſumas.

Iliad. 2. πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Pronus in pulvere mordicus terram apprehendat.

Soph. Elect. ἅ νιν κατέπεφνεν αἰκίσταις ἐν αἰκίαις. Quæ ipſum occidit injuriâ turpiſſimâ. *Phocyl.*

μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἑλέσθω. Neque accipiat quis ſimul omnes volucres ex nido.

Solent interdum Poëtæ ſolitâ ſuâ licentiâ alias quoque quantumvis naturâ breves dictiones in ια producere, ut Theocritus ſeu quis alius auctor in Syringe.

Σύριγξ οὔνομ' ἔχεις, ᾄδει δέ σε μέτρα σοφίης Syrinx nomen habes, canunt verò te metra ſapientiæ.

Odyſſ. 22. ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ' ἀμείνων. Beneficium maleficio longè melius eſt.

Fit hoc quia brevis eſt inter duas longas, ut & in his: κρομμύων à κρόμμυον, cæpa; *νηδύων, ab ἡ νηδὺς,* venter; *& in aliis. Hinc non adeò condemnandi ſunt, qui nonnunquam in Latino carmine idem ſibi permittunt, dum ſyllabam brevem inter duas longas ſitam producunt; ut fit in nomine* Andreas, Matthias, *& in ſimilibus, maximè propriis. Illi verò ferendi non ſunt, qui hæc & alia hujuſmodi arbitratu ſuo producunt;* Maria, ſophia, ſymphonia, harmonia; *quaſi penultimâ eſſent longa, vel certè communes.*

[illegible]

REGULA II. [illegible] in αι. [illegible] Et in comparativis [illegible] Et in [illegible] Mimnermus:

[illegible] *eſt quam* [illegible].

Corripitur quoque iota in nominibus poſſeſſivis in ινος. [illegible]. Et ſignificantibus materiam: ὁ λίθινος, *lapideus*; ὁ κέδρινος, *cedrinus*; ὁ ξύλινος, *ligneus*. Tempus item & horam ſignificantibus: ὁ εἰαρινός, *vernus*; ὁ [illegible], [illegible]; ὁ [illegible], *nocturnus*; ὁ ὀπωρινός, *autumnalis*; licet penultima quoque longa legatur, Iliad. 21. & alibi. ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης, &c. *Sicut cum autumnalis Boreas.*

ANNOTATIO.

Comparativa maſculina in ιων, *& neutra quoque producuntur nonnunquam.*

Philemon: ἥδιον οὐδὲν οὐδὲ μουσικώτερον

ἐσ'; ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν. Suavius nihil eſt, neque magis muſicum, quàm poſſe convicia ferre.

Υ in pronominibus producitur ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς, ὑμέτερος. At in nominibus polyſyllabis femininis in υνη, & υτης, corripitur. γηθοσύνη, *lætitia*; βραδυτής, *tarditas*; γλυκύτης, *dulcedo*; ταχυτής, *celeritas*: Et in alijs.

CA-

CAPUT XVII.

DE QUANTITATE ANCIPITUM IN ULTIMIS SYLLABIS.

A.

1. Omnia nomina paroxytona ſecundæ ſimplicium in ια, εια, εα, δα, θα, & ρα, producunt ultimam. ἡ σοφία, *ſapientia.* ἡ πενία, *paupertas.* ἡ δουλεία, *ſervitus.* ἡ προφητεία, *prophetia.* ἡ θέα, *ſpectaculum.* ἡ Λήδα, *Leda.* ἡ Μάρθα, *Martha.* ἡ πέτρα, *petra.* ἡ ἐσχάρα, *focus.* ἡ ἡμέρα, *dies.*

Excipe ἴα & μία, *una.* Theognis:

ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι. *Homines, quos navis non una omnes agat.*

Regula II. Paroxytona quæ ante α geminum habent σ, aut unam duplicem, corripiunt ultimam. ὄσσα, *fama, vox.* λύσσα, *rabies.* δόξα, *gloria.* φύζα, *fuga.* δίψα, *ſitis.* Quibus adde τόλμα, *audacia.*

Odyſſ. 1. ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς. *Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris.*

Iliad. 9. — κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν. *Magna ipſum inceſſit rabies.* Theognis:

δίψα τε λυσιμελὴς καὶ μέθυσις χαλεπή. *Sitis membra ſolvens & ebrietas gravis eſt.*

Homer. Iliad. 9. θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη. *(Achivos) divinitus immiſſa tenebat fuga frigidi timoris ſocia.*

Regula III. Omnia oxytona ſecundæ ſimplicium, habent α longum. ἡ χαρὰ, *gaudium.* ἡ πονηρὰ, *mala.* ἡ ἀνθηρὰ,

ἀνθηρὰ, florida.
Corripitur, ut nonnullis placet, παιδιὰ, *ludus, jocus.*

ANNOTATIO.

Sæpe cognoſci poteſt quantitas hujus declinationis accentu: qua de re cùm cap 6 dictum ſit, non eſt cur hîc repetamus. Nam hæc, πότνια, veneranda; τϱάπεζα, menſa; *& ſimilia, nemo non videt habere α breve: ut & iſta α longum,* πήρα, Φαίδϱα, λαύϱα, σαύϱα, αὔϱα· *Quia ſi α breve eſſet, prima circumflecteretur.*

Regula iv. Præter ea quorum α accentu cognoſcitur, breve eſt α in nominibus neutris pluralis numeri: ξύλα, ἤδέα, ὀξέα. Et in neutris ſingularibus quintæ: θυμίαμα, *thymiama:* ςϱάτευμα, *exercitus.* Et in adjectivo neutro μέγα, *magnum* Et in accuſativo ſingulari quintæ ſimplicium, ut & contractorum, cùm in α non contractum exit: τὸν πτῶνα, Αἴαντα, Δημοσθένεα, βασιλέα.

Regula v. Α longum eſt in vocativo primæ ſimplicis nominum in ας, & in duali, itemque in duali ſecundæ. Longi etiam ſunt vocativi poëtici: ὦ Πολυδάμα, Κάλχα, Ἄτλα. Hom. Iliad. 13.
Πολυδάμα, σὺ μὲν αὐτῦ ἐρύκακε πάντας ἀρίςυς. *Polydama, tu quidem hic contine omnes proceres.*

ANNOTATIO.

Producuntur etiam apud Latinos hujuſmodi vocativi.
Ovid. Tempus, Atla, veniet, tua quo ſpoliabitur auro.
Virg. Non hæc, ô Palla, dederas promiſſa parenti.

Regula vi. Vocativi primæ in α nominum compoſitorum à verbis μετϱῶ, πωλῶ, τϱίβω. Item illi in τα, πα, vel θα, & alij, qui contra communem regulam in

in α exeunt, breves ſunt: ut ὦ γεωμέτρα, βιβλιοπῶλα, παιδοτρίβα, προφῆτα, τοξότα, κυνῶπα, σκύθα, μεναῖχμα, λάγνα. In Epigram.

ἔννεπε τοὺς ἀριθμοὺς ἔμπειρε γεώμετρα κείνους. Dic illos numeros doctè geometra.

ANNOTATIO.

Aliqui regulam iſtam tantùm de appellativis intelligendam tradunt, non autem de propriis; ſed tamen Theocritus Idyll. 7. id non obſervat.

ὦ μακαριστὲ Κομᾶτα, τύ θὴν τάδε τερπνὰ πεπόνθεις.

O beate Comata, tibi hæc jucunda diu acciderunt.

Idem Theocrit. produxit etiam appellativum. Idyll. 22.

ὦ πύκτα Πολύδευκες O pugil Pollux.

Regula vii. Omnes præpoſitiones in α & conjunctiones, & pleraque adverbia, ſuum α corripiunt; licet Poëtæ verſûs gratiâ ſæpe producant.

I

i. Iota non contractum, corripitur in neutris. μέλι, εὔχαρι, σίνηπι, πέπερι.

ii. In dativis quintæ, τῷ Αἴαντι, & in plurali Αἴασι. Et in aliis declinationibus, addito ι. Αἰνείαισι, μούσαισι, λόγοισι.

iii. In illis quoque per paragogen auctis: βίηφι, στρατόφι, ποντόφι. Et in verbis: ἔλθῃσι pro ἔλθῃς.

iv. In vocativis quintæ, ς nominativi abjicere ſolitis. ὄφι, ἔρι, Ἀμαρυλλί.

v. In pronominibus νῶϊ, σφῶϊ, σφίσι. Et in præpoſitionibus: ἀμφὶ, περὶ, ἐπί. Itemque in adverbiis & conjunctionibus: ῥωμαϊστὶ, ἀμογητὶ, ὅτι.

vi Adverbia & pronomina per paragogen jota additum habentia, producunt illud. νυνὶ, τουτί, οὑτοσί, τουτονί, τουτωί.

Ariſtoph.

Ariſtoph. Pluto: τȣτὶ σὺ τολμᾷς ὦ μιαρωτάτη λέγειν; *Hoc tu audes, ô ſceleſtiſſima, dicere?* Ibidem:

ὅστις ποτ᾽ ἐστιν οὑτοσὶ, καὶ τȣ̃ χάριν. *Quiſnam ſit hic, & cur advenerit.*

VII. Producitur etiam jota ab Atticis ex ε, vel α, vel ο factum, ὁδὶ, τοδὶ, ταυτὶ, τȣτὶ, pro ὅδε, τόδε, ταῦτα, τοῦτο. Ariſtoph. Pluto: τηνδὶ δεδιότε, μηδὲ διαμαχούμεθα; *Hanc reveriti, neque repugnabimus?*

Idem: οὐκ ἴσθ᾽ ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τȣτὶ ῥέπει. *Non eſt ut huc oraculum inclinet.*

Υ.

I. Nomina neutra quintæ breve habent υ. ἄστυ, *urbs.* πῶυ, *grex ovium.* ὀξὺ *acutum.* γλυκὺ, *dulce.* ἡδὺ, *ſuave.* δριμὺ, *acerbum.* βαθὺ, *profundum.*

II. Pronomen σὺ, & Doricum τὺ, & multa adverbia: μεταξὺ, *inter*; μεσσηγὺ, *idem*; & ἀντικρὺ, *contra*, quod tamen aliquando producitur.

Iliad. 8. ἀντικρὺ δ᾽ ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω. *Expreſsè dico, mulierem non reddam.*

Iliad. 17. ἀντικρὺ δ᾽ ἀπαλοῖο, δι᾽ αὐχένος ἤλυθ᾽ ἀκωκή. *Penitus per tenerum collum venit cuſpis.*

III. Producunt υ tertiæ perſonæ ſingularis numeri quartæ conjugationis verborum in μι, in imperfecto, & aoriſto ſecundo. ἔδυ, ἔφυ.

IV. Υ ex reſolutione diphthongi breve eſt, tam in fine, quàm in medio. εὖ, ἐῢ, *bene.*

A N.

I. Longa ſunt maſculina in αν. ὁ Τιτὰν, Τιτᾶνος, *Titan.* ὁ Παιὰν, Παιᾶνος, *Paan.* ὁ Πὰν, Πανὸς, *Pan, paſtorum Deus.*

II. Corripiuntur vocativi in αν facti à flexis per ντος, & nomina & participia neutra aoriſti primi. ὦ Αἶαν, ô *Aiax.* ὦ Θόαν, ô *Thoas,* τὸ μέλαν, *nigrum.* τὸ τάλαν, *miſerum.* τὸ τύψαν, *quod verberavit.* τὸ ποιῆσαν, *quod fecit.*

Præter

Præter πᾶν, ȣ παντὸς, *omne*; licet ejus compoſita, ut ἅπαν, σύμπαν, aliquando corripiantur. Hom. Iliad. 13.

Αἶαν ἐπεί τις νῶϊ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχȣσι. *Aiax, cùm aliquis Deorum, qui Olympum habitant, (jubeat nos pugnare.)* Ibid.

ὦ Θόαν, οὔτις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος. *O Thoas, nemo virorum in culpa eſt.*

III. Corripitur accuſativus in αν, ſecundæ declinationis ſimplicis, nominum habentium α breve in nominativo. (τὴν μοῦσαν, τὴν λύσσαν, τὴν δόξαν, τὴν τράπεζαν) quæ partim cognoſcuntur accentu, partim ex regulis traditis initio hujus capitis.

IV. Adverbia in αν longa ſunt. πέραν, *ultrà.* λίαν, *valde.* Εὐὰν, *Euan, vox bacchantium.* ἄγαν, *nimis.*

Soph. Aiac. flagel. σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ; πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς. *Non obtemperabis? multa jam loqueris.*

Excipiunt ὅταν, *quando*; & πάμπαν, *omnino.*

Odyſſ. 2. — ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα

πάγχυ διαῤῥαίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει. *Quod citò domum totam omnino deſtruet, & totum victum funditus perdet.*

ANNOTATIO.

Euſtathius in iſtum locum ita ſcribit: ὅρα καὶ τὸ πάμπαν συσταλὲν, ὡς τὸ ἄγαν καὶ λίαν. Vide etiam vocem πάμπαν correptam, ſicut adverbium ἄγαν *&* λίαν. *At nihil novi eſt. Si* τὸ ἄπαν, *cùm nomen ſit, Iones quoque corripiant, & ipſe Homerus.*

τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον. Totus campus repletus eſt.

Attici verò, ut dicit Ælius Dionyſius, producunt ultimam τȣ̃ ἅπαν. *Hæc Euſtathius. Ex cujus ſententia vides etiam* ἄγαν *&* λίαν *corripi poſſe.*

A P.

Brevia ſunt finita in αρ. τὸ νέκταρ, *nectar*. τὸ ἧπαρ, *jecur*. τὸ δέλεαρ, *eſca*. τὸ ὄναρ *ſomnus*, *ſomnium*. Adverbia, αὐτὰρ, *ceterùm*; & ἄφαρ, *ſtatim*, *continuò*.

Excipe monoſyllaba. ὁ καρ, ὁ ψὰρ, & ſi quæ alia hujus generis occurrunt. γὰρ tamen corripitur, & interdum producitur.

Α Σ.

I. Longus eſt nominativus ſingularis primæ ſimplicium. (ὁ Αἰνείας) & accuſativus pluralis ejuſdem, & ſecundæ ſimplicium: (τοὺς Αἰνείας, τὰς μούσας) niſi per dialectum corripiatur.

II. Longa ſunt nomina flexa per ντος. ὁ Αἴας, Αἴαντος, *Aiax*. ὁ Κάλχας, Κάλχαντος, *Calchas*. ὁ Πολυδάμας, Πολυδάμαντος, *Polydamas*.

III. Πᾶς, cum compoſitis ἅπας, σύμπας, *omnis*.

IV. Participia maſculina in ας ὁ τύψας, τύψαντος. ὁ ἱστὰς, ἱστάντος. ὁ στὰς, στάντος. ὁ ποιήσας, ποιήσαντος.

V. Brevia ſunt feminina in ας. ἡ λαμπὰς, λαμπάδος, *lampas* ἡ μονὰς, *unitas*. Et maſculina: ὁ μέλας, *niger*; & ὁ τάλας, *miſer*; ὁ λᾶας, ου λάαος, *lapis*; ὁ μέγας, *magnus*, hinc ὑπέρμεγας. Et neutra in ας. τὸ κέρας, *cornu*. τὸ κρέας, *caro*. τὸ σέλας, *lumen*.

VI. Corripiuntur accuſativi plurales quintæ declinationis ſimplicium: πτῶκας, βότρυας ῥήτορας. Et quos Poëtæ formant à pronominibus: ἡμέας. ὑμέας, σφέας.

Iliad. 10. — καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι. *Et rurſus ad vos veniat.*

ANNOTATIO.

Videntur etiam corripi Æolici accuſativi, (ὔμμας) cùm Æoles aliàs alpha longum pluralis in breve mutent, ut ſuo loco dictum eſt. Non eſt autem negandum, quin aliqua ex

ex his, quæ corripi diximus, inveniantur à Poëtis interdum producta; ſed id rarum eſt, & fit licentiâ poëticâ, aut excuſatur cæſurâ, aliove modo. Sic ultima in δάμαρ apud Homerum, & ultima in πάλας longa eſt apud Euripidem, & alia apud alios.

IN.

I. Breves ſunt accuſativi quintæ in ιν, à nominibus barytonis. ἔριν, ὄφιν.

II. Pronomina poëtica μὶν & νὶν, τὶν & τεὶν pro σοὶ, σφὶν, νῶιν, σφῶιν. Adverbia, πάλιν, *iterum*; πρὶν, *priùs.* Et illæ ſyllabæ, quibus ν additur: τύπτουσιν, λέγουσιν, πᾶσιν. Quædam tamen interdum producuntur, ſicut & ἐμὶν pro ἐμοὶ, apud Theoc Idyll 2. Et alibi.

III. Dativi ὑμῖν & ἡμῖν longi ſunt, ut ex accentu conſtat: corripiuntur tamen retracto accentu, & in acutum commutato. ἄμμιν, ὕμμιν vel ἧμιν & ὗμιν. Theocrit. Idyll. I.

χαίρεθ', ὁ βωκόλος ὔμμιν ἐγὼ Δάφνις οὐκέτ' ἀν' ὕλαν.
Valete, bubulcus ego Daphnis non ero vobis ampliùs in ſilvis.

IV. Longa ſunt ἡ ἀκτὶν, ὁ δελφὶν, ἡ ἶν, ἡ ῥὶν, ἡ Σαλαμὶν, & ſimilia, quæ in ινος genitivum formant: & dicatalecta dicuntur, quòd in ιν & ις terminentur.

IΣ.

I. Corripiuntur gravitona in ις. ἡ πόλις, *urbs.* ἡ ἔρις, *lis.* Et omnia nomina, quorum genitivus in ιδος breve exit, ſive ſint oxytona, ſive non. ἡ τυραννὶς, *tyrannis*, τυραννίδος. ἡ Βρισηὶς, Βρισηίδος, *Briſeis.* τὶς, τινός. At κλὶς longum eſt.

II. Producunt ις, quorum augmentum longum eſt; cujuſmodi ſunt omnia dicatalecta ſuperiùs commemorata: & præterea. ἡ κρηπὶς, *crepido.* κνημὶς, *tibiale, ocrea.* ἡ σφραγὶς, *ſigillum.* ἡ κληὶς, *clavis.*

Homer. Iliad. 12. εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δ' ἡ κληὶς ἐπαρήρει,
Firmabant mutui, una autem clavis accommodata erat.

vitates Pallenæas ſupra altam Canaſtræam confecerunt. *Homer. Odyſſ.* 2.

— ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην. In montis declivitatem & denſam ſilvam adſcendens.

Regula ii Quanta fuit anceps verbi in ſingulari, tanta manet in plurali τέτυφα, τέτυπα, τετύφαμεν, τετύπαμεν, ἐτυψάμεθα, τυψάτω, τύψατον, τυψάμενος, α ubique brevi.

EXCEPTIO.

Excipe tertiam perſonam pluralem præteriti in ασι, hæc enim longa eſt. τετύφασι, τετύπασι. Iliad 4.

τὴνδ' ἐθέλω, ὅθι τοι φίλοι ἀνέρες ἐκγεγάασι. *Illam volo, ubi tibi dilecti viri nati ſunt.*

Mimnermus· οὔτ' ἀγαθόν. κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι. *Non bonum. Parcæ autem nigræ nobis adſtant.*

ANNOTATIO.

Theocr. Idyll. 22. *corripuit penultimam præteriti.*

ὑψηλαὶ δὲ πεφύκασιν ἀγχόθι πεδῆς. Sublimes autem propre natæ erant pinus.

Homer. Odyſſ. 11. τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι. Moriuntur, honorem verò Diis æqualem nacti ſunt.

Quidam tamen legunt πεφύκεσαν. *Illud etiam Homeri Iliad.* 1. *peculiare eſt:*

παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην. Liberate mihi caram filiam.

Regula iii. Participium femininum aoriſti primi in ασα longum eſt. τύψασα, χράψασα, ἀΐξασα paſſim apud Homerum. Et Odyſſ α.

ἡ μὲν τὸ πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,

πασσάλῳ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι. *Illa quidem plicato & aptato induſio & ex trabe ſuſpenſo juxta ver-*

vermiculatos lectos, &c.

Regula iv. Quoties ex præterito vel κ vel vocalis abjicitur, anceps, quæ remanet, corripietur. πέφυκα. πέφυα δέδοικα. δέδια Nam licet πέφυκα penultimâ longâ conſtet, πέφυα tamen penultimam corripit.

Regula v. In aliis quoque temporibus anceps relicta ex abjectione alterius vocalis pro brevi habenda eſt. ἔφυγον à φεύγω, *fugio.* ἔλιπον à λείπω, *relinquo.* ἤλυθον ab ἐλεύθω, *venio* ἔπυθον à πεύθω, *audio.* πυθόμενος. De qua re jam ſuprà dictum eſt.

Regula vi. Breves ſunt ancipites in Atticis verborum repetitionibus, tam in primis quàm in penultimis ſyllabis. ἀκήκοα, ab ἀκούω, *audio.* ἀλήλιφα, ab ἀλείφω, *ungo* ἐλήλυθα, ab ἐλεύθω, *venio* ἐρήρικα, ab ἐρίζω, *contendo.*

Regula vii. In aliis itidem verbis reduplicationes ancipitum breves ſunt ἄχημι, ἀκάχημι, *doleo.* ἀλύκτημι. ἀλαλύκτημι, *in anguſtias redigo* ἄλημι, ἀλάλημι, *erro.*

Regula viii. Anceps ante πτ naturâ brevis eſt. βάπτω, *tingo.* θάπτω, *ſepelio.* σκάπτω, *fodio* τύπτω, *percutio.* κύπτω, *inclino.* κρύπτω, καλύπτω, *abſcondo.* νίπτω, *lavo.* (præter πίπτω, *cado*; & ῥίπτω, *jacio*) Hinc βέβαφα, τέθαφα, ἔσκαφα, νένιφα, penultimam habent brevem At τέτυφα, κέκρυφα, κέκυφα, penultimam habent longam licet υ in præſenti ſit breve naturâ, & tantùm poſitione longum. Ita docent plerique. Nonnus:

— καὶ νῶτα κεκυφότα τείρετο Σίμων. *Simon dorſo incurvus divexabatur.*

ANNOTATIO.

Videtur tamen regula non uſque adeò certa. Nam præteritum medium τέτυπα à τύπτω, videtur penultimam corripere: tum quia inde formantur prima brevi, τυπὴ, ictus, plaga;

plaga ; & τύπος veſtigium *aut* nota pulſando impreſſa : *tum quia in infinitivo paſſivo præterito penultima non circumflectitur, ſed acuitur,* τετύφθαι· *cùm juxta leges accentuum longa ex ſua natura ante finalem brevem, cujuſmodi eſt* αι, *circumflexo notanda ſit, ſi aliquem habeat accentum.*

CAPUT XV.

DE QUANTITATE VERBORUM IN MI.

I. PRopria reduplicatio verborum in μι brevis eſt in omnibus temporibus ; niſi obſtet poſitio. τίθημι, δίδωμι, ἐτίθην, ἐδίδων, τιθεῖναι, διδοῖναι, δίδομαι, τίθεμαι.

ANNOTATIO.

Dixi, reduplicatio propria : *nam impropria etiam extra poſitionem non corripitur ordinariè.* ἵημι, ἱέμενος, ἱείς.

Regula II. Aliorum verborum reduplicationes itidem corripiuntur. τιθέω, *pono.* διδόω, *do.* τιτρώσκω, *vulnero.* διδράσκω, *fugio.* πιτύνω, *collimo.* Sic ὄνημι, ὀνίνημι, *juvo, proſum.* Excipitur γίνομαι ſeu γίγνομαι, & γινώσκω.

Homer. Iliad. 24. — οὐδέ οἱ αἰδὼς

γίνεται, ἥτ᾽ ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ᾽ ὀνίνησι. *Neque ei pudor eſt, qui viros valde lædit aut juvat.* Odyſſ. 3. φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων. *Fugi, cùm viderem quòd Deus mala nobis moliretur.*

Regula III. Ἄλφα ſecundæ conjugationis ubique corripitur in plurali activæ vocis, & in ſingulari imperativi,

perativi, & in paſſivo tam in ſingulari quàm in plurali; exceptis tamen perſonis in *ασι*.

ἵστατον, ἱστάτω, ἵστασαν, ἕστασαν· ἵσταμαι, ἕσταμαι, ἑστάθω, σταθείς.

ANNOTATIO.

Longum tamen eſt α præteriti activi. Nam ἕστακα pro ἕστηκα dicitur Doricè. Eſt autem α Doricum longum: hìc tamen corripiendum videtur, cùm breve ſit in paſſivo. Illud Theocrit. Idyll. 1.

— *τίνος ὦ γαθὲ πόσον ἔρασαι;* Quam ô bonc, tantum amas? *ab ἔραμαι*, amo, *geminato σσ ſcribendum eſt.*

Eſt porrò α etiam in infinitivo poëtico breve: ἱστάναι, ἑστάναι, ἱστέμεναι, ἱστάμεν.

Regula iv. Υ quartæ conjugationis in ſingulari activæ vocis producitur. (*ζεύγνυμι, ἐζεύγνυν, ἐζεύγνυς.*) quod in diſſyllabis magis advertitur: (*δῦμι, κλῦμι, φῦμι.*) ſunt enim properiſpomena. In duali verò & plurali, & in toto paſſivo & medio corripitur *υ*. Nam ubi ceteræ conjugationes habent *η*, vel *ω*, in ſingulari; ibi quarta habet *υ* productum: ubi verò ceteris in plurali eſt *ε*, vel *ο*, vel *α* breve; ibi quarta ſuum quoque *υ* corripit. Hinc *υ* aoriſti ſecundi activæ vocis, Indicativi modi pluralis numeri longum eſt: (*ἔδυτε*) quia alia quoque verba in *μι*, præter hæc duo *τίθημι* & *δίδωμι*, longam vocalem in plurali hujus aoriſti habent.

Regula v. In Imperativo ſingulari corripitur *υ* in polyſyllabis: (*κέκλυθι, κέκλυτε, ζεύγνυθι.*) at diſſyllaba producuntur. Iliad. 1.

κλῦθί μευ ἀργυρότοξε. Audi me argenteum arcum habens, id eſt, *Apollo.* Iliad. 19.

ἀλλ' ὄρσευ, πόλεμόνδε καὶ ἄλλους ὄρνυθι λαούς. Sed excitare, & in bellum alios impelle populos.

CAPUT XVI.

REGULÆ COGNOSCENDI QUANTITATEM ANCIPITUM IN PRIMIS ET MEDIIS SYLLABIS NOMINUM.

1. ANceps vocalis ante aliam, ſive brevem, ſive longam, non corripitur neceſſariò; ut apud Latinos fieri ſolet. ἰὸς, *venenum*, *ſa ita*. ἀὴρ, *aër*. ἰητὴρ ſeu ἰατρὸς, *medicus*, primâ longâ. Hom. Iliad 4. τλαίης μὲν Μενελάῳ ἐπιπροέμεν ταχὺν ἰόν; *Auſiſne Menelao celerem ſagittam immittere?*

ANNOTATIO.

Apud Latinos pauca ſunt Latina, quæ vocalem ante vocalem non corripiant. Quando verò apud Græcos vocalis ante vocalem corripiatur, diſces uſu & obſervatione, partim præceptis, partim etiam ſubſidio Proſodiæ & linguæ Latinæ: quis enim neſcit hoc vocabulum ἀὴρ *primam producere: item illa*, Μαχάων, Machaon; Διδυμάων, gemellus; Ποσειδάων, Neptunus; *& ſimilia ultimam habere longam?* ἀὴρ *corripitur à Phocylide hoc verſu:*

σῶμα γὰρ ἐκ γαίης ἔχομεν, καὶ πάντες ἐς αὐτὴν λυόμενοι κόνις ἐσμὲν, ἀὴρ δ' ἀνὰ πνεῦμα δέδεκται. Corpus enim habemus ex terra, & omnes in eam reſoluti, pulvis ſumus, aër verò (*ſeu* cælum) recipit ſpiritum.

Regula II. A in ſuperlativo ſemper corripitur. Σοφώτατος, *ſapientiſſimus*; πρᾳότατος, *mitiſſimus*.

Regula

Regula iii. Nomina in ια paroxytona, quæ ultimam habent longam, penultimam corripiunt. ϛοφία, φιλοσοφία, Μαρία, συμφωνία, ὀρθογραφία, & alia hujus generis.

ANNOTATIO.

Excipi ſolent hæc: ἀνία ſeu ἀνίη, triſtitia; κονίη ſeu κονία, pulvis; αἰκίη, injuria, plaga; καλιὴ ſeu καλιὰ, nidus; ὁρμιὴ, tenuis funiculus, linea piſcatoria ex ſetis equinis.

Eſt tamen cùm corripiuntur. Theognis:

μή ποτ᾽ ἀνήκεϛον, Κύρνε, λάβῃς ἀνίην. Ne umquam triſtitiam immedicabilem, Cyrne, aſſumas.

Iliad. 2. πρηνέες ἐν κονίῃσιν ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Pronus in pulvere mordicus terram apprehendat.

Soph. E.ect. ἅ νιν κατέπεφνεν αἰχίϛαις ἐν αἰκίαις. Quæ ipſum occidit injuriâ turpiſſimâ. *Phocyl.*

μηδέ τις ὄρνιθας καλιῆς ἅμα πάντας ἑλέσθω. Neque accipiat quis ſimul omnes volucres ex nido.

Solent interdum Poëtæ ſolitâ ſuâ licentiâ alias quoque quantumvis naturâ breves dictiones in ια producere; ut Theocritus ſeu quis alius auctor in Syringe.

Σύριγξ οὔνομ᾽ ἔχεις, ᾄδει δέ σε μέτρα σοφίης Syrinx nomen habes, canunt verò te metra ſapientiæ.

Odyſſ. 22. ὡς κακοεργίης εὐεργεσίη μέγ᾽ ἀμείνων. Beneficium maleficio longè melius eſt.

Fit hoc quia brevis eſt inter duas longas, ut & in his: κρομμύων à κρόμμυον, cæpa; νηδύων, *ab* ἡ νηδύς, venter; *& in aliis. Hinc non adeo condemnandi ſunt, qui nonnunquam in Latino carmine idem ſibi permittunt, dum ſyllabam brevem inter duas longas ſitam producunt; ut fit in nomine* Andreas, Matthias, *& in ſimilibus, maximè propriis. Illi verò ferendi non ſunt, qui hæc & alia hujuſmodi arbitratu ſuo producunt;* Maria, ſophia, ſymphonia, harmonia; *quaſi penultimâ eſſent longæ, vel certe commu-*

 nes.

nes. Nec refert quòd multis in locis uſitatè accentu acuto illa vocabula pronuntiantur: notum enim eſt, accentum & quantitatem apud Græcos diſtingui. Unde in carmine non attendendum quis ſit accentus, ſed quæ quantitas.

Regula iv. Breve eſt jota in diminutivis in ιον. τὸ γραμμάτιον, *litterula*, τὸ δογμάτιον, *dogma*; τὸ κοράσιον, *puella*. Et in comparativis neutris: βέλτιον, *melius*; ἥδιον, *ſuavius*; γλύκιον, *dulcius*. Et in multis adjectivis in ιος. ὁ ἄξιος, *dignus*; ὁ ἀνάξιος, *indignus*; ὁ ὄλβιος, *felix*. Et in multis ſubſtantivis; ὁ βίος, ὁ βίοτος, &c. Mimnermus:

αὐτίκα τεθνάναι βέλτιον ἢ βίοτος. *Statim mori melius eſt quàm vivere.*

Corripitur quoque jota in nominibus poſſeſſivis in ινος. ὁ ἀνθρώπινος, *humanus*. Et ſignificantibus materiam: ὁ λίθινος, *lapideus*; ὁ κέδρινος, *cedrinus*; ὁ ξύλινος, *ligneus*. Tempus item & horam ſignificantibus: ὁ εἰαρινὸς, *vernus*; ὁ θερινὸς, *æſtivus*; ὁ νυκτερινὸς, *nocturnus*; ὁ ὀπωρινὸς, *autumnalis*; licet penultima quoque longa legatur, Iliad. 21. & alibi. ὡς ὅτ' ὀπωρινὸς Βορέης, &c. *Sicut cùm autumnalis Boreas.*

ANNOTATIO.

Comparativa maſculina in ίων, & neutra quoque producuntur nonnumquam.

Philemon: ἥδιον οὐδὲν οὐδὲ μουσικώτερον ἔσ'; ἢ δύνασθαι λοιδορούμενον φέρειν. Suavius nihil eſt, neque magis muſicum, quàm poſſe convicia ferre.

Υ in pronominibus producitur ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς, ὑμέτερος. At in nominibus polyſyllabis femininis in υνη, & υτης, corripitur. γηθοσύνη, *lætitia*; βραδυτὴς, *tarditas*; γλυκύτης, *dulcedo*; ταχυτὴς, *celeritas*: Et in aliis.

CA-

CAPUT XVII.

DE QUANTITATE ANCIPITUM IN ULTIMIS SYLLABIS.

A.

1. OMnia nomina paroxytona ſecundæ ſimplicium in ια, ειa, εα, δα, θα, & ρα, producunt ultimam. ἡ σοφία, *ſapientia.* ἡ πενία, *paupertas.* ἡ δουλεία, *ſervitus.* ἡ προφητεία, *prophetia.* ἡ θέα, *ſpectaculum.* ἡ Λήδα, *Leda.* ἡ Μάρθα, *Martha.* ἡ πέτρα, *petra.* ἡ ἐσχάρα, *focus.* ἡ ἡμέρα, *dies.*

Excipe ἴα & μία, *una.* Theognis:

ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι. *Homines, quos navis non una omnes agat.*

REGULA II. Paroxytona quæ ante α geminum habent σ, aut unam duplicem, corripiunt ultimam. ὄσσα, *fama, vox.* λύσσα, *rabies.* δόξα, *gloria.* φύζα, *fuga.* δίψα, *ſitis.* Quibus adde τόλμα, *audacia.*

Odyſſ. 1. ἤν τίς τοι εἴπῃσι βροτῶν ἢ ὄσσαν ἀκούσῃς. *Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris.*

Iliad. 9. —κρατερὴ δέ ἑ λύσσα δέδυκεν. *Magna ipſum inceſſit rabies.* Theognis:

δίψα δὲ λυσιμελὴς καὶ μέθυσις χαλεπή. *Sitis membra ſolvens & ebrietas gravis eſt.*

Homer. Iliad. 9. θεσπεσίη ἔχε φύζα φόβου κρυόεντος ἑταίρη. *(Achivos) divinitus immiſſa tenebat fuga frigidi timoris ſocia.*

REGULA III. Omnia oxytona ſecundæ ſimplicium, habent α longum. ἡ χαρά, *gaudium.* ἡ πονηρά, *mala.* ἡ ἀνθηρά,

ἀνθηρὰ, florida.

Corripitur, ut nonnullis placet, *παιδιὰ, ludus, jocus.*

ANNOTATIO.

Sæpe cognoſci poteſt quantitas hujus declinationis accentu: qua de re cùm cap 6 dictum ſit, non eſt cur hic repetamus. Nam hæc, πότνια, veneranda; *τράπεζα,* menſa; *& ſimilia, nemo non videt habere α breve: ut & iſta α longum, πήρα, φαίδρα, λαύρα, σαύρα, αὔρα· Quia ſi α breve eſſet, prima circumflecteretur.*

Regula iv. Præter ea quorum α accentu cognoſcitur, breve eſt α in nominibus neutris pluralis numeri: *ξύλα, ἡδέα, ὀξέα.* Et in neutris ſingularibus quintæ: *θυμίαμα, thymiama: ςράτευμα, exercitus.* Et in adjectivo neutro *μέγα, magnum* Et in accuſativo ſingulari quintæ ſimplicium, ut & contractorum, cùm in α non contractum exit: *τὸν πτῶνα, Αἴαντα, Δημοσθένεα, βασιλέα.*

Regula v. A longum eſt in vocativo primæ ſimplicis nominum in *ας*, & in duali, itemque in duali ſecundæ. Longi etiam ſunt vocativi poëtici: *ὦ Πολυδάμα, Κάλχα, Ἄτλα.* Hom. Iliad. 13.

Πολυδάμα, σὺ μὲν αὐτᾶ ἐρύκακε πάντας ἀρίςυς. Polydama, tu quidem hic contine omnes proceres.

ANNOTATIO.

Producuntur etiam apud Latinos hujuſmodi vocativi.

Ovid. Tempus, Atla, veniet, tua quo ſpoliabitur auro.

Virg. Non hæc, ô Palla, dederas promiſſa parenti.

Regula vi. Vocativi primæ in α nominum compoſitorum à verbis *μετρῶ, πωλῶ, τρίβω.* Item illi in *τα, πα,* vel *θα*, & alij, qui contra communem regulam

in

in *α* exeunt, breves ſunt: ut ὦ γεωμέτρα, βιβλιοπῶλα, παιδοτρίβα, προφῆτα, τοξότα, κυνῶπα, σκύθα, μεναῖχμα, λάγνα. In Epigram.

ἔννεπε τοὺς ἀριθμοὺς ἔμπειρε γεώμετρα κείνους. *Dic illos numeros docte geometra.*

ANNOTATIO.

Aliqui regulam iſtam tantùm de appellativis intelligendam tradunt, non autem de propriis; ſed tamen Theocritus Idyll. 7. id non obſervat.

ὦ μακαριστὲ Κομᾶτα, τὺ θὴν τάδε τερπνὰ πεπόνθεις.

O beate Comata, tibi hæc jucunda diu acciderunt.

Idem Theocrit. produxit etiam appellativum. Idyll. 22.

ὦ πύκτα Πολύδευκες O pugil Pollux.

Regula vii. Omnes præpoſitiones in *α* & conjunctiones, & pleraqne adverbia, ſuum *α* corripiunt; licet Poëtæ verſûs gratiâ ſæpe producant.

I

i. Iota non contractum, corripitur in neutris. μέλι, εὔχαρι, σίνηπι, πέπερι.

ii. In dativis quintæ, τῷ Αἴαντι, & in plurali Αἴασι. Et in aliis declinationibus, addito ι. Αἰνείαισι, μούσαισι, λόγοισι.

iii. In illis quoque per paragogen auctis: βίηφι, στρατόφι, ποντόφι. Et in verbis: ἔλθῃσι pro ἔλθῃς.

iv. In vocativis quintæ, ς nominativi abjicere ſolitis. ὄφι, ἔρι, Ἀμαρυλλί.

v. In pronominibus νῶϊ, σφῶϊ, σφίσι. Et in præpoſitionibus: ἀμφὶ, περὶ, ἐπί. Itemque in adverbiis & conjunctionibus: ῥωμαϊστὶ, ἀμογητὶ, ὅτι.

vi Adverbia & pronomina per paragogen jota additum habentia, producunt illud. νυνὶ, τουτοὶ, οὑτοσὶ, τουτονὶ, τουτωί.

Ariſtoph.

Ariſtoph. Pluto: τȣτὶ σὺ τολμᾷς ὦ μιαρωτάτη λέγειν; *Hoc tu audes, ô ſceleſtiſſima, dicere?* Ibidem:

ὅςις πότ' ἐςιν ουτοσὶ, καὶ τȣ̃ χάριν. *Quiſnam ſit hic, & cur advenerit.*

VII. Producitur etiam jota ab Atticis ex ε, vel α, vel ο factum, ὁδὶ, τοδὶ, ταυτὶ, τȣτὶ, pro ὁδὲ, τοδὲ, ταῦτα, τοῦτο. Ariſtoph. Pluto: τηνδὶ δεδίοτε, μηδὲ διαμαχούμεθα; *Hanc reveriti, neque repugnabimus?*

Idem: οὐκ ἔσθ' ὅπως ὁ χρησμὸς εἰς τȣτὶ ῥέπει. *Non eſt ut huc oraculum inclinet.*

Υ.

I. Nomina neutra quintæ breve habent υ. ἄςυ, *urbs.* πῶυ, *grex ovium.* ὀξὺ *acutum.* γλυκὺ, *dulce.* ἡδὺ, *ſuave.* δριμὺ, *acerbum.* βαθὺ, *profundum.*

II. Pronomen σὺ, & Doricum τὺ, & multa adverbia: μεταξὺ, *inter*; μεσσηγὺ, *idem*; & ἀντικρὺ, *contra*, quod tamen aliquando producitur.

Iliad. 8. ἀντικρὺ δ' ἀπόφημι, γυναῖκα μὲν οὐκ ἀποδώσω. *Expreſſè dico, mulierem non reddam.*

Iliad. 17. ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο, δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀκωκή. *Penitus per tenerum collum venit cuſpis.*

III. Producunt υ tertiæ perſonæ ſingularis numeri quartæ conjugationis verborum in μι, in imperfecto, & aoriſto ſecundo. ἔδυ, ἔφυ.

IV. Υ ex reſolutione diphthongi breve eſt, tam in fine, quàm in medio. εὖ, ἐῢ, *bene.*

A N.

I. Longa ſunt maſculina in αν. ὁ Τιτὰν, Τιτᾶνος, *Titan.* ὁ Παιὰν, Παιᾶνος, *Paan.* ὁ Πὰν, Πανὸς, *Pan, paſtorum Deus.*

II. Corripiuntur vocativi in αν facti à flexis per ντος, & nomina & participia neutra aoriſti primi. ὦ Αἶαν, ὁ Αἴας. ὦ Θόαν, ὁ Thoas, τὸ μέλαν, *nigrum.* τὸ τάλαν, *miſerum.* τὸ τύψαν, *quod verberavit.* τὸ ποιῆσαν, *quod fecit.*

Præter

Præter πᾶν, ϗ παντὸς, *omne*; licet ejus compoſita, ut ἅπαν, σύμπαν, aliquando corripiantur. Hom. Iliad. 13.

Αἶαν ἐπεί τις νῶϊ θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι. *Aiax, cùm aliquis Deorum, qui Olympum habitant, (jubeat nos pugnare.)* Ibid.

ὦ Θόαν, οὔ τις ἀνὴρ νῦν γ' αἴτιος. *O Thoas, nemo virorum in culpa eſt.*

III. Corripitur accuſativus in αν, ſecundæ declinationis ſimplicis, nominum habentium α breve in nominativo. (τὴν μοῦσαν, τὴν λύσαν, τὴν δόξαν, τὴν τράπεζαν) quæ partim cognoſcuntur accentu, partim ex regulis traditis initio hujus capitis.

IV. Adverbia in αν longa ſunt. πέραν, *ultrà*. λίαν, *valde*. Εὐάν, *Euan, vox bacchantium*. ἄγαν, *nimis*.

Soph. Aiac. flagel. σὺ δ' οὐχὶ πείσῃ; πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς. *Non obtemperabis? multa jam loqueris.*

Excipiunt ὅταν, *quando*; & πάμπαν, *omnino*.

Odyſſ. 2. — ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει. *Quod citò domum totam omnino deſtruet, & totum victum funditus perdet.*

ANNOTATIO.

Euſtathius in iſtum locum ita ſcribit: ὅρα καὶ τὸ πάμπαν συσταλὲν, ὡς τὸ ἄγαν καὶ λίαν. Vide etiam vocem πάμπαν correptam, ſicut adverbium *ἄγαν & λίαν. At nihil novi eſt. Si* τὸ ἅπαν, *cùm nomen ſit, Iones quoque corripiant, & ipſe Homerus.*

τῶν δ' ἅπαν ἐπλήσθη πεδίον. Totus campus repletus eſt.

Attici verò, ut dicit Ælius Dionyſius, producunt ultimam τοῦ ἅπαν. *Hæc Euſtathius. Ex cujus ſententia vides etiam* ἄγαν *&* λίαν *corripi poſſe.*

A P.

Brevia ſunt finita in αρ. τὸ νέκταρ, *nectar.* τὸ ἧπαρ, *jecur.* τὸ δέλεαρ, *eſca.* τὸ ὄναρ *ſomnus*, *ſomnium.* Adverbia, ἀυτὰρ, *ceterùm*; & ἄφαρ, *ſtatim*, *continuò.*

Excipe monoſyllaba. ὁ κὰρ, ὁ ψὰρ, & ſi quæ alia hujus generis occurrunt. γὰρ tamen corripitur, & interdum producitur.

A Σ.

I. Longus eſt nominativus ſingularis primæ ſimplicium. (ὁ Αἰνείας) & accuſativus pluralis ejuſdem, & ſecundæ ſimplicium: (τοὺς Αἰνείας, τὰς μούσας) niſi per dialectum corripiatur.

II. Longa ſunt nomina flexa per ντος. ὁ Αἴας, Αἴαντος, *Aiax.* ὁ Κάλχας, Κάλχαντος, *Calchas.* ὁ Πολυδάμας, Πολυδάμαντος, *Polydamas.*

III. Πᾶς, cum compoſitis ἅπας, σύμπας, *omnis.*

IV. Participia maſculina in ας ὁ τύψας, τύψαντος. ὁ ἱστὰς, ἱστάντος ὁ στὰς, στάντος. ὁ ποιήσας, ποιήσαντος.

V. Brevia ſunt feminina in ας. ἡ λαμπὰς, λαμπάδος, *lampas* ἡ μονὰς, *unitas.* Et maſculina: ὁ μέλας, *niger*; & ὁ τάλας, *miſer*; ὁ λᾶας, ȣ λάαος, *lapis*; ὁ μέγας, *magnus*, hinc ὑπέρμεγας. Et neutra in ας. τὸ κέρας, *cornu.* τὸ κρέας, *caro.* τὸ σέλας, *lumen.*

VI. Corripiuntur accuſativi plurales quintæ declinationis ſimplicium: πτῶνας, βότρυας· ῥήτορας. Et quos Poëtæ formant à pronominibus: ἡμέας. ὑμέας, σφέας.

Iliad. 10. — καὶ ἂψ εἰς ἡμέας ἔλθοι. *Et rurſus ad vos veniat.*

ANNOTATIO.

Videntur etiam corripi Æolici accuſativi, (ὔμμας) cùm Æoles aliàs alpha longum pluralis in breve mutent, ut ſuo loco dictum eſt. Non eſt autem negandum, quin aliqua

ex

ex his, quæ corripi diximus, inveniantur à Poëtis interdum producta; ſed id rarum eſt, & fit licentiâ poëticâ, aut excuſatur cæſurà, aliove modo. Sic ultima in δάμαρ apud Homerum, & ultima in πάλας longa eſt apud Euripidem, & alia apud alios.

I N.

I. Breves ſunt accuſativi quintæ in ιν, à nominibus barytonis. ἔριν, ὄφιν.

II. Pronomina poëtica μιν & νιν, τιν & τεΐν pro σοί, σφιν, νῶιν, σφῶιν. Adverbia, πάλιν, *iterum*; πρὶν, *priùs.* Et illæ ſyllabæ, quibus ν additur: τύπτουσιν, λέγουσιν, πᾶσιν. Quædam tamen interdum producuntur, ſicut & ἐμὶν pro ἐμοί, apud Theoc Idyll 2. Et alibi.

III. Dativi ὑμῖν & ἡμῖν longi ſunt, ut ex accentu conſtat: corripiuntur tamen retracto accentu, & in acutum commutato. ἄμμιν, ὔμμιν vel ἥμιν & ὑμίν. Theocrit. Idyll. I.

χαίρεθ', ὁ βωκόλος ὔμμιν ἐγὼ Δάφνις οὐκέτ' ἀν' ὕλαν.
Valete, bubulcus ego Daphnis non ero vobis ampliùs in ſilvis.

IV. Longa ſunt ἡ ἀκτὶν, ὁ δελφὶν, ἡ ἶν, ἡ ῥὶν, ἡ Σαλαμὶν, & ſimilia, quæ in ινος genitivum formant: & dicatalecta dicuntur, quòd in ιν & ις terminentur.

I Σ.

I. Corripiuntur gravitona in ις. ἡ πόλις, *urbs.* ἡ ἔρις, *lis.* Et omnia nomina, quorum genitivus in ιδος breve exit, ſive ſint oxytona, ſive non. ἡ τυραννίς, *tyrannis*, τυραννίδος. ἡ Βρισηὶς, Βρισηίδος, *Briſeis.* τὶς, τινός. At κὶς longum eſt.

II. Producunt ις, quorum augmentum longum eſt; cujuſmodi ſunt omnia dicatalecta ſuperiùs commemorata: & præterea. ἡ κρηπὶς, *crepido.* κνημὶς, *tibiale, ocrea.* ἡ ζφραγὶς, *ſigillum.* ἡ κληὶς, *clavis.*

Homer. Iliad. 12. εἶχον ἐπημοιβοὶ, μία δ' κληὶς ἐπαρήρει,
Firmabant mutui, una autem clavis accommodata erat.

ANNOTATIO.

Gaza, & Laſcaris, & alij, volunt diſſyllaba, quorum penultima naturâ longa, & quæ neque propria ſint, neque diminutiva, habere ι breve in nominativo: ut κνημὶς, κρηπὶς, κληὶς. *Sed non adferunt pro ſua ſententia exemplum. Neque verò ex compoſito vocabuli* κνημὶς *id colligere licet. Nam licet aliqui ſcribant* εὔκνημις, *accentu in antepenultima; alij tamen accentum, & quidem acutum, notant in penultima,* εὐκνήμις. *Ex quo conficitur, ipſos habere ultimam pro longa; alioqui circumflectenda eſſet. Et illi ipſi, qui* εὔκνημις *ſcribunt, faciunt* πολυκλήϊς *&* εὐκλήϊς *paroxytona; nec immeritò, producitur enim Iliad* 24.

ὅσση δ' ὑψορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτυκται
ἀνέρ@· ἀφνειοῖο, ἐϋκλήϊς, ἀραρῦια Quanta autem alti janua cubiculi eſt viri divitis, bene obſerata, affabre aptata.

III. Adverbia in ις corripiuntur. ἅλις, *ſatis.* δὶς, *bis;* τρὶς, *ter;* τετράκις, *quater;* πεντάκις, *quinquies;* πολλάκις, *ſæpe.* ἀμοιβαδὶς, *viciſſim, alternatim.*

Theoc. Idyll. I ἐς τρὶς ἀμέλξαι, *ter mulgere.* Et Idyl. 2. ἐς τρὶς ἀποσπένδω, *ter libo.*

Υ N.

I. Accuſativus quintæ in υν corripitur. ὀξὺν, ἡδὺν, γλυκύν.

II. Et participia neutra quartæ in μι. ζευγνύν. Et conjunctiones: νὺν, τοίνυν, *igitur.* Et præpoſitio σύν.

III. Producuntur quæ duas habent terminationes in recto. ὁ Φόρκυν, *Phorcys, Neptuni filius.* ὁ μόσυν, *domus* vel *turris lignea.* Et quæ υς nominativi habent longum. ἰλὺς, *limus;* ἰχθῦς, *piſcis:* ὀφρῦς, *ſupercilium;* & ſimilia. ἰλὺν, ἰχθὺν ſeu ἰχθῦν. ἰχθὺς apud Oppianum corripitur, quare etiam ἰχθὺν corripere licebit & eadem

dem eſt aliorum ratio.

IV. Producitur primæ perſonæ imperfecti, & aoriſti ſecundi verborum in μι. ἐζεύγνυν, ἔφυν, ἔδυν. Et adverbium νῦν, cujus quantitas ex accentu ſatis patet.

Υ Ρ.

Finita in υρ dicuntur eſſe longa à Grammaticis; (ὁ ψίθυρ, *ſuſurro*; ὁ μάρτυρ, *teſtis*; τὸ πῦρ, *ignis*, quod accentu notum eſt.) In obliquis tamen certum eſt corripi, ut ſuprà diximus. μάρτυς corripitur à Bione. Idyll. 4.

μάρτυς ἐγὼν, ὅτι μῦθος ὅδ' ἔπλετο πᾶσιν ἀληθής. *Teſtis ego ſum, quòd hic ſermo omnibus verus ſit.*

Υ Σ.

I. Corripiuntur adjectiva in υς oxytona. ὁ γλυκὺς, ὁ ἡδὺς, ὁ βαρύς.

II. Itemque ſubſtantiva. ὁ πέλεκυς, *ſecuris*. ὁ πῆχυς, *cubitus*. ὁ πρέσβυς, *ſenex*, *legatus*. ἡ χέλυς, *chelys*. ἡ χλαμὺς, *chlamys*. ὁ καὶ ἡ νέηλυς, *advena*. ὁ βότρυς, *botrus*. ἡ κόρυς, *galea*. ὁ στάχυς, *ſpica*. ὁ νέκυς, *mortuus*.

Excipe ἡ κώμυς, κώμυθος, *faſciculus*, *manipulus*. Nam, ſi ultima eſſet brevis, penultima eſſet circumflectenda.

III. Producuntur ſubſtantiva oxytona, quæ in genitivo habent ος purum: ut ἰλὺς, *limus*. Τηθὺς, *Tethys*, *Tethyos*. ὀϊζὺς, *miſeria*. Ἐριννὺς, *Erinnys*. ἐδητὺς, *cibus*. νηδὺς, *venter*, νηδύος. ἀχλὺς, *caligo*. Quibus adde ἡ ἄρκυς, *rete*. ἄρκυος.

παρ' δ' ἀχλὺς εἱστήκει ἐπισμυγερή τε καὶ αἰνή. *Adſtitit caligo ærumnoſa & gravis.*

ANNOTATIO.

Græcorum imitatione producunt etiam Latini quædam ex prædictis in nominativo & accuſativo.

Silius lib. 17. Intima ab occaſu Tethyn impellit & ortu

ortu. *Virgil.* 1. *Georg.*

Teque ſibi generum Tethys emat omnibus undis.
Corripuit Ovid. 4. *Faſtor.*

Tethys & extremo ſæpe recepta loco eſt.

IV. Longæ ſunt ſecundæ perſonæ indicativi præſentis & imperfecti, & participia maſculina in υς, verborum in μι quartæ conjugationis. ζεύγνυς, ἐζεύγνυς, ὁ ζευγνύς Iliad 10.

ὀλλὺς Ἀργείους, ὅτε δὴ περὶ νὺξ ἐκάλυψεν. *Perdens Argivos, quando nox erat.*

V. Producuntur etiam dicatalecta. ὁ Φόρκυς, ὁ μόσυς.

CAPUT XVIII.

QUOMODO QUANTITAS GRÆCA COGNOSCI POSSIT INTERDUM PRÆSIDIO LINGUÆ ET PROSODIÆ LATINÆ

LAtinos multa vocabula Græca, vel integra, vel nonnihil immutata, in ſuam linguam transtuliſſe, clarius eſt, quàm ut multis ſit probandum. Quare ſi quando dictio occurrat, cujus quantitatem regulis hactenus præſcriptis inveſtigare nequeas, circumſpice num hæſitanti opis aliquid lingua & Proſodia Latina ſuppeditet.

Poſſumus autem tripliciter ex lingua Latina venire in cognitionem quantitatis Græcæ. Primo, Pronuntiatione:

tiatione: quo pacto intelliges corripi primam in nomine μάχη, μάχομαι. Latinè enim *Antimachus*, *Symmachus*, *Callimachus*, dicere ſolemus. Sic hæc ϛρατὸς, ϛρατεύω, ϛρατιώτης, prima brevi conſtare diſces; nam Latini *Nicoſtratus*, *Philoſtratus*, penultima brevi pronuntiant. Pari modo μακρὸς, βραχὺς, κράτος, λυτὸς, φίλος, φράσις, τύπος, λίθος, τύχη, brevia eſſe intelliges; quia hæc corripimus: *Amphimacer*, *Tribrachys*, *Hippocrates*, *Hippolytus*, *Pamphilus*, *paraphraſis*, *Antitypus*, *Chryſolithus*, *Eutyches*. πίνω, κλίνω, longa ſunt; cùm *propino*, *declino* ejuſdem ſint quantitatis. Sic κριτὴς, κρίσις, & λύσις, brevia; quia Latinè breviantur *hypocrita*, *hypocriſis*, *analyſis*. ἀκρόαμα, θέαμα, θυμίαμα, alpha longo conſtant; Latinè enim acroâma, theâma, thymiâma efferimus. Et ita in aliis plurimis.

Eſt autem documentum hoc intelligendum de illis, quæ pronuntiantur à Latinis ſecundùm quantitatem, qualia ſunt prædicta; non ſecundùm accentum ſolùm. Neque enim rectè colliges penultimam in ζοφία eſſe longam, eo quòd accentu acuto à pleriſque efferatur. Sic in quibuſdam obſervant etiam viri docti, non quantitatem, ſed accentum; ut in hoc vocabulo *acroaſis*, quod effertur plerumque à Latinis proparoxytonè, & tamen penultima longâ eſt.

Secundò poterit quis venire in cognitionem quantitatis Græcæ, ſi videat quantum illud vocabulum ſit apud Latinos, ſi à Latinis uſurpatur. Ut ſi quis dubitaret quam quantitatem haberet ἀδάμας, vel ἄδυτον, vel ἄτομος, vel ἄζος in prima; ſtatim ex Latinæ linguæ præceptionibus cognoſcet eſſe breves prædictas ſyllabas. Uſurpant quoque Latini Poëtæ multa nomina propria accepta à Græcis: videndum eſt igitur diligenter qua quantitate uſurpent; certúmque eſſe debet, quantitatem illam eſſe etiam Græcorum.

Tertiò

Tertiò cognoſcere licebit quantitatem Græcarum vocum, conſulendo præcepta Latinæ Proſodiæ; qua ratione plurimarum quantitatem inveſtigabis. Quod reipſa comperiet is qui Latinæ Proſodiæ, præſertim ejus quam ſcripſit Emmanuel, præceptiones memoriâ complexus, Græca carmina pangere volet. Inde etenim non mediocre adjumentum pro ſyllabis ultimis & non ultimis accipiet.

CAPUT XIX.

DE EXEMPLO ET AUCTORITATE.

REſtat ultima ratio cognoſcendæ quantitatis Græcæ. Hæc autem eſt Auctoritas & Exemplum Poëtarum: quâ nulla melior & certior, addo & facilior, ſi vel mediocris Poëtarum lectio & uſus accedat. Sicut porrò apud Latinos multæ ſunt ſyllabæ, quarum quantitatem nullis umquam Grammaticorum documentis explores, ſed ſola Poëtarum lectione, &, ut ſic dixerim, familiaritate: ita apud Græcos ſæpe ad eoſdem neceſſariò confugiendum erit. Et ſicut apud Latinos non propterea impedimur, quo minùs & pulchrè, & benè, & celeriter carmina condamus, eo quòd non omnia ſint comprehenſa regulis: ita nec apud Græcos. Tot enim præſtantiſſimos Vates ſuppeditârunt nobis Græcæ Muſæ; ut valde tardum eſſe oporteat, qui eorum uſu & pervolutatione non aliquam Græcæ quantitatis cognitionem ſibi comparet. Et, ut alios negligas, unus certè Homerus

tus inſtar omnium eſſe poteſt. Hunc verſa, hunc reverſa, & neque hujus libri præceptis, neque aliis, magnopere indigebis. Ut autem uno alteróve exemplo declaremus quid ſit, auctoritate Poëtarum cognoſcere quantitatem; ſi quis hæreat quanta ſit prima verbi *ἀείδω*, brevem eſſe videbit, ſi vel primum Homeri verſum adſpiciat: *μῆνιν ἄειδε θεὰ*, *Iram cane Dea*. Eamdem nonnumquam eſſe longam docebit te idem Homerus hymno in Mercurium: *Ἑρμῆν ἀείδω Κυλλήνιον*, *Mercurium cano Cyllenium*. Sic jota in nomine *ξίφος* breve, & *υ* vocabuli *μυρία* eſſe longum, ex his duobus verſibus Iliad. 1. planum fiet.

ἕλκετο δ' ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος. ἦλθε δ' Ἀθήνη. Traxit è vagina magnum enſem. Venitque Minerva.

οὐλομένην, ἣ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν. Pernicioſam, quæ infinitos Achivis dolores inflixit.

CAPUT XX.

DE

SYLLABA COMMUNI

ET LICENTIIS POETICIS.

1. Diphthongi & vocales longæ communes fiunt apud Græcos, cùm vocalem diverſæ potiſſimùm dictionis antecedunt: cujus rei attulimus c. 4. aliquot exempla, & hoc Græcis eſt ſolemne ac perpetuum.

Odyſſ. 1. *ἄνδρά μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε. Dic mihi, Muſa,*

Muſa, virum verſutum, qui valde multùm oberravit, poſt-quam Troiæ ſacrum oppidum diripuit.

Regula ii. Apud Poëtas Græcos non tantùm retinentur diphthongi, & vocales longæ; ſed ne breves quidem ſemper eliduntur, licet ſequens dictio incipiat à vocali vel diphthongo. Odyſſ. i.

ἀλλ' οὐδ' ὥς ἑτάρους ἐῤῥύσατο ἱέμενός περ.

Sed ne ſic quidem ſocios liberavit, quamvis cuperet. Ibid.

τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; *Filia mea, qualis ſermo excidit ſepto dentium?*

ANNOTATIO.

Latini diphthongos & vocales cùm vocalibus aut diphthongis concurrentes elidunt: interdum tamen Græcorum exemplo id facere negligunt.

Virgil. 1. Georg. Antè tibi Eöæ Atlantides abſcondantur. *Idem Eclog. 7.*

Stant & juniperi & caſtaneæ hirſutæ. *Et id genus alia, quæ adfert Emmanuel.*

Regula iii. Monoſyllaba brevia, hoc ipſo quod monoſyllaba ſunt, producuntur ſæpe à Poëtis: ut τὲ, μὲν, γὰρ, τὶς, & alia.

Iliad. 3. τεύχεα μέν οἱ κεῖται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ. *Arma jacent illi in terra, quæ multos paſcit.* Ibidem:

ὧδε δέ τις εἴπεσκεν Ἀχαιῶν τε, Τρώων τε. *Sic dicebat aliquis ex Græcis, & Trojanis.*

Regula iv. Syllaba brevis poſt quatuor primos pedes relicta, ſæpe producitur à Poëtis.

POST PRIMUM PEDEM.

Iliad. 14. οἱ δὲ μέγα ἰάχοντες ἐπέδραμον. *Illi valde clamantes inſiluerunt.* Odyſſ. 1.

ἀρνύμενος ἥντε ψυχὴν, καὶ νόστον ἑταίρων. *Magnâ curâ ſervans*

ſervans ſuámque animam, & reditum ſociorum.

POST SECUNDUM PEDEM.

Iliad. 2. οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα. *Non oportet totam noctem dormire virum conſiliarium.*

Iliad. 3. ἑέδσατο γάρ τι ἔπος ἐρέειν κορυθαίολος Ἕκτωρ. *Videbatur enim galeatus Hector aliquid velle dicere.*

POST TERTIUM PEDEM.

Iliad 3. αἰεί τοι κραδίη πέλεκυς ὥς ἐστιν ἀτειρής. *Semper tibi cor eſt durum inſtar ſecuris.*

Iliad. 1. ἐλθοῦσ' Οὔλυμπόνδε, Δία λίσαι, εἴποτε δή τι. *Veniens in Olympum, ora Iovem, ſi umquam aliquid.*

Odyſſ. 6. ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόνδε νέεσθαι. *Sed quando jam rurſus domum itura erat.*

Iliad. 1. αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἐχεπευκὲς ἀφιείς. *Sed poſtea in ipſos ſagittam mortiferam immittens.*

POST QUARTUM PEDEM.

Iliad. 1. τόξ' ὤμοισιν ἔχων, ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην. *Arcum geſtans humeris, & pharetram circumtectam.*

Iliad. 2. ἕκτον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα Διῒ μῆτιν ἀτάλαντον. *Sextum autem rurſus Ulyſſem Iovi conſilio ſimilem.*

POST QUINTUM PEDEM.

Iliad. 4. ἶσα φίλοισι τέκεσσι χαριζομένη, πόσεϊ ᾧ. *Gratificans caro marito æquè, ac dilectis liberis.*

Iliad. 3. Ἰδομενεὺς ἑτέρωθεν ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὣς ἕστηκε. *Ex altera parte inter Cretas ſtetit Idomeneus tamquam Deus.*

ANNOTATIO.

Plura exempla nihil opus eſt congerere, quia ubique ſunt obvia. Latini idem interdum ſibi licere voluerunt ex-

emplo Græcorum; ut allatis exemplis oſtendit Emmanuel: poſt quintum tamen pedem vix reperietur brevis apud Latinos.

Regula v. Lex neceſſitáſque metri cogit Poëtas aliquando producere breves; ut cùm ſunt tres vel plures breves continuæ in aliquo vocabulo: ut in his, ἀθάνατος, *immortalis*; Πριαμίδης, *Priamides*; συβόσια, *ſuilia*; ἀπονέεσθαι, *redire.* Exempla paſſim occurrunt apud Homerum.

Interdum longas corripiunt. Dionyſ.

καὶ Ποσειδήϊα ἔργα, καὶ ἱερὰ τέμπεα Δάφνης. *Neptunia opera, & Daphnes ſacra tempe.*

Alij tamen legunt apud Dionyſ. καὶ Ποσιδήϊα ἔργα· vel, καὶ Πισιδήϊα.

Fit hoc ſæpe à Poëtis iis in vocabulis, quæ ſine licentia carminis leges non ſubeunt.

Lib. 4 Anthol. εὗρεν Ἰουλιανὸς χερσὶν ἀδωροδόκοις. *Invenit Iulianus manibus incorruptis.*

Et lib 5. τοῦτον Ἰουλιανὸν Τυρίης βλάστημα τιθήνης. *Hunc Iulianum germen Tyriæ nutricis.* Et lib. 7.

Κλαυδιανὸν Ῥώμη καὶ βασιλεῖς ἔθεσαν. *Claudianum Roma & Reges poſuerunt.* Lucianus:

Λουκιανὸς τάδ᾽ ἔγραψα, παλαιά τε μωρά τε εἰδώς. *Lucianus hæc ſcripſi, gnarus veterum & fatuorum.*

CAPUT XXI.

DE PEDIBUS ET VERSU.

Quid *ſit* pes, *& quot numero; itémque quid* verſus, *& quot genera verſuum, præterimus, tamquam notum jam ex Latina Proſodia. Tantùm præcipua genera carminum,*

minum, in quibus ſtudioſa juventus potiſſimùm elaborare debet, hîc recenſebimus, (more Emmanuelis; cujus veſtigiis, ut alibi, ita & hîc libenter inſiſtemus) ducto initio ab Hexametro ſive Heroico carmine.

CARMEN HEXAMETRUM SIVE HEROICUM.

Conſtat ſex pedibus: quorum quintus dactylus eſt, ſextus ſpondeus, reliqui dactyli vel ſpondei. Odyſſ. 1.

ἄνδρα μοι ἔννεπε Μῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε.
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.

Dic mihi, Muſa, virum verſipellem, qui valde multùm
Oberravit, poſtquam Trojam evertit;
Et qui multorum urbes vidit, & animum didicit.

Quintus pes multò ſæpius apud Græcos, quàm apud Latinos, ſpondeus eſt; unde Verſus Spondaicus appellatur, qui verſus paſſim in Iliade & Odyſſea occurrunt.

Odyſſ. 1. μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο. *Recordatus enim eſt animo inculpati Ægiſthi.*

CARMEN PENTAMETRUM.

Eiſdem pedibus conſtat, quibus apud Latinos. Tyrtæus:

τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐπὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ἣ πατρίδι μαρνάμενον.

Præclarum eſt in prima acie occumbere
Virum bonum, pro patria ſua pugnantem.

Idem: πολλάκι δηϊοτῆτα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου.

Sæpe quis elapſus ex pugna & telorum ſonitu
Evadit, ſed ipſum domi Parca invenit.

ANNOTATIO.

Obſervandum eſt, Græcos in pentametris non eſſe tam religioſos atque Latinos. Illi enim, & præſertim Ovidius, rarò concludunt aliter pentametrum quàm voce diſſyllabâ, rarò tetraſyllabâ, & multo rariùs triſyllabâ. Rarò quoque idem Poëta primam cæſuram corripit, rarò ſententiam aut non abſolvit, aut non ſuſpendit uno diſticho; in quibus omnibus diligentes imitatores habet. Ceterùm in his Græci multo fuêre liberiores. Nam ut ex Callimacho, Theognide, & ex fragmentis Tyrtæi, & ex variis Epigrammatis Anthologiæ planum eſt, ſæpe triſyllabo, ſæpe adhuc longiori vocabulo pentametrum terminant, ſæpe primam cæſuram corripiunt, ſæpe ſententiam uno diſticho neque perficiunt, neque ſuſpendunt. Quod ipſum auſi etiam ſunt (licet parciùs, & modeſtiùs) nonnulli Latini, ut Catullus & Auſonius; & in triſyllabis etiam Propertius, Tibullus, & multi ex recentioribus magni nominis Poëtæ.

CARMEN SENARIUM
IAMBICUM SIVE
TRIMETRUM IAMBICUM.

Eurip. Hecub. ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας λιπὼν, ἵν' ἅδης χωρὶς ᾤκισαι θεῶν.

Venio mortuorum vallem & portas caliginis
Deſerens, ubi Pluto ſeparatim à Diis habitat.

CARMEN DIMETRUM IAMBICUM.

Laërt. Κρόνε Διόδωρε, τίς σε δαιμόνων κακῇ
ἀθυμίᾳ

ἀθυμίᾳ ξυνείρυσεν,
ἵν' αὖτις αὐτὸν ἐμβάλης εἰς Τάρταρον,
Στίλπων☉ οὐ λύσας ἔπη
αἰνιγματώδη; τοι γὰρ εὑρέθης Κρόνος;
ἔξωθεν τοῦ ῥῶ κάππα τε.
Crone Diodore, quis te dæmonum mala
Affectione compulit,
Ut tu te in atrum mitteres mox Tartarum,
Solutis quòd Stilponis non ænigmatis
Victus fuiſti? jure ergo deprenderis
Cronus, remo:is r & cappa litteris.

SCAZON SIVE

CHOLIAMBUS.

Theocrit. in Epigram.

Ὁ μουσοποιὸς ἐνθάδ' Ἱππῶναξ κεῖται.
εἰ μὲν πονηρὸς, μὴ ποτέρχευ τῷ τάφῳ·
εἰ δ' ἐστὶ κρίγυός τε καὶ παρὰ χρηστῶν,
θαρσέων καθίζευ, κἂν θέλης, ἀπόβριξον.
Poëta hic Hipponax jacet.
Si quidem improbus es, ne accedas ſepulcrum:
Sin autem es bonus & ex probis,
Confidens ſede, &, ſi volueris, dormi.

ANNOTATIO.

Eadem omnino eſt horum carminum ratio apud Græcos & Latinos; & eadem propè licentia, maxime Comœdis, puritatem Iambici carminis alienis pedibus inficiendi: quam tamen Tragœdi, ut Euripides, Sophocles, Æſchylus, intactam ſervant, ut apud nos Seneca. Habet autem Sca-

zon

zon quinto loco jambum, in allato tamen exemplo ponitur ſpondeus; & ſecundus verſus non eſt choliambus, ſed jambus.

Ceterum cùm illa carmina, quæ ab Anacreonte nomen habent, ſuaviſſima ſint, & mellitiſſima; non immeritò hìc quoque ſtudioſæ juventuti proponuntur: ea ſunt Iambica dimetra catalecta, tribus conſtantia pedibus & ſyllaba. Primò loco habent jambum, vel tribrachyn, anapæſtum, vel ſpondeum; ſecundò jambum, tertio itidem jambum & ſyllabam.

ANACREON IN CICADAM.

Μακαρίζομέν σε τέττιξ,
Ὅτι δενδρέων ἐπ᾽ ἄκρων
Ὀλίγην δρόσον πεπωκὼς
Βασιλεὺς ὅπως ἀείδεις.
Σὰ γάρ ἐστι κεῖνα πάντα
Ὁπόσα βλέπεις ἐν ἀγροῖς,
Χ᾽ ὁπόσα φέρουσιν ὧραι.
Σὺ δὲ φιλία γεωργῶν
Ἀπὸ μηδενός τι βλάπτων.
Σὺ δὲ τίμιος βροτοῖσι,
Θέρεος γλυκὺς προφήτης.
O ter quatérque felix
Cicada, quæ ſupremis
In arborum viretis
Roris parum ut bibiſti,
Cantare dulcè gaudes,
Reginam agens potentem.
Quodcumque conſpicaris,
Tuum eſt: quod arva gignunt,
Quod ſilva cumque profert.
Te amplectitur colonus,
Quòd ejus in labores

Injurioſa

Injurioſa non ſis.
Colunt, cicada, te omnes,
Divina quòd puteris
Æſtatis imminentis,

ANNOTATIO.

Videtur interdum Anacreon alios pedes & alios verſiculos ſuis odis hoc genere carminum ſcriptis inſerere, quod latiùs oſtendere non eſt hujus loci. Nam quæ hìc attulimus, vera & pura ſunt Anacreontica, ad quæ ſua quoque odaria ſtudioſus adoleſcens conformabit. Exſtat etiam elegans oda hujus generis apud Theocrit. Idyll. 27. & apud Laërtium in Bione, qui Anacreonteo ſemper dimetrum Iambicum præponit.

CARMEN ANAPÆSTICUM.

Eurip. Hecub.

ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν,
ὃς μόνος οἴκων ἄγκυρά τ' ἐμῶν,
τὴν χιονώδη Θρῄκην κατέχει
ξείνου πατρῴου φυλακαῖσιν.
O Dij terreſtres, ſervate filium meum,
Qui ſolus domus meæ firmamentum, habitat
Nivoſam Thraciam ſub cuſtodia hoſpitis paterni.

ANNOTATIO.

Utuntur Anapæſtico carmine ſæpe Euripides, & Sophocles, & Seneca Latinus, in choris.

CARMEN GLYCONICUM.

κάπρος ἡνίχ' ὁ μαινόλης
ἐδόντι σκυλακοκτόνῳ

Κύπριδος

Κύπριδ☉ θάλ☉ ὤλεσεν.
Quando aper furioſus
Dente, quo catulos occidit,
Cypridis germen perdidit.

CARMEN ASCLEPIADEUM.

Quale illud Horatij lib. 1. ode 1.
Mæcenas atavis edite Regibus.
ἦλθες ἐκ περάτων γᾶς ἐλεφαντίναν
λαβὰν τῶ ξίφε☉ χρυσοδέταν ἔχων.
Veniſti ex finibus terræ eburneum
Manubrium enſis auro revinctum habens.

ANNOTATIO.

Citatur ex Hephæſtione. Primo loco primi verſus eſt trochæus, & in primo ſecundi Iambus; utrobique debebat eſſe ſpondeus.

Quod ſequitur, ſimile eſt illi Horatiano lib. 1. ode 9. *Vides ut alta ſtet nive candidum.*

Alcæus: οὐ χρὴ κακοῖσιν θυμὸν ἐπιτρέπειν·
προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι.
Non oportet malis animum dedere:
Nihil enim profi iemus, ſi mærore nos affecerimus.

Carmen ſimile illi Horatiano ode 11. lib. 1.
Tu ne quæſieris (ſcire nefas) quem mihi, quem tibi.

Theoc. Idyll. 28.
τῇδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτεύμεθα παρ Διός,
ὅππως ξεῖνον ἐμὸν τέρψομ' ἰδὼν, κἀντιφιλήσομαι,
Νικίαν Χαρίτων ἱμεροφώνων ἱερὸν φυτόν.
Eo enim navigationem proſperam petimus à Iove,
Ut hoſpitum meum oblectem videns, & viciſſim oblecter,
Niciam Gratiarum ſuaviloquentium ſacram ſtirpem.

Alcæus: μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω.
Nullam

Nullam aliam arborem prius ſeveris vite.

CARMEN PHALEUCIUM.

Theocrit. τὸν τοῦ Ζανὸς ὅδ' ὑμὶν υἱὸν ἀνὴρ,
τὸν λεοντομάχαν, τὸν ὀξύχειρα,
πρῶτος τῶν ἐπάνωθε μουσοποιῶν
Πείσανδρος ξυνέγραψεν, ὡ 'κ Καμείρου
χὤσους ἐξεπόνασεν εἶπ' ἀέθλους.
Iovis iſte vobis filium vir,
Eum qui cum leone pugnavit promptum manu,
Primus ſuperiorum poëtarum
Piſander conſcripſit (oriundus) ex Camerio,
Et quotquot laborando confecit, recenſuit labores.

CARMEN SAPPHICUM.

Corinna: χαῖρέ μοι Ῥώμα θυγάτηρ Ἄρηος,
χρυσεόμιτρε δαΐφρον ἄνασσα,
σεμνὸν ἃ ναίεις ἐπὶ γᾶς Ὄλυμπον
αἰὲν ἄθραυστον.
Σοὶ μόνᾳ πρεσβίστα δέδωκε μοῖρα
κῦδος ἀῤῥήκτω βασιλήϊον ἀρχᾶς,
ὄφρα κοιρανήϊον ἔχοισα κράτος
ἀγεμονεύῃς.
Martis ô proles mihi Roma ſalve,
Auream bellis decorans coronam,
Qua vel in terris ſtabiles Olympi
Incolis arces.
Hoc dedit ſoli tibi Parca munus,
Sceptra quòd geſtas labefacta numquam,
Imperatricis tua quo poteſtas
Cuncta gubernet.

ANNOTATIO.

Latini ſecundo loco carminis Sapphici ponunt ſpondeum; at Sappho inventrix hujus carminis non rarò trochæum, ut vides hîc :

ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,
παῖ Διὸς δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι, μηδ' ἀνίαισι δάμνα
πότνια θυμόν.

Variegatas habens ſedes & immortalis Venus, proles Iovis doloſa, rogo te, ne me damnis neque animum mœroribus, ô veneranda, domes & conficias.

Quam aliquoties imitatus eſt Catullus; ut in carmine ad Furium & Aurelium :

Sive in Hircanos Arabéſque molles,
Seu Sacas, ſagittiferóſque Parthos.

Et, Pauca nuntiate meæ puellæ
Non bona dicta.

Et, Otium, Catulle, tibi moleſtum eſt.

Dividit autem Sappho nonnumquam ultima verba Sapphici carminis :

— πτέρυγας μελαίνας
πυκνὰ δινέοντες ἀπ' ὠρανῶ αἰθέ-
ρος διὰ μέσσω.

Alas nigras crebrò moventes de cælo æthera per medium.

Et, ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημι βομβεῦ-
σιν δ' ἀκοαί μοι.

Oculis verò nihil video, tinniuntque aures mihi.

Idem facit Catul. ad Furium :

Sive trans altas gradietur alpes,
Cæſaris viſens monumenta magni,
Gallicum Rhenum, horribiles & ultimóſque Britannos.

Et Horatius lib. 1. ode 2.

Iliæ dum ſe nimium querenti
Iactat ultorem, vagus & ſiniſtrâ
Labitur ripâ, Iove non probante, u-
xorius amnis.

Idem facit alibi quoque Horatius, ut ode 25. lib. 1. & ode 16. lib. 2. Quod tamen vitioſum eſſe docet Hephæſtion, reprehenditque hoc diſtichon Simonidis:

ἦ μέγ' Ἀθηναίοισι φόως γένεθ', ἡνίκ' Ἀριστο-
γείτων Ἵππαρχον κλεῖνε καὶ Ἁρμόδιος.

Clarum tum lumen affulſit Athenienſibus,
Quando Ariſtogiton & Harmodius occiderunt
Hipparchum.

Sed cùm Sappho, Horatius, Catullus, & alij præſtantiſſimi Poëtæ à nobis ſint, non eſt multùm curandus Hephæſtion.

Eadem Sappho adhibet nonnumquam quarto loco ſpondeum, ejecto ex ſede ſua trochæo:

τᾶς ἐμᾶς αὔδας ἀΐοις, ἆς πολλάκ'
ἔκλυες. Vocem meam audias, quam ſæpe audiebas.

Carmen quale eſt illud Horatij libro 1. ode 4.

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favonî.

Theocrit. in Epigram.

Ἀρχίλοχον καὶ σᾶθι καὶ εἴσιδε τὸν πάλαι ποιητάν,
τὸν τῶν ἰάμβων, οὗ τὸ μυρίον κλέος
διῆλθε, κἠπὶ νύκτα, καὶ πρὸς ἀῶ.

Conſiſte & Archilochum aſpice veterem poëtam,
Iamborum ſcriptorem, cujus celeberrima fama
Permanavit & ad Occidentem, & ad Orientem.

CARMEN PHERECRATIUM.

Constat tribus pedibus, ſpondeo, dactylo, ſpondeo; dignumque eſt in quo tirones ſeſe exerceant, donec majus opus moveant.

Laërt. Pherecyd.

τὸν κλεινὸν Φερεκύδην,
ὃν τίκτει ποτὲ Σύρος,
ἐς φθεῖρας λόγος ἐστὶν,
Inſignis Pherecydes,
Syrus quem parit olim
Turpes in pedicillos, &c.

ANNOTATIO.

Monendi ſunt adoleſcentes, Græcos Poëtas æquè ac Latinos variis modis genera carminum conjungere. Non enim pentametrum dumtaxat ſubjiciunt hexametro, ut fit in Elegiis; ſed & Iambica dimetra, vel trimetra, vel Anacreontea, vel Pherecratia, vel Glyconica; & ipſis Iambicis ſenariis modò dimetrum Iambicum, modò Anacreonteum copulant: ita ut vix ullam diverſorum carminum apud Latinos, Horatium & Boëtium, & apud recentiores nonnullos conjunctionem reperias, quam non itidem Græcâ Muſâ imitari, & quidem eleganter, poſſis. & ut unico exemplo rem declaremus, ecce tibi illum συνδυασμόν *Horat. libro Epod. ode* 11.

Pecti, nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos amore perculſum gravi,

quomodo Laërtius expreſſerit Epigram, in Stilponem:

τὸν Μεγαρέα τὸν Στίλπωνα γινώσκεις δ' ἴσως,
γῆρας ἔπειτα νόσος καθεῖλε δύσμαχον ζυγὸν,
ἀλλ' οἶνον εὗρε τοῦ κακῆς ζωωρείδος
φέρτερον ἡνίωχον· πιὼν γὰρ ἤλασε.

Megarenſem Stilponem noſti fortaſſis, quem cùm cepit ſenectus & triſte jugum, vinum invenit malæ bigæ meliorem aurigam: bibens enim exhalavit.

Poſſet quis ſub finem hujus capitis non immeritò quærere, quomodo Græca carmina ſint pronuntianda, num ſecun-

ſecundùm accentum, an ſecundùm quantitatem; ſunt enim qui ſolius accentus, & ſunt qui ſolius quantitatis rationem habere velint, neutri ſine argumentis. Rectius tamen facere videntur, qui, dum carmen pronuntiant, ad quantitatem ſeſe accommodant. Nam poëtica illa verborum & orationis colligatio, & dimenſio neque à recitante, neque ab audiente percipitur, ſi neglecta quantitate leges accentuum obſerventur; ut patebit experienti, unamque aut alteram pagellam in Homero vel Euripide aliis prælegenti: ſolutam enim & non vinctam orationem ſe audire dicent. Incredibile verò eſt, veteres ita pronuntiaſſe carmina, ut non ipſæ ſtatim aures numeros & modulos verſuum animadverterent.

CAPUT XXII.

DE SPECIEBUS METAPLASMI.

V*Erſus metimur pedibus, quibus metiendis non parum prodeſt ſyllabæ communis, neceſſitatis metricæ, licentiæ poëticæ, figurarumque ſeu ſpecierum metaplaſmi cognitio. De prioribus ſupra jam diximus: quamvis hic cùm de metaplaſmis agemus, licentiæ poëticæ iterum facienda ſit mentio, cum Metaplaſmi magna ſint hujus licentiæ pars. Adferemus autem illas tantùm Metaplaſmi ſpecies, quas habet in ſua Proſodia noſter Emmanuel, quippe magis tritas & obvias. Quid autem ſit* Metaplaſmus; *præterimus tamquam aliunde notum.*

EPI-

EPISYNALOEPHE.

Eſt ſyllaba una ex duabus facta; quod fit, cùm duæ vocales in unam contrahuntur.

ε & α Iliad I. τιμήσῃς, ὀλέσῃς δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. *Cùm multos Græcorum in navibus perdideris.*

ε & ω Iliad. I. μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος. *Iram cane Dea Achillis Pelidæ.*

Quæ contractio valde frequens eſt in genitivo plurali Ionico ſecundæ ſimplicium. μυσέων, πυλέων, τιμέων, &c. Sic Iliad. I.

— χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ. *Cum aureo ſceptro.*

Eadem eſt ratio aliarum brevium cum altera longa vel ancipiti, vel diphthongo; ut Theognis: θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον. *Dij verò ſecundùm ſuam voluntatem omnia faciunt.*

Iliad. IO. ἕως ὁ ταῦτ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν. *Dum hæc animo & mente volutaret.*

Contrahuntur etiam duæ longæ η & ου.

Iliad ε. ἦ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; *An non tibi ſatis eſt, quòd mulieres imbelles fallis?*

Et Iliad ι. ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. *Sive oblitus eſt, ſive non advertit, nocuit verò multùm animo.*

Ubi ait Euſtathius eſſe συνίζησιν duarum longarum in unam longam

SYNÆRESIS ET CRASIS

Differunt propriè loquendo. Nam Synæreſis eſt, cùm utraque vocalis in contractione retinetur; τείχεϊ, τείχει. Manent enim ε & ι poſt contractionem, quamvis in unam ſyllabam convenerint. Craſis eſt, cùm ve

vel una vel utraque vocalis non retinetur facta contractione : τείχεος. τείχους, βόαι, βόα. In neutro exemplo manet ε. ſic ὤνθρωπος, pro ὁ ἄνθρωπος, neque ο neque α manet. Hoc tamen diſcrimen non obſervatur adeo exactè, ut duo hæc nomina non uſurpare liceat pro contractione. qualiſcumque tandem illa ſit.

Fit autem Synæreſis variis modis, ut ex multis locis libri primi manifeſtum eſt; maximè ex declinationibus contractis, & conjugationibus circumflexis Et quamvis Poëtæ in hujuſmodi craſibus valde ſint liberi, non reperies tamen liberiores Doribus. Quibus peculiares quædam contractiones familiariſſimæ ſunt; contractiones, inquam, non unius & ejuſdem tantùm vocabuli in pauciores ſyllabas, ſed duarum dictionum in unam : ut paſſim apud Theocritum; κὤχετο pro καὶ ᾤχετο. κἠμὲ pro καὶ ἐμέ. κἠν pro καὶ ἐδ. ὤνθρωπε pro ὦ ἄνθρωπε. κὠμὸς pro καὶ ἐμός. κἠν pro καὶ ἐν χἠ pro καὶ ἡ. τἀλαθέα pro τὰ ἀλαθέα. ἄπεζος pro ὁ ἔπεζος. κἠξ pro καὶ ἐξ. τὠστέα pro τὰ ὀστέα, *oſſa.*

Differt Synæreſis ab Epiſynalœphe, quia in hac utraque vocalis ſcribitur & exprimitur, & tantùm in carminis dimenſione loco unius ſyllabæ habetur, ſicut etiam in Latinis illis : *alvearia*, *arietibus*, *&c.* At in Craſi conjunguntur in unam ſyllabam duæ vocales, & conjunctim etiam ſcribuntur.

APOSTROPHUS.

De Apoſtropho ſatis multa diximus lib. 1. *cap.* 1. *quibus addimus ſequentia.*

1. Poëtæ planè arbitratu ſuo utuntur Apoſtropho, prout carminis ratio exigit; neque ullam brevem vocalem elidunt, ſi illa ad explendum verſum indigeant. Iliad. 3.

ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες. *O mulier, maximè hoc verbum dixiſti verum.* Odyſſ. 1.

τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; *Filia mea, quale tibi verbum excidit?* Ibid.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον. *Sed age dic mihi hoc, & verè enumera.*

Regula ii. Non tantùm ante vocales & diphthongos, ſed etiam ante conſonantes ſæpe abjiciunt Poetæ per apoſtrophum vocales. Theoc. Idyl. 15.

παρ' μὲν οἱ ὥρια κεῖται, ὅσα δρυὸς ἄκρα φέροντι,
παρ' δ' ἁπαλοὶ κᾶποι. pro παρά. *Adſunt ei fructus, quotquot tempeſtivè ferunt arbores, adſunt & molles hortuli.*

Sic ἄρ' pro ἄρα, καλ' pro καλά. De hac re diximus etiam in Grammatica, cùm de incremento imperfecti ageremus.

Regula iii. Aliquando eliditur prima vocalis ſequentis dictionis. ὦ 'γαθὲ, *ô bone.* Theoc. Idyl. α. ἡ 'ρετὴ, *virtus*, pro ἡ ἀρετὴ, apud Eurip. Et apud eumdem in Phœniſſis. μὴ 'πιλαμβάνου, *ne (me) comprehendas*, pro μὴ ἐπιλαμβάνου. ὦ 'ναξ pro ὦ ἄναξ, *Rex.* Et apud Ariſtoph. in Equit.

οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύσειν μέγα. *Non me dignum puto qui potens ſim.*

ANNOTATIO.

Diximus in Grammatica hæc potiùs referenda videri ad Aphæreſin; quia tamen ſigno apoſtrophi notari ſolent, & ab aliis ad apoſtrophum referuntur, nos etiam eò referamus.

Regula iv. In hujuſmodi apoſtropho ſæpe longa fit ſyllaba, quæ alioquin ſine apoſtropho brevis eſſet. ὡ 'ριφος, pro ὁ ἔριφος, *hædus.* Idyl. 5. & Idyl. 1.

τῆνον χ' ὠ 'κ δρυμοῖο λέων ἀνέκλαυσε θανόντα. pro τῆνον καὶ

ὁ ἐκ

ὁ ἐκ δρυμοῖο. *Illum & in ſilva leo deflevit mortuum.*

Ibidem: — ὡ' πόλοι ἦνθον, pro οἱ αἰπόλοι ἦνθον, *venerunt caprarij.*

Regula v. Aliquando producitur ſequens vocabulum propter præcedentem apoſtrophum.

Theoc. ibid. τὰν δ' ἄρα χ' ὡ Δάφνις ποταμείψατο. *Huic autem & Daphnis reſpondit.* pro ϗ ὁ Δάφνις.

Sic ibid. ὡραῖος χ' ὡ' δωνις, pro καὶ ὁ Α'δωνις, *formoſus Adonis.* Idyll. 15.

χ' ὡ'νηρ ὄξος ἄγαν. *Vir eſt iracundus & totus acetum.*

Regula vi. Abjiciuntur autem ex ſequenti dictione vocales, licet poſitione longæ. ὡ' νθρωπος, ὦ' νθρωπε, pro ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνθρωπε, aliquoties apud Theocritum; cujus, ut & aliorum Poëtarum, apoſtrophos diligenter obſervabit ſtudioſus adoleſcens. Uſui enim magno erunt pangenti carmina.

Regula vii. Apoſtrophus non tantùm in eodem carmine, ſed etiam in diverſis locum habet; ſicut apud Latinos Synalœphe. Quam ad rem multi adferunt verſus illos Homericos Iliad. θ.

Τρῶας ἀπωσασθαι, ϗ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν'

αὐτοῦ κ' ἔνθ' ἀκάχοιτο. *Trojanos repellere & coërcere latioculum Iovem; Illic tunc triſtaretur.* Et Iliad. ξ.

ἦ φῂς ὡς Τρώεσιν ἀρηγέμεν εὐρύοπα Ζῆν',

ὡς Η'ρακλῆος περιχώσατο; *An putas ita Trojanis auxiliari latè videntem Iovem, ſicut iratus eſt propter Herculem?* Et Iliad. ω.

παῖδες ϗ γαμβροὶ, τὼ δ' οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν',

ἐς πεδίον προφανέντε. *Filij & generi (domum redierunt) illi verò non latuerunt Iovem latè videntem, in campo conſpicui.*

In his tribus locis eliditur alpha ex accuſativo Ζῆνα, propter vocalem ſequentis verſus.

ECTHLIPSIS

Apud Latinos eſt, cùm M littera ſimul cùm vocali eliditur propter ſequentem vocalem. Hac Græci carent; niſi forte ecthlipſin nominare velimus eliſionem litteræ σ in verſu quodam Arati, & quarumdam aliarum liquidarum, de quibus capite tertio diximus. Sed hujuſmodi eliſiones Græcis perquam raræ ſunt, paucique uſus.

Quidam Ecthlipſin vocant, cùm è medio dictionis littera aufertur, quæ ſyllabam non conſtituit: σκῆπλον pro σκῆπτρον.

DIÆRESIS ſive DIALYSIS

Eſt, cùm ſyllaba una in duas dividitur; quales ſyllabarum ſolutiones in omni dictionum genere Græcis ſunt uſitatiſſimæ: ut ἦγον, ab ἄγω, ἔαγον, ἐάγην· ἦγα, ἔαγα, ἐαγώς. ἥλων, ἑάλων. παῖς, πάϊς. ἐΰζωνος, ἐΰζωνος, & ſimilia infinita, tam in nominibus, quàm in verbis, aliíſque nonnullis orationis partibus. Neque opus eſt in re clara & paſſim obvia exempla Poëtarum adducere.

SYSTOLE

Eſt, cùm ſyllaba naturâ longa, aut etiam poſitione, alterâ conſonante extritâ, corripitur. De ſyllaba naturâ longa attulimus quædam exempla cap. 4. De longa poſitione exemplum eſto unum. ἔρεζον, ἔρεξα, κατέρεξα, pro ἔῤῥεζον, ἔῤῥεξα, κατέῤῥεξα. Iliad. 21.

τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων. *Quis tibi, cara proles, cœlitum talia fecit?*

Odyſſ.

Odyſſ. 23. — κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον μνηςῆρες. *Malè fecerunt illi proci.* Et Iliad. 1.

μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, pro Ἀχιλλῆος, *Cane Dea iram Pelidæ Achillis.*

ταχέα, ἀδέα, pro ταχεῖα, ἀδεῖα.

ECTASIS ſive DIASTOLE.

Eſt, cùm ſyllaba naturâ brevis producitur, cujuſmodi aliquot exempla commemoravimus cap. 20. Iliad. 24.

ἔνθορε μείλανι πόντῳ, pro μέλανι. *Inſiluit in nigrum mare.* Iliad. 12.

Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν, *Trojani obriguerunt, ut viderunt ſerpentem variegatum.*

Et hos verſus brevem in fine habentes vocant quidam μειούρους ſicut & illos ἀκεφάλους, qui initio brevi conſtant; qualis eſt ille, Iliad. 23.

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. *Poſtquam ad naves & Helleſpontum venerunt.*

Aut cùm eadem conſonans geminatur, ἐτέλεσσα, ἐγέλασσα, ἔφρασσα, φρασσάμενος, & in aliis multis, de quibus ſæpe in hoc toto opere meminimus.

PROTESIS

Eſt littera vel ſyllaba principio dictionis addita. λελαθὼν pro λαθών. λέλαθον, λελαθόμην, pro ἔλαθον, ἐλαθόμην, à λανθάνω, *lateo.* πελαγὼν pro ταγὼν, à τάζω, *apprehendo, accipio.* σμικρὸς, *parvus,* μικρός. ὦλα, *perij,* ὄλωλα. ὦπα, *vidi,* ὄπωπα: & ſic in aliis quàm plurimis, de quibus paſſim in Grammatica.

EPENTHESIS

Eſt, cùm medio dictionis littera aut ſyllaba interjicitur,

jicitur. *κεινὸς*, *vacuus*; *νοῦσος*, *morbus*: pro ὁ κενὸς, ἡ νόσος. ἔλλαβε pro ἔλαβε. ὁππότερος pro ὁπότερ☉, *uter*. ἀντιῶν, *occurrens*, ἀντιῶσα. ἀντιόων, ἀντιόωσα. μυσάων pro μυσῶν. Et ita in aliis.

PARAGOGE

Eſt, cùm extremæ ſyllabæ aliquid adjungitur. ἔφησθα, εἴπῃσθα, pro ἔφης, εἴπῃς, *dicebas*, *dixeris*. ſic ἦσθα pro ἦς, *eras*. τύπτεσκε pro ἔτυπτε, *verberabat*. Spectant etiam illa ad paragogen: βίηφι, παλάμηφι, ςρατόφι, & ſimilia, de quibus in Grammatica.

APHÆRESIS

Eſt, cùm littera vel ſyllaba principio dictionis ſubtrahitur. ὀρτὴ pro ἑορτὴ, *feſtum*, *feria*. ἱρὸς pro ἱερὸς, *ſanctus* αἶα pro γαῖα, *terra*. κεῖν☉ pro ἐκεῖν☉, *ille*. λάβον pro ἔλαβον, *accepi*.

SYNCOPE

Litteram vel ſyllabam è medio dictionis ſubtrahit. εὑράμην pro εὑρησάμην, *inveni*. ἐγένετο, ἐγεννήσατο, *natus eſt*, *genuit*. κέρατ☉, κέρα☉, κέρως, *cornu*. Et id genus alia ubique obvia.

APOCOPE

Fini dictionis aliquid detrahit. δῶ pro δῶμα, *domus*. Ποσειδῶ pro Ποσειδῶνα, *Neptunum*. ἱδρῶ pro ἱδρῶτι, *ſudori*. Αἶα ſeu Αἴαν, pro Αἴαντ☉, *Aiax*.

Differt Apocope ab Apoſtropho, quòd in illa vocales, & conſonantes, & integræ ſyllabæ; in hac tantùm vocales & diphthongi, & quidem non omnes, tollantur. Præterea apoſtrophus certo quodam notatur ſigno, apocope nequaquam.

ANTITHESIS

(Nonnulli ἀντίςοιχον vocant) eſt litteræ commutatio.

tio. πόρσω pro πόῤῥω, *procul.* θάλαττα, *mare*, pro θάλασσα. Et id genus non pauca.

METATHESIS

Eſt litterarum ordo immutatus ἔρξω, *faciam*, pro ῥέξω. ἔπραθον pro ἔπαρθον, à πέρθω, *vaſto.* ἔδρακον à δέρκω, *video.* καρτερὸς pro κρατερὸς, *fortis.* κάρτος pro κράτος, *robur.*

CAPUT XXIII.

DE PATRONYMICIS.

PAtronymica ferè Poëtarum propria ſunt: de quibus cùm in Grammatica nihil dixerimus, hîc, ubi prima poëſeos Græcæ rudimenta tradimus, aliquid dicendum videtur.

Patronymica aut maſculina ſunt, aut feminina.

Maſculina deſinunt in δης vel ων. Πριαμίδης, *Priamides.* Αἰακίδης, *Æacides.* Πηλείων, *Pelion.*

Feminina exeunt in ας, ις, & νη. Ἰλιάς, Ἀτλαντιάς, Τυνδαρίς, Ἀδραστίνη, Ἀκρισιώνη, Ἰκαριώνη.

Maſculina in δης formantur partim à genitivo, ſi primitiva ſint tertiæ ſimplicium. Πρίαμος, Πριάμου, Πριαμίδης. Αἰακὸς, Αἰακοῦ, Αἰακίδης. Partim verò à dativo, ſi primitivum ſit quintæ declinationis. Νέστωρ, Νέστορι, Νεστορίδης. Ἀμφιτρύων, Ἀμφιτρύωνος, Ἀμφιτρυωνίδης, & epentheſi Ἀμφιτρυωνιάδης. (quæ epentheſis etiam in aliis uſitata eſt, ut Τελαμωνιάδης, Λαομεδοντιάδης.) Πηλεὺς, Πηλέϊ, Πηλεΐδης, & craſi Πηλείδης. Ἀτρεὺς, Ἀτρέϊ, Ἀτρεΐδης, craſi Ἀτρείδης.

Illa in ων, (ut Πηλείων, Κρονίων) ſunt Ionica, & formari poſſunt

Κύπριδ☉ θάλ☉ ὤλεσεν.
Quando aper furioſus
Dente, quo catulos occidit,
Cypridis germen perdidit.

CARMEN ASCLEPIADEUM.

Quale illud Horatij lib. 1. ode 1.
Mæcenas atavis edite Regibus.
ἦλθες ἐκ περάτων γᾶς ἐλεφαντίναν
λαβὰν τῶ ξίφε☉ χρυσοδέταν ἔχων.
Veniſti ex finibus terræ eburneum
Manubrium enſis auro revinctum habens.

ANNOTATIO.

Citatur ex Hephæſtione. Primo loco primi verſus eſt trochæus, & in primo ſecundi Iambus; utrobique debebat eſſe ſpondeus.

Quod ſequitur, ſimile eſt illi Horatiano lib. 1. ode 9. *Vides ut alta ſtet nive candidum.*

Alcæus: οὐ χρὴ κακοῖσιν θυμὸν ἐπιτρέπειν·
προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι.
Non oportet malis animum dedere:
Nihil enim proficiemus, ſi mærore nos affecerimus.

Carmen ſimile illi Horatiano ode 11. lib. 1.
Tu ne quæſieris (ſcire nefas) quem mihi, quem tibi.

Theoc. Idyll. 28.
τῆδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτεύμεθα παρ' Διὸς,
ὅππως ξεῖνον ἐμὸν τέρψομ' ἰδὼν, κἀντιφιλήσομαι,
Νικίαν Χαρίτων ἱμεροφώνων ἱερὸν φυτόν.
Eo enim navigationem proſperam petimus à Iove,
Ut hoſpitum meum oblectem videns, & viciſſim oblecter,
Niciam Gratiarum ſuaviloquentium ſacram ſtirpem.

Alcæus: μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω.

Nullam

Nullam aliam arborem prius ſeveris vite.

CARMEN PHALEUCIUM.

Theocrit. τὸν τοῦ Ζανὸς ὅδ᾽ ὑμὶν υἱὸν ἀνὴρ,
τὸν λεοντομάχαν, τὸν ὀξύχειρα,
πρᾶτος τῶν ἐπάνωθε μουσοποιῶν
Πείσανδρος ξυνέγραψεν, ὡ᾽κ Καμείρου
χὤσους ἐξεπόνασεν εἶπ᾽ ἀέθλους.
Iovis iſte vobis filium vir,
Eum qui cum leone pugnavit promptum manu,
Primus ſuperiorum poëtarum
Piſander conſcripſit (oriundus) ex Camerio,
Et quotquot laborando confecit, recenſuit labores.

CARMEN SAPPHICUM.

Corinna: χαῖρέ μοι Ῥώμα θυγάτηρ Ἄρηος,
χρυσεόμιτρε δαΐφρον ἄνασσα,
σεμνὸν ἃ ναίεις ἐπὶ γᾶς Ὄλυμπον
αἰὲν ἄθραυστον.
Σοὶ μόνᾳ πρεσβίστα δέδωκε μοῖρα
κῦδος ἀρρήκτω βασιλήϊον ἀρχᾶς,
ὄφρα κοιρανήϊον ἔχοισα κράτος
ἀγεμονεύῃς.
Martis ô proles mihi Roma ſalve,
Auream bellis decorans coronam,
Quæ vel in terris ſtabiles Olympi
Incolis arces.
Hoc dedit ſoli tibi Parca munus,
Sceptra quòd geſtas labefacta numquam,
Imperatricis tua quo poteſtas
Cuncta gubernet.

ANNOTATIO.

Latini ſecundo loco carminis Sapphici ponunt ſpondeum; at Sappho inventrix hujus carminis non rarò trochæum, ut vides hîc :

ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,
παῖ Διὸς δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι, μηδ' ἀνίαισι δάμνα
  πότνια θυμόν.

Variegatas habens ſedes & immortalis Venus, proles Iovis doloſa, rogo te, ne me damnis neque animum mœroribus, ô veneranda, domes & conficias.

Quam aliquoties imitatus eſt Catullus; ut in carmine ad Furium & Aurelium :

Sive in Hircanos Arabéſque molles,
Seu Sacas, ſagittiferóſque Parthos.

Et, Pauca nuntiate meæ puellæ
  Non bona dicta.

Et, Otium, Catulle, tibi moleſtum eſt.

Dividit autem Sappho nonnumquam ultima verba Sapphici carminis :

— πτέρυγας μελαίνας
πυκνὰ δινέοντες ἀπ' ὠρανῶ αἰθέ-
  ρος διὰ μέσσω.

Alas nigras crebrò moventes de cælo æthera per medium.

Et, ὀμμάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημι βομβεῦ-
  σιν δ' ἀκοαί μοι.

Oculis verò nihil video, tinniuntque aures mihi.

Idem facit Catul. ad Furium :

Sive trans altas gradietur alpes,
Cæſaris viſens monumenta magni,
Gallicum Rhenum, horribiles & ulti-
  móſque Britannos.

Et Horatius lib. 1. ode 2. Iliæ

Iliæ dum ſe nimium querenti
Iactat ultorem, vagus & ſiniſtrâ
Labitur ripâ, Iove non probante, u-
xorius amnis.

Idem facit alibi quoque Horatius, ut ode 25. lib. 1. & ode 16. lib. 2. Quod tamen vitioſum eſſe docet Hephæſtion, reprehenditque hoc diſtichon Simonidis:

ἦ μέγ' Ἀθηναίοισι φόως γένεθ', ἡνίκ' Ἀριστο-
γείτων Ἵππαρχον κτεῖνε καὶ Ἁρμόδιος.

Clarum tum lumen affulſit Athenienſibus,
Quando Ariſtogiton & Harmodius occiderunt Hipparchum.

Sed cùm Sappho, Horatius, Catullus, & alij præſtantiſſimi Poëtæ à nobis ſint, non eſt multùm curandus Hephæſtion.

Eadem Sappho adhibet nonnumquam quarto loco ſpondeum, ejecto ex ſede ſua trochæo:

τᾶς ἐμᾶς αὐδᾶς ἀΐοις, ἇς πολλάκι
ἔκλυες. Vocem meam audias, quam ſæpe audiebas.

Carmen quale eſt illud Horatij libro 1. ode 4.
Solvitur acris hiems grata vice veris & Favonî.

Theocrit. in Epigram.

Ἀρχίλοχον καὶ στᾶθι καὶ εἴσιδε τὸν πάλαι ποιητάν,
τὸν τῶν ἰάμβων, οὗ τὸ μυρίον κλέος
διῆλθε, κἠπὶ νύκτα, καὶ ποτ' ἀῶ.

Conſiſte & Archilochum aſpice veterem poëtam,
Iamborum ſcriptorem, cujus celeberrima fama
Permanavit & ad Occidentem, & ad Orientem.

CARMEN PHERECRATIUM.

CONSTAT tribus pedibus, ſpondeo, dactylo, ſpondeo; dignumque eſt in quo tirones ſeſe exerceant, donec majus opus moveant.

Laërt. Pherecyd.

τὸν κλεινὸν Φερεκύδην,
ὃν τίκτει ποτὲ Σύρος,
ἐς φθεῖρας λόγος ἐστίν,
Inſignis Pherecydes,
Syrus quem parit olim
Turpes in pedicillos, &c.

ANNOTATIO.

Monendi ſunt adoleſcentes, Græcos Poëtas æquè ac Latinos variis modis genera carminum conjungere. Non enim pentametrum dumtaxat ſubjiciunt hexametro, ut fit in Elegiis; ſed & Iambica dimetra, vel trimetra, vel Anacreontea, vel Pherecratia, vel Glyconica; & ipſis Iambicis ſenariis modò dimetrum Iambicum, modò Anacreonteum copulant: ita ut vix ullam diverſorum carminum apud Latinos, Horatium & Boëtium, & apud recentiores nonnullos conjunctionem reperias, quam non itidem Græcâ Muſâ imitari, & quidem eleganter, poſſis. & ut unico exemplo rem declaremus, ecce tibi illum συνδυασμόν *Horat libro Epod. ode* 11.

Pecti, nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos amore perculſum gravi,

quomodo Laërtius expreſſerit Epigram, in Stilponem:

τὸν Μεγαρέα τὸν Στίλπωνα γινώσκεις δ' ἴσως,
γῆρας ἔπειτα νόσος καθεῖλε δύσμαχον ζυγὸν,
ἀλλ' οἶνον εὗρε τῆς κακῆς ξυνωρίδος
φέρτερον ἡνίοχον· πιὼν γὰρ ἤλασε.

Megarenſem Stilponem noſti fortaſſis, quem cùm cepit ſenectus & triſte jugum, vinum invenit malæ bigæ meliorem aurigam: bibens enim exhalavit.

Poſſet quis ſub finem hujus capitis non immeritò quærere, quomodo Græca carmina ſint pronuntianda, num ſecun-

ſecundùm accentum, an ſecundùm quantitatem; ſunt enim qui ſolius accentus, & ſunt qui ſolius quantitatis rationem habere velint, neutri ſine argumentis. Rectius tamen facere videntur, qui, dum carmen pronuntiant, ad quantitatem ſeſe accommodant. Nam poëtica illa verborum & orationis colligatio, & dimenſio neque à recitante, neque ab audiente percipitur, ſi neglecta quantitate leges accentuum obſerventur; ut patebit experienti, unamque aut alteram pagellam in Homero vel Euripide aliis prælegenti: ſolutam enim & non vinctam orationem ſe audire dicent. Incredibile verò eſt, veteres ita pronuntiaſſe carmina, ut non ipſæ ſtatim aures numeros & modulos verſuum animadverterent.

CAPUT XXII.

DE SPECIEBUS METAPLASMI.

V*Erſus metimur pedibus, quibus metiendis non parum prodeſt ſyllabæ communis, neceſſitatis metricæ, licentiæ poëticæ, figurarumque ſeu ſpecierum metaplaſmi cognitio. De prioribus ſupra jam diximus: quamvis hîc cùm de metaplaſmis agemus, licentiæ poëticæ iterum facienda ſit mentio, cum Metaplaſmi magna ſint hujus licentiæ pars. Adferemus autem illas tantùm Metaplaſmi ſpecies, quas habet in ſua Proſodia noſter Emmanuel, quippe magis tritas & obvias. Quid autem ſit* Metaplaſmus; *præterimus tamquam aliunde notum.*

EPISYNALOEPHE.

Eſt ſyllaba una ex duabus facta; quod fit, cùm duæ vocales in unam contrahuntur.

ε & α Iliad 1. πημήσης, ὀλέσης δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. *Cùm multos Græcorum in navibus perdideris.*

ε & ω Iliad. 1. μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος. *Iram cane Dea Achillis Pelidæ.*

Quæ contractio valde frequens eſt in genitivo plurali Ionico ſecundæ ſimplicium. μυσέων, πυλέων, τιμέων, &c. Sic Iliad. 1.

— χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ. *Cum aureo ſceptro.*

Eadem eſt ratio aliarum brevium cum altera longa vel ancipiti, vel diphthongo; ut Theognis: θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον. *Dij verò ſecundùm ſuam voluntatem omnia faciunt.*

Iliad. 10. ἕως ὁ ταῦτ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν. *Dum hæc animo & mente volutaret.*

Contrahuntur etiam duæ longæ η & ου.

Iliad ε. ἢ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; *An non tibi ſatis eſt, quòd mulieres imbelles fallis?*

Et Iliad ι. ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. *Sive oblitus eſt, ſive non advertit, nocuit verò multùm animo.*

Ubi ait Euſtathius eſſe συνίζησιν duarum longarum in unam longam

SYNÆRESIS ET CRASIS

Differunt propriè loquendo. Nam Synæreſis eſt, cùm utraque vocalis in contractione retinetur; τείχεϊ, τείχει. Manent enim ε & ι poſt contractionem, quamvis in unam ſyllabam convenerint. Craſis eſt, cùm

vel una vel utraque vocalis non retinetur facta contractione: τείχεος. τείχους, βόαι, βόα. In neutro exemplo manet ε. ſic ὤνθρωπος, pro ὁ ἄνθρωπος, neque ο neque α manet. Hoc tamen diſcrimen non obſervatur adeo exactè, ut duo hæc nomina non uſurpare liceat pro contractione. qualiſcumque tandem illa ſit.

Fit autem Synæreſis variis modis, ut ex multis locis libri primi manifeſtum eſt; maximè ex declinationibus contractis, & conjugationibus circumflexis. Et quamvis Poëtæ in hujuſmodi craſibus valde ſint liberi, non reperies tamen liberiores Doribus. Quibus peculiares quædam contractiones familiariſſimæ ſunt; contractiones, inquam, non unius & ejuſdem tantùm vocabuli in pauciores ſyllabas, ſed duarum dictionum in unam: ut paſſim apud Theocritum: κὤχετο pro καὶ ὤχετο. κἠμὲ pro καὶ ἐμὲ. κἠν pro καὶ ἐν. ὤνθρωπε pro ὦ ἄνθρωπε. κὠμὸς pro καὶ ἐμὸς. κἠν pro καὶ ἐν. χἠ pro καὶ ἡ. τἀλαθέα pro τὰ ἀλαθέα. ὥπερος pro ὁ ἕπερος. κἀξ pro καὶ ἐξ. τὠςέα pro τὰ ὀςέα, *oſſa*.

Differt Synæreſis ab Epiſynalœphe, quia in hac utraque vocalis ſcribitur & exprimitur, & tantùm in carminis dimenſione loco unius ſyllabæ habetur, ſicut etiam in Latinis illis: *alvearia*, *arietibus*, *&c.* At in Craſi conjunguntur in unam ſyllabam duæ vocales, & conjunctim etiam ſcribuntur.

APOSTROPHUS.

De Apoſtropho ſatis multa diximus lib. I. *cap.* I. *quibus addimus ſequentia.*

I. Poëtæ planè arbitratu ſuo utuntur Apoſtropho, prout carminis ratio exigit; neque ullam brevem vocalem elidunt, ſi illa ad explendum verſum indigeant. Iliad. 3.

ὦ γύναι, ἦ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες. *O mulier, maximè hoc verbum dixiſti verum.* Odyſſ. 1.

τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; *Filia mea, quale tibi verbum excidit?* Ibid.

ἀλλ᾽ ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον. *Sed age dic mihi hoc, & verè enumera.*

Regula II. Non tantùm ante vocales & diphthongos, ſed etiam ante conſonantes ſæpe abjiciunt Poëtæ per apoſtrophum vocales. Theoc. Idyl. 15.

παρ᾽ μὲν οἱ ὥρια κεῖται, ὅσα δρυὸς ἄκρα φέροντι,
παρ᾽ δ᾽ ἁπαλοὶ κᾶποι. pro παρά. *Adſunt ei fructus, quotquot tempeſtivè ferunt arbores, adſunt & molles horteli.*

Sic ἄρ᾽ pro ἄρα, καλ᾽ pro καλά. De hac re diximus etiam in Grammatica, cùm de incremento imperfecti ageremus.

Regula III. Aliquando eliditur prima vocalis ſequentis dictionis. ὦ 'γαθὲ, *ô bone.* Theoc. Idyl. α. ἡ 'ρετὴ, *virtus*, pro ἡ ἀρετὴ, apud Eurip. Et apud eumdem in Phœniſſis. μὴ 'πιλαμβάνου, *ne (me) comprehendas*, pro μὴ ἐπιλαμβάνου. ὦ 'ναξ pro ὦ ἄναξ, *Rex.* Et apud Ariſtoph. in Equit.

οὐκ ἀξιῶ 'γὼ 'μαυτὸν ἰσχύσειν μέγα. *Non me dignum puto qui potens ſim.*

ANNOTATIO.

Diximus in Grammatica hæc potiùs referenda videri ad Aphæreſin; quia tamen ſigno apoſtrophi notari ſolent, & ab aliis ad apoſtrophum referuntur, nos etiam eò referamus.

Regula IV. In hujuſmodi apoſtropho ſæpe longa fit ſyllaba, quæ alioquin ſine apoſtropho brevis eſſet. ὡ 'ριφος, pro ὁ ἔριφος, *hædus.* Idyl. 5. & Idyl. 1.

τῆνον χ᾽ ὠ 'κ δρυμοῖο λέων ἀνέκλαυσε θανόντα. pro τῆνον καὶ

ὁ ἐκ δρυμοῖο. *Illum & in ſilva leo deflevit mortuum.*

Ibidem: — ὡ᾽πόλοι ἦνθον, pro οἱ αἰπόλοι ἦνθον, *venerunt caprarij.*

Regula v. Aliquando producitur ſequens vocabulum propter præcedentem apoſtrophum.

Theoc. ibid. τὸν δ᾽ ἄρα χ᾽ ὡ Δάφνις ποτ-αμείψατο. *Huic autem & Daphnis reſpondit.* pro καὶ ὁ Δάφνις.

Sic ibid. ὡραῖος χ᾽ ὡ᾽δωνις, pro καὶ ὁ Ἄδωνις, *formoſus Adonis.* Idyll. 15.

χ᾽ ὡ᾽νηρ ὀξὺς ἄγαν. *Vir eſt iracundus & totus acetum.*

Regula vi. Abjiciuntur autem ex ſequenti dictione vocales, licet poſitione longæ. ὡ᾽νθρωπος, ὦ᾽νθρωπε, pro ὁ ἄνθρωπος, ὦ ἄνθρωπε, aliquoties apud Theocritum; cujus, ut & aliorum Poëtarum, apoſtrophos diligenter obſervabit ſtudioſus adoleſcens. Uſui enim magno erunt pangenti carmina.

Regula vii. Apoſtrophus non tantùm in eodem carmine, ſed etiam in diverſis locum habet; ſicut apud Latinos Synalœphe. Quam ad rem multi adferunt verſus illos Homericos Iliad. θ.

Τρῶας ἀπώσασθαι, καὶ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽

αὐτοῦ κ᾽ ἔνθ᾽ ἀκάχοιτο. *Trojanos repellere & coërcere latioculum Iovem; Illic tunc triſtaretur.* Et Iliad. ξ.

ἦ φὴς ὡς Τρώεσσιν ἀρηγέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽,

ὡς Ἡρακλῆος περιχώσατο; *An putas ita Trojanis auxiliari latè videntem Iovem, ſicut iratus eſt propter Herculem?* Et Iliad. ω.

παῖδες καὶ γαμβροί, τὼ δ᾽ οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν᾽,

ἐς πεδίον προφανέντε. *Filij & generi (domum redierunt) illi verò non latuerunt Iovem latè videntem, in campo conſpicui.*

In his tribus locis eliditur alpha ex accuſativo Ζῆνα, propter vocalem ſequentis verſus.

ECTHLIPSIS

Apud Latinos eſt, cùm M littera ſimul cùm vocali eliditur propter ſequentem vocalem. Hac Græci carent; niſi forte ecthlipſin nominare velimus eliſionem litteræ σ in verſu quodam Arati, & quarumdam aliarum liquidarum, de quibus capite tertio diximus. Sed hujuſmodi eliſiones Græcis perquam raræ ſunt, paucique uſus.

Quidam Ecthlipſin vocant, cùm è medio dictionis littera aufertur, quæ ſyllabam non conſtituit: σκῆπἶον pro σκῆπτρον.

DIÆRESIS ſive DIALYSIS

Eſt, cùm ſyllaba una in duas dividitur; quales ſyllabarum ſolutiones in omni dictionum genere Græcis ſunt uſitatiſſimæ: ut ἦγον, ab ἄγω, ἔαγον, ἐάγην· ἦγα, ἔαγα, ἐαγώς. ἥλων, ἑάλων. παῖς, πάϊς. ἐΰζωνος, ἐΰζωνος, & ſimilia infinita, tam in nominibus, quàm in verbis, aliíſque nonnullis orationis partibus. Neque opus eſt in re clara & paſſim obvia exempla Poëtarum adducere.

SYSTOLE

Eſt, cùm ſyllaba naturâ longa, aut etiam poſitione, alterâ conſonante extritâ, corripitur. De ſyllaba naturâ longa attulimus quædam exempla cap. 4. De longa poſitione exemplum eſto unum. ἔρεζον, ἔρεξα, κατέρεξα, pro ἔῤῥεζον, ἔῤῥεξα, κατέῤῥεξα. Iliad. 21.

τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων. *Quis tibi, cara proles, cælitum talia fecit?*

Odyſſ.

Odyſſ. 23. — κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον μνηςῆρες. *Malè fecerunt illi proci.* Et Iliad. 1.

μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, pro Ἀχιλλῆος, *Cane Dea iram Pelidæ Achillis.*

ταχέα, ἀδέα, pro ταχεῖα, ἀδεῖα.

ECTASIS ſive DIASTOLE

Eſt, cùm ſyllaba naturâ brevis producitur, cujuſmodi aliquot exempla commemoravimus cap. 20. Iliad. 24.

ἔνθορε μείλανι πόντῳ, pro μέλανι. *Inſiluit in nigrum mare.* Iliad. 12.

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν, *Trojani obriguerunt, ut viderunt ſerpentem varicgatum.*

Et hos verſus brevem in fine habentes vocant quidam μειούρους ſicut & illos ἀκεφάλους, qui initio brevi conſtant; qualis eſt ille, Iliad. 23.

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. *Poſtquam ad naves & Helleſpontum venerunt.*

Aut cùm eadem conſonans geminatur, ἐπέλεσσα, ἐγέλασσα, ἔφρασσα, φρασσάμενος, & in aliis multis, de quibus ſæpe in hoc toto opere meminimus.

PROTESIS

Eſt littera vel ſyllaba principio dictionis addita. λελαθὼν pro λαθών. λέλαθον, λελαθόμην, pro ἔλαθον, ἐλαθόμην, à λανθάνω, *lateo.* πελαγὼν pro παγών, à πάζω, *apprehendo, accipio.* σμικρός, *parvus,* μικρός. ὦλα, *perij*, ὄλωλα. ὦπα, *vidi*, ὄπωπα: & ſic in aliis quàm plurimis, de quibus paſſim in Grammatica.

EPENTHESIS

Eſt, cùm medio dictionis littera aut ſyllaba interjicitur,

jicitur. *κεινὸς*, *vacuus*; *νοῦσος*, *morbus*: pro ὁ κενὸς, ἡ νόσος. ἔλλαβε pro ἔλαβε. ὁππότερος pro ὁπότερος, *uter*. ἀντιῶν, *occurrens*, ἀντιῶσα. ἀντιόων, ἀντιόωσα. μυσάων pro μυσῶν. Et ita in aliis.

PARAGOGE

Eſt, cùm extremæ ſyllabæ aliquid adjungitur. ἔφηϑα, εἴπῃϑα, pro ἔφης, εἴπῃς, *dicebas*, *dixeris*. ſic ἦϑα pro ἦς. *eras*. τύπτεσκε pro ἔτυπτε, *verberabat*. Spectant etiam illa ad paragogen: βίηφι, παλάμηφι, στρατόφι, & ſimilia, de quibus in Grammatica.

APHÆRESIS

Eſt, cùm littera vel ſyllaba principio dictionis ſubtrahitur. ὀρτὴ pro ἑορτὴ, *feſtum*, *feria*. ἱρὸς pro ἱερὸς, *ſanctus* αἶα pr[illegible]α, *terra*. κεῖνος pro ἐκεῖνος, *ille*. λάβον pro ἔλαβον, *acc*[illegible]

SYNCOPE

Litteram vel ſyllabam è medio dictionis ſubtrahit. εὑράμην pro εὑρησάμην, *inveni*. ἐγείνατο, ἐγεννήσατο, *natus eſt*, *genuit*. κέρατος, κέραος, κέρως, *cornu*. Et id genus alia ubique obvia.

APOCOPE

Fini dictionis aliquid detrahit. δῶ pro δῶμα, *domus*. Ποσειδῶ pro Ποσειδῶνα, *Neptunum*. ἱδρῶ pro ἱδρῶτι, *ſudori*. Αἴα ſeu Αἴαν, pro Αἴαντος, *Aiax*.

Differt Apocope ab Apoſtropho, quòd in illa vocales, & conſonantes, & integræ ſyllabæ; in hac tantùm vocales & diphthongi, & quidem non omnes, tollantur. Præterea apoſtrophus certo quodam notatur ſigno, apocope nequaquam.

ANTITHESIS

(Nonnulli ἀντίστοιχον vocant) eſt litteræ commutatio.

tio. *πόρσω* pro *πόῤῥω*, *procul.* *θάλαττα*, *mare*, pro *θάλασσα.* Et id genus non pauca.

METATHESIS

Eſt litterarum ordo immutatus *ἔρξω*, *faciam*, pro *ῥέξω.* *ἔπραθον* pro *ἔπαρθον*, à *πέρθω*, *vaſto.* *ἔδρακον* à *δέρκω*, *video.* *καρτερὸς* pro *κρατερὸς*, *fortis.* *κάρτος* pro *κράτος*, *robur.*

CAPUT XXIII.

DE PATRONYMICIS.

Patronymica ferè Poëtarum propria ſunt: de quibus cùm in Grammatica nihil dixerimus, hîc, ubi prima poëſeos Græcæ rudimenta tradimus, aliquid dicendum videtur.

Patronymica aut maſculina ſunt, aut feminina.

Maſculina deſinunt in *δης* vel *ων.* Πριαμίδης, *Priamides.* Ἀιακίδης, *Æacides.* Πηλείων, *Pelion.*

Feminina exeunt in *ας*, *ις*, & *νη.* Ἰλιὰς, Ἀτλαντιὰς, Τυνδαρὶς, Ἀδραστίνη, Ἀκρισιώνη, Ἰκαριώνη.

Maſculina in *δης* formantur partim à genitivo, ſi primitiva ſint tertiæ ſimplicium. Πρίαμος, Πριάμου, Πριαμίδης. Αἰακὸς, Αἰακοῦ, Αἰακίδης. Partim verò à dativo, ſi primitivum ſit quintæ declinationis. Νέστωρ, Νέστορι, Νεστορίδης. Ἀμφιτρύων, Ἀμφιτρύωνος, Ἀμφιτρυωνίδης, & epentheſi Ἀμφιτρυωνιάδης. (quæ epentheſis etiam in aliis uſitata eſt, ut Τελαμωνιάδης, Λαομεδοντιάδης.) Πηλεὺς, Πηλέϊ, Πηλεΐδης. & craſi Πηλείδης. Ἀτρεὺς, Ἀτρέϊ, Ἀτρεΐδης, craſi Ἀτρείδης.

Illa in *ων*, (ut Πηλείων, Κρονίων) ſunt Ionica, & formari poſſunt

Κύπριδ☉ θάλ☉ ὤλεσεν.
Quando aper furioſus
Dente, quo catulos occidit,
Cypridis germen perdidit.

CARMEN ASCLEPIADEUM.

Quale illud Horatij lib. 1. ode 1.
Mæcenas atavis edite Regibus.
ἦλθες ἐκ περάτων γᾶς ἐλεφαντίναν
λαβὰν τῶ ξίφε☉ χρυσοδέταν ἔχων.
Veniſti ex finibus terræ eburneum
Manubrium enſis auro revinctum habens.

ANNOTATIO.

Citatur ex Hephæſtione. Primo loco primi verſus eſt trochæus, & in primo ſecundi Iambus; utrobique debebat eſſe ſpondeus.

Quod ſequitur, ſimile eſt illi Horatiano lib. 1. ode 9. *Vides ut alta ſtet nive candidum.*
Alcæus: οὐ χρὴ κακοῖσιν θυμὸν ἐπιτρέπειν·
προκόψομεν γὰρ οὐδὲν ἀσάμενοι.
Non oportet malis animum dedere:
Nihil enim proficiemus, ſi mœrore nos affecerimus.
Carmen ſimile illi Horatiano ode 11. lib. 1.
Tu ne quæſieris (ſcire nefas) quem mihi, quem tibi.
Theoc. Idyll. 28.
τῇδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτεύμεθα παρ' Διὸς,
ὄππως ξεῖνον ἐμὸν τέρψομ' ἰδὼν, κἀντιφιλήσομαι,
Νικίαν Χαρίτων ἱμεροφώνων ἱερὸν φυτόν.
Eo enim navigationem proſperam petimus à Iove,
Ut hoſpitum meum oblectem videns, & viciſſim oblecter,
Niciam Gratiarum ſuaviloquentium ſacram ſtirpem.
Alcæus: μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω.
Nullam

Nullam aliam arborem priùs ſeveris vite.

CARMEN PHALEUCIUM.

Theocrit. τὸν τοῦ Ζανὸς ὅδ' ὑμὶν υἱὸν ἀνὴρ,
τὸν λεοντομάχαν, τὸν ὀξύχειρα,
πρῶτος τῶν ἐπάνωθε μουσοποιῶν
Πείσανδρος ξυνέγραψεν, ὡ 'κ Καμείρου
χώσους ἐξεπόνασεν εἶπ' ἀέθλους.
Iovis iſte vobis filium vir,
Eum qui cum leone pugnavit promptum manu,
Primus ſuperiorum poëtarum
Piſander conſcripſit (oriundus) ex Camerio,
Et quotquot laborando confecit, recenſuit labores.

CARMEN SAPPHICUM.

Corinna: χαῖρέ μοι Ῥώμα θυγάτηρ Ἄρηος,
χρυσεόμιτρε δαΐφρον ἄνασσα,
σεμνὸν ἃ ναίεις ἐπὶ γᾶς Ὄλυμπον
αἶεν ἄθραυστον.
Σοὶ μόνᾳ πρεσβίστα δέδωκε μοῖρα
κῦδος ἀῤῥήκτω βασιλήιον ἀρχᾶς,
ὄφρα κοιρανήιον ἔχοισα κράτος
ἀγεμονεύῃς.
Martis ô proles mihi Roma ſalve,
Auream tellis decorans coronam,
Quæ vel in terris ſtabiles Olympi
Incolis arces.
Hoc dedit ſoli tibi Parca munus,
Sceptra quòd geſtas labefacta numquam,
Imperatricis tua quo poteſtas
Cuncta gubernet.

ANNOTATIO.

Latini ſecundo loco carminis Sapphici ponunt ſpondeum; at Sappho inventrix hujus carminis non rarò trochæum, ut vides hîc :

ποικιλόθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,
παῖ Διὸς δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι, μηδ' ἀνίαισι δάμνα
    πότνια θυμόν.

Variegatas habens ſedes & immortalis Venus, proles Iovis doloſa, rogo te, ne me damnis neque animum mœroribus, ô veneranda, domes & conficias.

Quam aliquoties imitatus eſt Catullus; ut in carmine ad Furium & Aurelium :

Sive in Hircanos Arabéſque molles,
Seu Sacas, ſagittiferóſque Parthos.

Et, Pauca nuntiate meæ puellæ
                Non bona dicta.

Et, Otium, Catulle, tibi moleſtum eſt.

Dividit autem Sappho nonnumquam ultima verba Sapphici carminis :

— πτέρυγας μελαίνας
πυκνὰ δινέοντες ἀπ' ὠράν' αἰθέ-
    ρος διὰ μέσσω.

Alas nigras crebrò moventes de cælo æthera per medium.

Et, ὀππάτεσσιν δ' οὐδὲν ὄρημι βομβεῦ-
    σιν δ' ἄκοαί μοι.

Oculis verò nihil video, tinniuntque aures mihi.

Idem facit Catul. ad Furium :

Sive trans altas gradietur alpes,
Cæſaris viſens monumenta magni,
Gallicum Rhenum, horribiles & ulti-
    móſque Britannos.

Et Horatius lib. 1. ode 2. Iliæ

Iliæ dum ſe nimium querenti
Iactat ultorem, vagus & ſiniſtrâ
Labitur ripâ, Iove non probante, u-
xorius amnis.

Idem facit alibi quoque Horatius, ut ode 25. lib. 1. & ode 16. lib. 2. Quod tamen vitioſum eſſe docet Hephæſtion, reprehenditque hoc diſtichon Simonidis :

ἦ μέγ' Ἀθηναίοισι φόως γένεθ', ἡνίκ' Ἀριστο-
γείτων Ἵππαρχον κτεῖνε καὶ Ἁρμόδιος.

Clarum tum lumen affulſit Athenienſibus,
Quando Ariſtogiton & Harmodius occiderunt Hipparchum.

Sed cùm Sappho, Horatius, Catullus, & alij præſtantiſſimi Poëtæ à nobis ſint, non eſt multùm curandus Hephæſtion.

Eadem Sappho adhibet nonnunquam quarto loco ſpondeum, ejecto ex ſede ſua trochæo :

τᾶς ἐμᾶς αὔδας αἴοισ, ἂς πολλάκ'
ἔκλυες. Vocem meam audias, quam ſæpe audiebas.

Carmen quale eſt illud Horatij libro 1. ode 4.

Solvitur acris hiems grata vice veris & Favoni.

Theocrit. in Epigram.

Ἀρχίλοχον καὶ στᾶθι καὶ εἴσιδε τὸν πάλαι ποιητάν,
τὸν τῶν ἰάμβων, οὗ τὸ μυρίον κλέος
διῆλθε, κἠπὶ νύκτα, καὶ πρὸς ἀῶ.

Conſiſte & Archilochum aſpice veterem poëtam,
Iamborum ſcriptorem, cujus celeberrima fama
Permanavit & ad Occidentem, & ad Orientem.

CARMEN PHERECRATIUM.

Constat tribus pedibus, ſpondeo, dactylo, ſpondeo; dignumque eſt in quo tirones ſeſe exerceant, donec majus opus moveant.

Laërt. Pherecyd.

τὸν κλεινὸν Φερεκύδην,
ὃν τίκτει ποτὲ Σύρος,
ἐς φθεῖρας λόγος ἐστίν,
Inſignis Pherecydes,
Syrus quem parit olim
Turpes in pedicillos, &c.

ANNOTATIO.

Monendi ſunt adoleſcentes, Græcos Poëtas æquè ac Latinos variis modis genera carminum conjungere. Non enim pentametrum dumtaxat ſubjiciunt hexametro, ut fit in Elegiis; ſed & Iambica dimetra, vel trimetra, vel Anacreontea, vel Pherecratia, vel Glyconica; & ipſis Iambicis ſenariis modò dimetrum Iambicum, modò Anacreonteum copulant: ita ut vix ullam diverſorum carminum apud Latinos, Horatium & Boëtium, & apud recentiores nonnullos conjunctionem reperias, quam non iisdem Græcâ Muſâ imitari, & quidem eleganter, poſſis. & ut unico exemplo rem declaremus, ecce tibi illum συνδυασμὸν *Horat. libro Epod. ode* 11.

Pecti, nihil me, ſicut antea, juvat
Scribere verſiculos amore perculſum gravi,

quomodo Laërtius expreſſerit Epigram, in Stilponem:

τὸν Μεγαρέα τὸν Στίλπωνα γινώσκεις δ' ἴσως,
γῆρας ἔπειτα νόσος καθεῖλε δύσμαχον ζυγὸν,
ἀλλ' οἶνον εὗρε τῆς κακῆς ξυνωρίδος
φέρτερον ἡνίοχον· πιὼν γὰρ ἤλασε.

Megarenſem Stilponem noſti fortaſſis, quem cùm cepit ſenectus & triſte jugum, vinum invenit malæ bigæ meliorem aurigam: bibens enim exhalavit.

Poſſet quis ſub finem hujus capitis non immeritò quærere, quomodo Græca carmina ſint pronuntianda, num ſecun-

ſecundùm accentum, an ſecundùm quantitatem; ſunt enim qui ſolius accentus, & ſunt qui ſolius quantitatis rationem habere velint, neutri ſine argumentis. Rectius tamen facere videntur, qui, dum carmen pronuntiant, ad quantitatem ſeſe accommodant. Nam poëtica illa verborum & orationis colligatio, & dimenſio neque à recitante, neque ab audiente percipitur, ſi neglecta quantitate leges accentuum obſerventur; ut patebit experienti, unamque aut alteram pagellam in Homero vel Euripide aliis prælegenti: ſolutam enim & non vinctam orationem ſe audire dicent. Incredibile verò eſt, veteres ita pronuntiaſſe carmina, ut non ipſæ ſtatim aures numeros & modulos verſuum animadverterent.

CAPUT XXII.

DE SPECIEBUS METAPLASMI.

VErſus metimur pedibus, quibus metiendis non parum prodeſt ſyllabæ communis, neceſſitatis metricæ, licentiæ poëticæ, figurarumque ſeu ſpecierum metaplaſmi cognitio. De prioribus ſupra jam diximus: quamvis hic cùm de metaplaſmis agemus, licentiæ poëticæ iterum facienda ſit mentio, cum Metaplaſmi magna ſint hujus licentiæ pars. Adferemus autem illas tantùm Metaplaſmi ſpecies, quas habet in ſua Proſodia noſter Emmanuel, quippe magis tritas & obvias. Quid autem ſit Metaplaſmus; *præterimus tamquam aliunde notum.*

EPI-

EPISYNALOEPHE.

Eſt ſyllaba una ex duabus facta; quod fit, cùm duæ vocales in unam contrahuntur.

ε & α Iliad 1. τιμήσης, ὀλέσης δὲ πολέας ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν. *Cùm multos Græcorum in navibus perdideris.*

ε & ω Iliad. 1. μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος. *Iram cane Dea Achillis Pelidæ.*

Quæ contractio valde frequens eſt in genitivo plurali Ionico ſecundæ ſimplicium. μουσέων, πυλέων, τιμέων, &c. Sic Iliad. 1.

— χρυσέῳ ἀνὰ σκήπτρῳ. *Cum aureo ſceptro.*

Eadem eſt ratio aliarum brevium cum altera longa vel ancipiti, vel diphthongo; ut Theognis: θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον. *Dij verò ſecundùm ſuam voluntatem omnia faciunt.*

Iliad. 10. ἕως ὁ ταῦτ' ὥρμαινε κατὰ φρένα, καὶ κατὰ θυμόν. *Dum hac animo & mente volutaret.*

Contrahuntur etiam duæ longæ η & ου.

Iliad 5. ἢ οὐχ ἅλις ὅττι γυναῖκας ἀνάλκιδας ἠπεροπεύεις; *An non tibi ſatis eſt, quòd mulieres imbelles fallis?*

Et Iliad 9. ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῷ. *Sive oblitus eſt, ſive non advertit, nocuit verò multùm animo.*

Ubi ait Euſtathius eſſe συνίζησιν duarum longarum in unam longam

SYNÆRESIS ET CRASIS

Differunt propriè loquendo. Nam Synæreſis eſt, cùm utraque vocalis in contractione retinetur; τείχεϊ, τείχει. Manent enim ε & ι poſt contractionem, quamvis in unam ſyllabam convenerint. Craſis eſt, cùm

ve

vel una vel utraque vocalis non retinetur facta contractione: τείχεος. τείχους, βόαε, βόα. In neutro exemplo manet ε. ſic ὤνθρωπος, pro ὁ ἄνθρωπος, neque ο neque α manet. Hoc tamen diſcrimen non obſervatur adeo exactè, ut duo hæc nomina non uſurpare liceat pro contractione. qualiſcumque tandem illa ſit.

Fit autem Synæreſis variis modis, ut ex multis locis libri primi manifeſtum eſt; maximè ex declinationibus contractis, & conjugationibus circumflexis Et quamvis Poëtæ in hujuſmodi craſibus valde ſint liberi, non reperies tamen liberiores Doribus. Quibus peculiares quædam contractiones familiariſſimæ ſunt; contractiones, inquam, non unius & ejuſdem tantùm vocabuli in pauciores ſyllabas, ſed duarum dictionum in unam: ut paſſim apud Theocritum; κὤχετο pro καὶ ᾤχετο. κἠμ’ pro καὶ ἐμὲ. κἦν pro καὶ ἐάν. ὤνθρωπε pro ὦ ἄνθρωπε. κὠμὸς pro καὶ ἐμὸς. κἠν pro καὶ ἐν χἠ pro καὶ ἡ. τἀλαθέα pro τὰ ἀλαθέα. ἅπεζος pro ὁ ἔπεζος. κἠξ pro καὶ ἐξ. τὠστέα pro τὰ ὀστέα, *oſſa.*

Differt Synæreſis ab Epiſynalœphe, quia in hac utraque vocalis ſcribitur & exprimitur, & tantùm in carminis dimenſione loco unius ſyllabæ habetur, ſicut etiam in Latinis illis: *alvearia*, *arietibus*, *&c.* At in Craſi conjunguntur in unam ſyllabam duæ vocales, & conjunctim etiam ſcribuntur.

APOSTROPHUS.

De Apoſtropho ſatis multa diximus lib. I. cap. I. quibus addimus ſequentia.

I. Poëtæ planè arbitratu ſuo utuntur Apoſtropho, prout carminis ratio exigit; neque ullam brevem vocalem elidunt, ſi illa ad explendum verſum indigeant. Iliad. 3.

ὦ γύναι, ἤ μάλα τοῦτο ἔπος νημερτὲς ἔειπες. *O mulier, maximè hoc verbum dixiſti verum.* Odyſſ. 1.

τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; *Filia mea, quale tibi verbum excidit?* Ibid.

ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον. *Sed age dic mihi hoc, & verè enumera.*

Regula II. Non tantùm ante vocales & diphthongos, ſed etiam ante conſonantes ſæpe abjiciunt Poetæ per apoſtrophum vocales. Theoc. Idyl. 15.

παρ̕ μὲν οἱ ὥρια κεῖται, ὅσα δρυὸς ἄκρα φέροντι,

παρ̕ δ' ἁπαλοὶ κᾶποι. pro παρά. *Adſunt ei fructus, quotquot tempeſtivè ferunt arbores, adſunt & molles hortuli.*

Sic ἄρ' pro ἄρα, καὶ pro κατά. De hac re diximus etiam in Grammatica, cùm de incremento imperfecti ageremus.

Regula III. Aliquando eliditur prima vocalis ſequentis dictionis. ὦ 'γαθὲ, ô *bone.* Theoc. Idyl. α ἡ 'ρετὴ, *virtus*, pro ἡ ἀρετὴ, apud Eurip. Et apud eumdem in Phœniſſis. μὴ 'πιλαμβάνου, *ne (me) comprehendas*, pro μὴ ἐπιλαμβάνου. ὦ 'ναξ pro ὦ ἄναξ, *Rex.* Et apud Ariſtoph. in Equit.

οὐκ ἀξιῶ 'γὼ μαυτὸν ἰσχύειν μέγα. *Non me dignum puto qui potens ſim.*

ANNOTATIO.

Diximus in Grammatica hæc potiùs referenda videri ad Aphæreſin; quia tamen ſigno apoſtrophi notari ſolent, & ab aliis ad apoſtrophum referuntur, nos etiam eò referamus.

Regula IV. In hujuſmodi apoſtropho ſæpe longa fit ſyllaba, quæ alioquin ſine apoſtropho brevis eſſet. ὁ 'ριφος pro ὁ ἔριφος, *hædus.* Idyl. 5. & Idyl. 1.

τῆνον χ' ὡ 'κ δρυμοῖο λέων ἀνέκλαυσε θανόντα. pro τῆνον καὶ

ὁ ἐκ

ὁ ἐκ δρυμοῖο. Illum & in ſilva leo deflevit mortuum.

Ibidem: — ὡ᾽πόλοι ἦνθον, pro οἱ αἰπόλοι ἦνθον, *venerunt caprarij.*

Regula v. Aliquando producitur ſequens vocabulum propter præcedentem apoſtrophum.

Theoc. ibid. τὰν δ᾽ ἄρα χ᾽ ὡ Δάφνις ποταμείψατο. *Huic autem & Daphnis reſpondit.* pro κ̀ ὁ Δάφνις.

Sic ibid. ὡραῖ⊙ χ᾽ ὡ᾽δωνις, pro κ̀ ὁ Α᾽δωνις, *formoſus Adonis.* Idyll. 15.

χ᾽ ὡ᾽νὴρ ὄξ⊙ ἄγαν. *Vir eſt iracundus & totus acetum.*

Regula vi. Abjiciuntur autem ex ſequenti dictione vocales, licet poſitione longæ. ὡ᾽νθρωπ⊙, ὦ᾽νθρωπε, pro ὁ ἄνθρωπ⊙, ὦ ἄνθρωπε, aliquoties apud Theocritum; cujus, ut & aliorum Poëtarum, apoſtrophos diligenter obſervabit ſtudioſus adoleſcens. Uſui enim magno erunt pangenti carmina.

Regula vii. Apoſtrophus non tantùm in eodem carmine, ſed etiam in diverſis locum habet; ſicut apud Latinos Synalœphe. Quam ad rem multi adferunt verſus illos Homericos Iliad. θ.

Τρῶας ἀπωσάσθαι, ἠδ᾽ ἐρυκέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽

αὐτοῦ κ᾽ ἔνθ᾽ ἀκάχοιτο. *Trojanos repellere & coërcere latioculum Iovem; Illic tunc triſtaretur.* Et Iliad. ξ.

ἦ φῂς ὡς Τρώεσσιν ἀρηγέμεν εὐρύοπα Ζῆν᾽,

ὡς Ἡρακλῆ⊙ περιχώσατο; *An putas ita Trojanis auxiliari latè videntem Iovem, ſicut iratus eſt propter Herculem?* Et Iliad. ω.

παῖδες κ̀ γαμβροὶ, τὼ δ᾽ οὐ λάθον εὐρύοπα Ζῆν᾽,

ἐς πεδίον προφανέντε. *Filij & generi (domum redierunt) illi verò non latuerunt Iovem latè videntem, in campo conſpicui.*

In his tribus locis eliditur alpha ex accuſativo Ζῆνα, propter vocalem ſequentis verſûs.

ECTHLIPSIS

Apud Latinos eſt, cùm M littera ſimul cùm vocali eliditur propter ſequentem vocalem. Hac Græci carent; niſi forte ecthlipſin nominare velimus eliſionem litteræ σ in verſu quodam Arati, & quarumdam aliarum liquidarum, de quibus capite tertio diximus. Sed hujuſmodi eliſiones Græcis perquam raræ ſunt, paucique uſus.

Quidam Ecthlipſin vocant, cùm è medio dictionis littera aufertur, quæ ſyllabam non conſtituit: σκῆπτον pro σκῆπτρον.

DIÆRESIS ſive DIALYSIS

Eſt, cùm ſyllaba una in duas dividitur; quales ſyllabarum ſolutiones in omni dictionum genere Græcis ſunt uſitatiſſimæ: ut ἶγον, ab ἄγω, ἔαγον, ἐάγλω· ἦγα, ἔαγα, ἐαγώς. ἥλων, ἑάλων. παῖς, πάϊς. ἐΰζωνος, ἐΰζωνος, & ſimilia infinita, tam in nominibus, quàm in verbis, aliíſque nonnullis orationis partibus. Neque opus eſt in re clara & paſſim obvia exempla Poëtarum adducere.

SYSTOLE

Eſt, cùm ſyllaba naturâ longa, aut etiam poſitione, alterâ conſonante extritâ, corripitur. De ſyllaba naturâ longa attulimus quædam exempla cap. 4. De longa poſitione exemplum eſto unum. ἔρεζον, ἔρεξα, κατέρεξα, pro ἔῤῥεζον, ἔῤῥεξα, κατέῤῥεξα. Iliad. 21.

τίς νύ σε τοιάδ' ἔρεξε φίλον τέκος οὐρανιώνων. *Quis tibi, cara proles, cælitum talia fecit?*

Odyſſ.

Odyſſ. 23. — κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον μνηστῆρες. *Malè fecerunt illi proci.* Et Iliad. 1.

μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, pro Ἀχιλλῆος, *Cane Dea iram Pelidæ Achillis.*

ταχέα, ἀδέα, pro ταχεῖα, ἀδεῖα.

ECTASIS ſive DIASTOLE.

Eſt, cùm ſyllaba naturâ brevis producitur, cujuſmodi aliquot exempla commemoravimus cap. 20. Iliad. 24.

ἔνθορε μείλανι πόντῳ, pro μέλανι. *Inſiluit in nigrum mare.* Iliad. 12.

Τρῶες δ' ἐῤῥίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν, *Trojani obriguerunt, ut viderunt ſerpentem varicgatum.*

Et hos verſus brevem in fine habentes vocant quidam μειούρους ſicut & illos ἀκεφάλους, qui initio brevi conſtant; qualis eſt ille, Iliad. 23.

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἵκοντο. *Poſtquam ad naves & Helleſpontum venerunt.*

Aut cùm eadem conſonans geminatur, ἐπέλεσσα, ἐγέλασσα, ἔφρασσα, φρασσάμενος, & in aliis multis, de quibus ſæpe in hoc toto opere meminimus.

PROTESIS

Eſt littera vel ſyllaba principio dictionis addita. λελαθὼν pro λαθών. λέλαθον, λελαθόμην, pro ἔλαθον, ἐλαθόμην, à λανθάνω, *lateo.* πέλαγων pro ταγών, à τάζω, *apprehendo, accipio.* σμικρὸς, *parvus,* μικρός. ὦλα, *perij*, ὄλωλα. ὦπα, *vidi*, ὄπωπα: & ſic in aliis quàm plurimis, de quibus paſſim in Grammatica.

EPENTHESIS

Eſt, cùm medio dictionis littera aut ſyllaba interjicitur,

jicitur. *κεινὸς*, *vacuus*; *νοῦσος*, *morbus*: pro ὁ *κενὸς*, ἡ *νόσος*. ἔλλαβε pro ἔλαβε. ὁππότερος pro ὁπότερος, *uter*. ἀντιῶν, *occurrens*, ἀντιῶσα. ἀντιόων, ἀντιόωσα. μουσάων pro μουσῶν. Et ita in aliis.

PARAGOGE

Eſt, cùm extremæ ſyllabæ aliquid adjungitur. ἔφησθα, εἴπησθα, pro ἔφης, εἴπῃς, *dicebas*, *dixeris*. ſic ἦσθα pro ἦς, *eras*. τύπτεσκε pro ἔτυπτε, *verberabat*. Spectant etiam illa ad paragogen: βίηφι, παλάμηφι, στρατόφι, & ſimilia, de quibus in Grammatica.

APHÆRESIS

Eſt, cùm littera vel ſyllaba principio dictionis ſubtrahitur. ὀρτὴ pro ἑορτὴ, *feſtum*, *feria*. ἱρὸς pro ἱερὸς, *ſanctus* αἶα pro [illegible], *terra*. κεῖνος pro ἐκεῖνος, *ille*. λάβον pro ἔλαβον, *acc*[illegible]

SYNCOPE

Litteram vel ſyllabam è medio dictionis ſubtrahit. εὑράμην pro εὑρησάμην, *inveni*. ἐγείνατο, ἐγεννήσατο, *natus eſt*, *genuit*. κέρατος, κέραος, κέρως, *cornu*. Et id genus alia ubique obvia.

APOCOPE

Fini dictionis aliquid detrahit. δῶ pro δῶμα, *domus*. Ποσειδῶ pro Ποσειδῶνα, *Neptunum*. ἱδρῶ pro ἱδρῶτι, *ſudori*. Αἶα ſeu Αἶαν, pro Αἴαντος, *Aiax*.

Differt Apocope ab Apoſtropho, quòd in illa vocales, & conſonantes, & integræ ſyllabæ; in hac tantùm vocales & diphthongi, & quidem non omnes, tollantur. Præterea apoſtrophus certo quodam notatur ſigno, apocope nequaquam.

ANTITHESIS

(Nonnulli ἀντίστοιχον vocant) eſt litteræ commutatio.

tio. *πόρσω* pro *πόῤῥω*, *procul.* *θάλαττα*, *mare*, pro *θάλασσα*. Et id genus non pauca.

METATHESIS

Eſt litterarum ordo immutatus ἔρξω, *faciam*, pro ῥέξω. ἔπραθον pro ἔπαρθον, à *πέρθω*, *vaſto.* ἔδρακον à δέρκω, *video.* καρτερὸς pro κρατερὸς, *fortis.* κάρτος pro κράτος, *robur.*

CAPUT XXIII.

DE PATRONYMICIS.

Patronymica ferè Poëtarum propria ſunt: de quibus cùm in Grammatica nihil dixerimus, hìc, ubi prima poëſeos Græcæ rudimenta tradimus, aliquid dicendum videtur.

Patronymica aut maſculina ſunt, aut feminina.

Maſculina deſinunt in δης vel ων. Πριαμίδης, *Priamides.* Αἰακίδης, *Æacides.* Πηλείων, *Pelion.*

Feminina exeunt in ας, ις, & νη. Ἰλιὰς, Ἀτλαντιὰς, Τυνδαρὶς, Ἀδραστίνη, Ἀκρισιώνη, Ἰκαριώνη.

Maſculina in δης formantur partim à genitivo, ſi primitiva ſint tertiæ ſimplicium. Πέλαμος, Πελάμου, Πελαμίδης. Αἰακὸς, Αἰακοῦ, Αἰακίδης. Partim verò à dativo, ſi primitivum ſit quintæ declinationis. Νέστωρ, Νέστορι, Νεστορίδης. Ἀμφιτρύων, Ἀμφιτρύωνος, Ἀμφιτρυωνίδης, & epentheſi Ἀμφιτρυωνιάδης. (quæ epentheſis etiam in aliis uſitata eſt, ut Τελαμωνιάδης, Λαομεδοντιάδης.) Πηλεὺς, Πηλέϊ, Πηλεΐδης, & craſi Πηλείδης. Ἀτρεὺς, Ἀτρέϊ, Ἀτρεΐδης, craſi Ἀτρείδης.

Illa in ων, (ut Πηλείων, Κρονίων) ſunt Ionica, & formari

poſſunt

poſſunt ab illis in ειδης· Ἀτρείδης, Ἀτρείων. Vel abſolutè ex ſuis primigeniis : ut ex Κρόνος, Κρονίων. Ἰαπετὸς, Ἰαπετίων.

Sicut autem apud Latinos *Iapetionides* longiùs à norma receſſit, ſic & apud Græcos.

ANNOTATIO.

Aliqui addunt patronymica in ιος· *ut* Τελαμώνιος Αἴας. *Sed ipſa forma, & appoſitio, & ſubſtantivum ſatis indicat, talia eſſe adjectiva, & non patronymica.*

Feminina in ις & ας fiunt à maſculinis in ιδης, extritâ ſyllabâ δη. Πριαμίδης, Πριαμίς. Τυνδαρίδης, Τυνδαρίς. Ἀτλαντιάδης, Ἀτλαντιάς. Ἰλιάδης, Ἰλιάς.

Illa verò Αἰνηΐς, Ἀχιλληΐς, à maſculinis in ηΐδης, ablatâ ſyllabâ δη. Ἀχιλληΐδης, Αἰνηΐδης, pro Ἀχιλλείδης, Αἰνείδης. Interponitur autem aliquaudo α, ut in primo Iliadis verſu Πηληϊάδεω.

Feminina in ινη deducuntur à genitivo Ἀδράστος, Ἀδράστου, Ἀδραστίνη. Sic Ἀκρίσιος, Ἀκρισίου, Ἀκρισιώνη.

Sunt autem multa alia feminina, quæ formam quidem patronymicorum habent, re autem vera gentilia ſunt, aut pro poſſeſſivis adjectiviſque nominibus ponuntur : de quibus omnibus Emmanuel, quem etiam adibis, ſi plura de patronymicis cupis. Nam regulæ Latinorum de his nominibus ferè ſunt communes Græcis.

CAPUT XXIV.

DE MENSIBUS GRÆCORUM.

DUodecim habebant Attici menſes, ut & Romani; hoc tamen diſcrimine, quòd menſes illorum

rum eſſent lunares, horum ſolares; unde exactè cum Latinis non conveniunt; & ut maximè convenirent, non tamen ſatis exploratum eſt, qui Græci quibus Latinis menſibus reſponderint, aut etiamnum reſpondeant, de quo variæ exſtant eruditorum ſententiæ. Vulgò ita ordinari, & Latinis menſibus opponi ſolent.

Ἑκατομβαιὼν, *Iunius*, dictus ab Hecatombis ſacrificiis; primus anni menſis. Inchoabant enim Attici annum ab æſtivo ſolſtitio, quod in Iunium incidit.

Μεταγειτνιὼν, *Iulius*, à Metagitniis Apollinis ſacris.

Βοηδρομιὼν, *Auguſtus*, à Boëdromiis ſacris.

Μαιμακτηριὼν, *September*, à Mæmacta, quod turbidum aërem ſignificat.

Πυανεψιὼν, *October*, ſic dictus à feſto, quod agitabatur frugibus terræ jam collectis & conditis. Vide Plutarchum in Theſeo.

Ἀνθεστηριὼν, *November*, dictus ὅτι ἀνθέων στερεῖ τὴν γῆν, *quòd terram floribus ſpoliet.*

Ποσειδεὼν, id eſt, Neptunius, *December.*

Γαμηλιὼν, *Ianuarius*, à Iunone, quæ præeſt nuptiis.

Ἐλαφηβολιὼν, *Februarius*, à venatione cervorum.

Μουνυχιὼν, *Martius*, à Munychiis Dianæ ſacris.

Θαργηλιὼν, *Aprilis*, à Thargeliis feſto die, quo primitiæ frugum Diis offerebantur.

Σκιῤῥοφοριὼν, *Majus*, à ſacris umbraculis.

Utuntur etiam Græci nominibus menſium Latinorum. Ἰανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλλιος, Μάϊος, Ἰούνιος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος, Δεκέμβριος.

Dividunt autem Græci menſes ſuos in tres Decades ſeu Decurias. Primam vocant μηνὸς ἱσταμένου ſeu ἀρχομένου (quaſi *menſis ſtantis* vel *incipientis.*) Secundam vocant μεσοῦντος, vel ἐπὶ δεκάδι (*quaſi medij menſis, vel ſupra decadem.*) Tertiam vocant φθίνοντος μηνὸς, vel

παυο-

παυομένου, vel λήγοντος, vel ἐπὶ εἰκάδι (quaſi *evaneſcentis* vel *ceſſantis menſis*, vel *ſupra viceſimum diem.*) Quæ omnia in hac tabella vides.

1. Νουμηνία		Kalendæ	
2. δευτέρα		IV.	
3. τρίτη		III.	Nonas
4. τετάρτη		Pridie	
5. πέμπτη	ἱσαμένου vel	Nonæ.	
6. ἕκτη	ἀρχομένου	VIII.	
7. ἑβδόμη	μηνός.	VII.	
8. ὀγδόη		VI.	
9. ἐννάτη		V.	Idus
10. δεκάτη		IV.	
11. πρώτη		III.	
12. δευτέρα		Pridie	
13. τρίτη	μεσοῦντος	Idibus.	
14 τετάρτη	μηνὸς, ἢ ἐπὶ	XVIII.	
15. πέμπτη	δεκάδι, ἢ ἐπὶ	XVII.	
16 ἕκτη	δεκάτῃ, ἢ ἐπὶ	XVI.	
17. ἑβδόμη	δέκα.	XV.	
18. ὀγδόη		XIV.	
19 ἐννάτη		XIII.	
20. εἰκὰς pro εἰκοστή		XII.	
21. δεκάτη		XI.	Kalen.
22. ἐννάτη		X.	
23. ὀγδόη		IX.	
24. ἑβδόμη		VIII.	
25 ἕκτη	φθίνοντος	VII.	
26. πέμπτη	μηνός.	VI.	
27. τετάρτη		V.	
28 τρίτη		IV.	
29. δευτέρα		III.	
30. ἕνη καὶ νέα		Pridie	

In

In decade μηνὸς φθίνοντος utuntur, ut vides, Græci ordine retrogrado numerorum: ſicut Latini in ſuis Nonis, Idibus, & Kalendis. Poteſt tamen ordo etiam verus & naturalis numerorum ſervari hoc pacto.

21. πρώτη 26. ἕκτη
22. δευτέρα 27. ἑβδόμη } ἐπὶ εἰκάδι, vel μετὰ εἰκάδα,
23. τρίτη 28. ὀγδόη } vel ἐπὶ εἰκοστῇ, vel ἐπὶ εἰκο-
24. τετάρτη 29. ἐννάτη } στι.
25. πέμπτη 30. ἕνη καὶ νέα, vel τριακὰς, vel τριακοστή.

Prima dies menſis dicitur νεμηνία, *Neomenia*, quia novilunium in illum incidebat. Decima quinta vocatur ab Heſiodo μέση, quia medium obtinet locum inter dies menſis. Trigeſima appellatur ἕνη, ſeu ἕνη καὶ νέα, *vetus & nova*. Subauditur enim vox ἡμέρα, quia erat ultima lunæ decreſcentis, & prima accreſcentis; novilunium enim ſæpe illa ipſa trigeſima die inchoabatur. Sed quid ſi menſis habeat triginta & unum dies, ut nonnulli apud Latinos? quid ſi pauciores triginta, ut Februarius, qui tantùm 28 vel 29 diebus conſtat? Reſpondeo, poſt εἰκάδα ſeu εἰκοστὴν, dicendum eſſe ἐνδεκάτη φθίνοντος, vel ἐνδεκάτη ἐπὶ εἰκάδι, eritque vigeſima prima menſis; ſicut δεκάτη φθίνοντος, vigeſima ſecunda; & δευτέρα φθίνοντος, trigeſima; ἕνη καὶ νέα, trigeſima prima. At in Februario ὀγδόη φθίνοντος erit 21; δευτέρα φθίνοντος 27; ἕνη καὶ νέα 28. Secundùm alterum numerandi modum, qui non eſt retrogradus, non dicetur in Februario 28 dies, ὀγδόη ἐπὶ εἰκάδι; ſed poſt 27 qui eſt ἑβδόμη ἐπὶ εἰκάδι, ponetur ἕνη καὶ νέα. Et in menſe qui uno & triginta diebus conſtat, trigeſima vocabitur δεκάτη ἐπὶ εἰκάδι, ſeu abſolutè τριακοστή, ſeu τριακάς. Ex his facile erit colligere, quomodo ſubſcriptiones & temporum notationes conſignandæ ſint in epiſtolis & aliis id genus ſcriptis,

quibus annum, menſem, diem adjicere ſolemus: ut ἔγραψα ταῦτα ἔτει ἀπὸ τῆς θεογονίας, ᾳ, φ', ϛ', γ'. τῇ ἐννάτῃ μεσοῦντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος ἐν τῷ Ἰγγολσταδίῳ τῶν Βοΐων. Quin etiam Græci Latinorum ſupputationem, & numerandi rationem, non raro ſequuntur: πρὸ δ' νοννῶν Ἀπριλλίου, *quatro nonas Aprilis*, hoc eſt, die ſecundo. πρὸ ε' νοννῶν Μαρτίου, *quinto nonas Martii*, id eſt, tertio die Martii. πρὸ η' εἰδῶν Ἰουνίου, *octavo idus Iunii*, id eſt, ſexto die. πρὸ καλανδῶν ιθ' Σεπτεμβρίου, *decimononο kalendas Septembris*, id eſt, decimo quarto die Auguſti. ἐν ταῖς καλάνδαις τοῦ Μαΐου, *kalendis Maii*, id eſt, prima die Maii. εἰδοῖς Μαρτίαις, Plutarch. *idibus martii*, 15 Martii. Idem: εἰδοῖς Σεπτεμβρίαις, *idibus Septembris*, 13 Septembris. Sicut porrò Latinè interdum dicimus decimâ Martii, vigeſimâ, vigeſimâ primâ, trigeſimâ; ita & Græcè dicere licebit, τῇ δεκάτῃ, τῇ εἰκοστῇ, τῇ εἰκοστῇ πρώτῃ, τῇ τριακοστῇ τοῦ Μαρτίου.

Notas arithmeticas Græcorum habes ad calcem libri primi.

CAPUT XXV.

DE PRONUNTIATIONE GRÆCORUM VOCABULORUM

QUIBUS LATINI UTUNTUR.

NEmo eſt Græcè & Latinè doctus, qui neſciat, Latinos multa à Græcis vocabula accepiſſe, & in ſuam linguam tranſtuliſſe: aliquando quidem integra, aliquando nonnihil immutata, & ad Latinos modos ſonóſque inflexa. Cùm autem hujus rei cognitio poëtices ſtudioſis, & ad Latinum carmen con-

condendum, & ad rectam pronuntiationem non parum emolumenti adferat, operæpretium viſum eſt hoc capite docere, quo pacto vocabula Græca Latio donata efferri debeant: dicturi poſtea de ſingulis Græcorum litteris & diphthongis, quæ & qua mutatione in Latinam linguam transferantur, iis in dictionibus, quas Latini cum Græcis communes habent.

De Pronuntiatione igitur Græcarum vocum, quas Latini uſurpant, ingentes & ſunt, & olim fuerunt pugnæ; a iis Græci accentus, aliis quantitatis rationem habendam affirmantibus. Tota enim controverſia inde exſtitit, quòd quantitas & accentus apud Græcos diſtinguantur: cujus contrarium fit apud Latinos, qui penultimâ longâ numquam acuunt antepenultimam, & penultimam brevem numquam inſigniunt accentu acuto. Verùm tricis omiſſis, duo documenta tradi poterunt, quibus rei ſumma ſimul & comprehendatur & conficiatur. Primum eſt: Hujuſmodi vocabula rectè pronuntiari, ſive accentus, ſive quantitas obſervetur. Alterum *eſt:* Hac in re ſerviendum eſſe loci in quo es, & ſæculi quo vivis, mori & conſuetudini. *Primum ita oſtendo. Vocabula Græca in Latium deducta (ut* Philoſophia, harmonia, proſodia, melodia, ſymphonia, Baſilius, *& ſexcenta alia) non ideo deſinunt eſſe Græca, quòd uſurpentur a Latinis; nam origine, &, ut ſic dixerim, patriâ, ſunt & manent Græca. Quare ineptè non faciunt, qui Græcis Græcum tonum & ſonum relinquunt. An non enim* Philoſophia, *verbi gratiâ, Græcum vocabulum eſt, quantumvis Latinis characteribus exaratum? Iure igitur nativo ſuo accentu illud notare potero, præſertim cùm veteres Latini Græcum accentum adeò obſervarint in pronuntiando, ut ad illius modulos etiam Latinas quaſdam dictiones accommodarint. Hinc* exádverſum, *apud Gellium lib.* 7 c. 7, *& apud Priſcianum* éxinde, déinde, ſúbinde, próinde, ſíquando, néquando, alíquando, Iuriſcónſultus, calefácis, tepefácis, mulíeris,

mulieri, tepéſis, caléſis. *Nec refert quòd fines & terminationes habeant nonnullas non Græcas, ſed Latinas;* *ut* Philoſophiæ, Proſodiis, paracleti, paracletum: *nam terminatio non efficit, quo minùs dictio origine ſit & cenſeatur Græca; quocirca nihil obſtat, quo minùs Græcum accentum ſervet. Quòd ſi ob mutationem terminationis aliquando accidit, ut accentus neque Græcis, neque Latinis legibus ſit conſentaneus, (quod accidit in obliquis nominis* παράκλητος, *verbi gratiâ, dum pronuntiamus,* parácliti, paráclito, *proparoxytonè; cùm tamen, ſive Latinam ſive Græcam rationem accentuum ſpectemus, collocari debeat accentus in penultima) id conſuetudini, de qua paullo pòſt, condonandum eſt. Cùm enim rectus ſit proparoxytonus, abſurdum viſum eſt Latinæ conſuetudini ſedem accentûs mutare in obliquis, quorum ultima eſſet longa, nullo incremento ſyllabarum facto.*

At verò rectè etiam agere illos, qui in pronuntiatione hujuſmodi vocabulorum quantitatem Latinumque accentum ſequuntur, inde planum fit, quòd ſint quoque Latinæ; non quidem ortu, ſed uſu. Ut igitur Latini Latinam terminationem, & ſæpe quantitatem, ita quoque Latinum accentum illi attribuunt, aut ſuo jure attribuere poſſunt. Nam gignendi & dandi caſus Philoſophiæ *à recto* Philoſophia, *non deſinunt in terminationem Græcam, &* a *nominativi Græcè producitur, Latinè corripitur. Quamobrem ut hæc & alia Latini mutarunt in adventiciis iſtis vocibus, ita mutare etiam poſſunt accentum Græcum, ſubſtituto in ejus locum Latino, qui à quantitate, ut ſæpe jam diximus, non ſecernitur.*

Porro quòd hac in re conſuetudini locorum & temporum obtemperandum, hæcque pro regula & magiſtra habenda ſit, monemur primùm ipſo nomine Conſuetudinis, *quæ, ut dixit Gellius,* Regina eſt rerum, & maximè verborum, *utique etiam verborum pronuntiandorum; quamque*

que Quintilianus certiſſimam loquendi magiſtram *appellat*; *&* penes uſum *ſeu conſuetudinem affirmat Horatius* eſſe arbitrium & jus & normam loquendi; *cur non & pronuntiandi? Locutio enim pronuntiationem includit. Sapienter itidem monet M. Tullius*, uſum loquendi (*adde & pronuntiandi*) concedendum eſſe populo, ſcientiam nobis reſervandam. *A quo non abludit tritum illud Ariſtotelis:* In uſu verborum ſequendam eſſe vulgi conſuetudinem. *Conſuetudinem, inquam, non autem Abuſum.* Nihil enim, *ut rectè Quintil. lib.* I. *cap.* 6 *docet*, conſuetudinis nomen meretur, niſi careat juſta reprehenſione; *ut ſanè hoc, de quo agimus, caret. Nam quis iis in locis, ubi moris eſt has & ſimiles voces*, Philoſóphia, harmonia, Proſodia, *paroxytonè effari, morem hunc reprehendit, præter ineptos, & qui intelligendo faciunt ut nihil intelligant? Neque viciſſim quiſpiam niſi indoctus condemnat illos, qui, loci ſui morem ſecuti, accentum Græcum, obſervata quantitate, negligunt.*

Scribit Gellius lib. 13. *c.* 24. *Hinc patrium caſum* Valeri (*ſcribebant autem per ſimplex* i, *ut apud Horat.* Culpa deterere ingeni). *veteres pronuntiaſſe penultimâ acutâ*, Valéri, *vocandi autem caſum antepenultimâ acutâ*, Váleri: *& tamen conſuetudine ſuperante res aliter nunc ſeſe habet, & verò jam ætate Gellii habebat.* Si quis jam, *inquit Gellius*, Valerium appellans in caſu vocandi acuerit primam, non abierit, quin rideatur. *Dicimus enim* Valéri *penultimâ acutâ in caſu vocandi, & hoc propter ſolam conſuetudinem. Cur igitur non liceat voces Græcas Græco accentu efferre, ſi conſuetudo ita ferat, præſertim cùm hæc conſuetudo optima ratione nitatur? contra quam qui brachia tendit, & fronte adverſa obnititur, is non minùs merebitur riſum, quàm qui in vocandi caſu diceret*; Mércuri, Vírgili, Súlpici, O'vidi, Grégori, A'mbroſi, Gérvaſi, Prótaſi, *proparoxytonè*,

tonè. Quod de illo itidem intelligi volo, qui contraria conſuetudini, ubi ea invaluit, ſeſe opponit.

Sed ajunt: Si in quibuſdam Græcis Græcum tonum obſervatis, cur non idem facitis in omnibus Græcis vocabulis, quibus Latini utuntur? nemo enim Latinè dicit Eccleſía, *penultimâ acutâ, ut* Philoſophía, Theología. *Verùm hæc objectio illorum eſt, qui quid ſit* Conſuetudo *ignorant. Cauſſa diverſitatis eſt unica conſuetudo, quæ in aliquibus retinuit accentum Græcum, in aliquibus ad Latinorum normam ſeſe conformare maluit. Quæ conſuetudo nova non eſt; nam & Servius in libello de accentibus notat, Latinos eumdem accentum, quem Græci habent, efferre in Græcis quibuſdam nominibus. Immo olim, & præſertim tempore Auſonii, adeò Græca vocabula ſecundùm accentum Græcum efferebant, ut quantitatem penitus everterent, eámque ſolo accentu metirentur; quaſi accentus & quantitas non diſtinguerentur. Quia enim Græcis voces hæ,* εἴδωλα, ἔρημ☉, *habent accentum in prima, Latini quoque eodem accentu extulere,* ídola, éremus. *Hinc dactyli ſunt apud Prudentium. Græcis eſt* Εὐριπίδης. *Eodem accentu pronuntiarunt id vocis Latini; hinc Sidonius accentum ſecutus penultimam producit in hoc Phalençio:*

Orcheſtran quatit alter Euripídes.

Græcè dicitur Ἄρατ☉, *nomen ejus Poëtæ, qui ſcripſit Phænomena, cujus media longa eſt, ſed à Sidonio correpta:*

Diverſas A'rato vias cucurrit.

Tertullianus quoque in carmine contra Marcionem corripuit penultimam in nomine Anicetus *(Græcè* Ἀνίκητ☉*) accentum ſecutus.*

A'que Pio ſuſcepit Anícetus ordine ſortem,
Sub quo Marcion hic veniens nova Pontica peſtis.

Idem ſibi licere voluit Auſonius in nomine τρίγων☉, τετράγων☉, *&* Φαίακας, Phæaces, *à recto* Φαίαξ.

Per totidem partes trigonorum regula currit.

Et,

Et, Fulgur tetrágono aſpectus vitale coruſcat.

Et, Tres primas Phæacum pugnas, tribus ordine bellis.

Immo, quod magis mirandum, apud Plautum dactylus eſt Phædromus *&* Philippus; *quia Græcè eſt* Φαίδρωμος *&* Φίλιππος, *accentu in prima. Sed reſpexit Poëta ad accentum, ejuſque modo ipſam etiam quantitatem menſus eſt. Quæ cùm ita ſeſe habeant, quis niſi iniquus rerum cenſor illos inſcitiæ arguat, qui hodie quoque accentum Græcum in nonnullis Latina civitate donatis vocabulis ſervant; cùm conſuetudo hæc ſit antiquiſſima, olimque viri doctiſſimi, Græcæque ſimul & Latinæ linguæ ſcientiſſimi, plus ſibi permiſerint, nimirum ut ipſo accentu Græcorum vocabulorum quantitatem æſtimarent. Et, ſi tempore Plauti ipſa etiam Græca nomina ad accentum & pronuntiationem Latinam accommodabant, dicentes* Hectôrem, Neſtôrem, *ut* rectorem, paſtorem, ductorem, *quantumvis quantitate Græca & accentu repugnante; quid mirum, ſi his etiam temporibus, nonnullis in locis conſuetudo Græcum accentum mutet, & in Latinum convertat, ſolius quantitatis ratione habita? Quod dictum volo pro illorum locorum more, ubi* Theologia, Philoſophia, *& ſimilia proparoxytonè efferuntur.*

Addo ad extremum, non ſimpliciter condemnandos, qui, inveteratum morem ſecuti, quaſdam voces Græcas neque ſecundùm accentum Græcum, neque ſecundùm quantitatem efferunt. Quod nominatim fit in voce ἀντιφώνη, antiphona, *quæ vulgò nunc Latinè proparoxytonè effertur, nec malè. Nam ſi conſuetudo olim illa* Ἕκτορι, Νέστορι, *mutare potuit in* Hectôri, Neſtôri, *&* τετραγώνῳ, *in* tetrágono, *non video cur eadem conſuetudo non poſſit vocem* ἀντιφώνη *convertere in* antíphonam *antepenultimâ acutâ.*

CAPUT XXVI.

QUOMODO VOCALES GRÆCÆ TRANSEANT AD LATINOS.

Vocales Græcæ ſunt iſtæ : α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

Alpha Græcum tranſit aliquando ad Latinos integrum eâdem vel diverſâ quantitate.

Eadem: ut μοῦσα, Muſa; λαμπὰς, lampas; κάλαθος, calathus; *& in aliis innumeris, quæ a breve habent apud Latinos & Græcos.*

Diverſâ: ut φιλοσοφία, Philoſophia; θεολογία, Theologia. *Nam* a *Græcè producitur, Latinè corripitur.*

ᾶ *Doricum eſt Latinis nunc breve, nunc longum :* φάμα *pro* φήμη, fama; πλαγὰ *pro* πληγὴ; plaga. *Nam prius* a *longum eſt, poſterius breve.*

Aliquando vertitur alpha in

e : τάλαντον, talentum.

i : μηχανὴ, machina; τρυτάνη, trutina; κάναστρον, caniſtrum.

o. μαρμάρεος, marmoreus.

u : θρίαμβος, triumphus; κραιπάλη, crapula.

æ : Ἀσκληπιός, Æſculapius.

E.

E Latinis

Integrum manet, & breve : ἐγὼ, ego; φέρω, fero; ἰδέα, idea; τρέμω, tremo; βρέμω, fremo.

Longum : μὲ, me; σὲ *& Doricè* τὲ *unde*

unde Latinum te *mutata quantitate.* ῥέπω, repo, *primâ longâ.*

Vertitur aliquando in u breve: ζκόπελος, ſcopulus; νεφέλη, nebula. *Item in i:* ἐν, in.

H.

η *vertitur in*

e longum: ἔρημος, erémus; γραμματικὴ, Grammatice; παράκλητος, paraclétus.

e breve: πατὴρ, pater: μήτηρ, mater. *Niſi quis hæc Latina potiùs à vocativo Græco deducat,* ὦ πάτερ, ὦ μῆτερ. Θαλῆς, Thales; λυριστής, lyriſtes. *E utrobique alioqui longum, ſed breve eſt in illo apud Auſonium; in hoc apud Sidonium.*

Thales, ἐγγύα πάρεστιδ' ἄτη, protulit.
Alcæo potior lyriſtes ipſo

Sic in Latino crepida, *prima eſt brevis; licet à Græco* κρηπὶς *veniat.*

a longum: σίνηπι, ſinapi; μήτηρ, mater; φήμη, fama. *Niſi quis iſta Latinos à Doribus accepiſſe velit.*

a breve: Γραμματική, Grammatica.

æ. ζκηνὴ, ſcæna. *Sunt enim qui hanc vocem per æ ſcribant.*

I.

ι *vertitur in*

i longum: Ἀγχίσης, Anchiſes.

i breve: Νεσορίδης, Neſtorides.

Aliquando fit conſonans apud Latinos; cùm ſemper ſit vocalis apud Græcos.

ἸΗΣΟΥΣ, JESUS: *poteſt enim vox hæc & diſſyllaba & triſſyllaba eſſe.*

O.

ο mutatur in

o breve : Ὄλυμπος, Olympus.
a : βόσκω, paſco.
u breve : Ὀδυσσεὺς, Ulyſſes. *Maximè in fine dictionum* : Ὅμηρος, Homerus ; μέθοδος, methodus.
i breve : κόνις, cinis.
e breve : γόνυ, genu.

ος *in er* : κάπρος, caper ; ἀγρὸς, ager ; Ἀλέξανδρος Alexander.

Υ.

Manet aliquando : λύρα, lyra.

υ vertitur in

u breve : φυγὴ, fuga ; βότρυς, botrus ; δύω, duo ; κύμινον, cuminum ; κυπάρισσος, cupreſſus.
u longum : μῦς, mus ; σῦς, ſus. *Non tamen ſemper mutatur in u ; quo fit : ut minimè probandi videantur, qui nunc nobis* ſullas, ſullaturire, *pro* ſyllas, ſyllaturire, *obtrudunt. Eodem jure dicerent* ſullaba, lura, *pro* ſyllaba, lyra.
a breve : κύλιξ, calix.
o breve : μύλη, mola ; νὺξ, nox ; ἄγκυρα, ancora.

Ω.

ω vertitur in

o longum εἴδωλον, idolum ; Μαντὼ, Manto.
o commune : ἄμφω, ambo ; βρέμω, fremo ; λέγω, lego, dico.
o breve : Νέστωρ, Neſtor ; Ἕκτωρ, Hector ; Ἀγαμέμνων, Agamemnon *vel* Agamemno. *Niſi quis hos Latinos nominativos formet à vocativis Græcis*, ὦ Νέστορ, ὦ Ἀγάμεμνον.
u longum : φὼρ, fur.

CA-

CAPUT XXVII.

QUOMODO DIPHTHONGI GRÆCÆ AD LATINOS VENIANT.

DUodecim *ſunt diphthongi:* αι, αυ, ει, ευ, οι, ȣ, *quæ dicuntur* Propriæ; ᾳ, ῃ, ῳ, ηυ, υι, ωυ, *quæ dicuntur* Impropriæ.

αι: Παιὰν, Pæan; παλαίςρα, palæſtra; Καῖσαρ, Cæſar. *Latini tamen olim diphthongum* æ *ſcribebant Græca imitatione* ai. *Hinc illa per dialyſin apud Virgilium & Lucretium:* Aulai, pictai, aquai, patriai, *& id genus alia, & in monumentis antiquis* AIRA *pro* æra.

Aliquando manet integra. Μαῖα, Maia; Αἴας, Aiax. *Non enim producuntur duæ iſtæ voces poſitione, ſed diphthongo.*

αι vertitur in — *Interdum videtur mutari in e, & quidem breve: ut* Cítheron *pro* Cithæron, *Græcè* Κιθαίρων; Clytemeſtra *pro* Clytæmneſtra, *Græcè* Κλυταιμνήςρα; Phéacas *pro* Phæacas, *Græcè* Φαίακας. *Hinc Auſonius ſyllabas illas corripuit:*

Sed Cítheron toties ternas ex ære ſacravit. *Et,*

Vindicem adulterij cùm Clytemeſtra necet. *Et,*

Tres primas Phéacum pugnas tribus ordine bellis. *Et Prud.*

 Cujus

Cujus ad arbitrium ſphera mobilis atque rotunda. *Pro* ſphæra.

Niſi quis dicat iſtos his locis ex Latina diphthongo æ *potius exemiſſe præpoſitivam* a, e *brevi remanente.*

Ipſi tamen Græci mutabant interdum αι *in* ε, *& hoc nominatim in nomine* Κυναίγειρος, *de quo exſtat elegans illud Epigramma* :

ὦ τλῆμον Κυνέγειρε, καὶ ἐν ζωοῖς καὶ ἀπελθὼν,
ὡς αἰεὶ κόπτῃ ῥήμασι καὶ κοπίσι!
πρόσθε μὲν ἐν πολέμοισι τεὴ πέσε μαρναμένη χεὶρ,
νῦν δέ σ' ὁ γραμματικὸς καὶ ποδὸς ἐστέρισεν.

O miſer Cynegire, inter vivos & mortuos,
Ut ſemper mutilaris verbis & gladiis!
Priùs quidem in bellis cecidit manus tuá pugnans,
Nunc etiam Grammaticus uno pede te privavit.

Vertitur etiam αι *in e breve hoc vocabulo* ἔλαιον, oleum : *& in i breve*, βασκαίνω, faſcino.

Α Υ.

αυ *manet* : θησαυρὸς, theſaurus; αὔρα, aura, *& hinc forte Latinum*, aurum; αὐλὴ, aula.

Ε Ι.

ει *vertitur in*:

i longum : Νεῖλος, Nilus; Θάλεια, Thalía; εἴδωλον, idolum, Ἀλεξάνδρεια, Alexandría; λείβω, libo.

Interdum demitur i, ut maneant e breve.

Horat Puræ ſunt plateæ, nihil ut meditantibus obſtet.

Virgilius : Pars pedibus plaudunt choreas & carmina dicunt.

Interdum tollitur præpoſitiva e, manente i brevi. Φιδίας *pro* Φειδίας, Ἠπιρώτης *pro* Ἠπειρώτης, χερόχα *pro* χειρόχα. *Hinc corripuit Auſonius* :

Et

Et Epirote Cinea memor magis.
Secundo loco jambus eſt.

Et : Cujus opus? Phidiæ, qui ſignum Pallados ejus.

Martial. Sed nil patrono porrigit : hæc chiragra eſt.

Horat. Nodoſâ corpus nolis prohibere chiragrâ.

Nam qui his aliiſque locis contendunt ſcribendum eſſe cheragra, *damnata ſimpliciter priori lectione, ii litium quàm veritatis cupidiores videntur.*

Nonnumquam mutari videtur in æ. Plerumque enim ſcribitur lævis *&* lævor, *quæ à Græco* λεῖος *deſcendere notum eſt.*

Interdum integra ſcribitur : Calliopeia, Deïopeia, *in penultima; nam in prima non eſt diphthongus. Eſt cùm diſſolvitur producto e. Ovid.*

Flebilis indignos elegeïa ſolve capillos. *Niſi quis Ioniſmum eſſe contendat; nam Iones ει hujus diphthongi mutant in η facta dialyſi* : ἐλεγήϊα, Κυθερήϊα : ἀγγεῖον, ἀγγήϊον, vas.

Utebantur Latini olim hac diphthongo in Latinis etiam vocabulis : hinc captivei, amicei, magnei, *in Recto plurali.*

E Y.

Aliquando manet : εὖγε, euge; εὐχειρισία, Euchariſtia; Εὖρος, Eurus; Θησεὺς, Theſeus.

Aliquando dividitur in e & u breve : Θησεὺς, Theſeus; Ὀρφεὺς, Orpheus; *trium ſyllabarum.*

Vertitur in e longum : Ἀχιλλεὺς, Achilles; Ὀδυσσεὺς, Ulyſſes. *Niſi quis hæc & ſimilia velit formare a Doricis,* Ὀδύσσης, Ἀχίλλης.

OI.

O I.

ει { *Manet interdum*: Τροῖα, Troia. *Nam hæc dictio primam habet longam diphthongo, non poſitione.*
Latini pro œ ſcribebant olim oi. Sic Oinonem *pro* Oenonem *adfert Capella. Et pro u*: oitier *pro* utier, *apud Victorinum. Et in priſcis monumentis* oitile *pro* utile, *teſte Lipſio lib. de pronuntiat. Latinæ ling. cap.* 11.
Mutatur in œ: Φοῖβος, Phœbus; Φοίνισσα, Phœniſſa. *Eximitur ex illa o præpoſitiva ab Auſonio*: Da rectum caſum, jam ſoliciſmus eris. *Niſi quis legat ſoleciſmus, ut ex Latina œ præpoſitivam ſubtraxerit.*
Videtur ι eximi in his vocibus: ποιητὴς, poëta; πόιημα, poëma; ποίησις, poëſis: *nam primam Latini corripiunt.* }

O Y.

vertitur in { *u longum*: πολύπες, polypus, *ultimâ longâ; quam Poëtæ nonnumquam corripiunt. Horat.* Polypus an gravis hirſutis cubet hircus in alis.
e longum: τρίπες, tripes; πούς, pes. *Hinc* pes *cum ſuis compoſitis ultimam producit apud Latinos. Auſonius corripuit*: Qui bipes & quadrupes foret & tripes, omnia ſolus.
o longum: βοῦς, bos.
o breve: βούλω, *ſeu* βούλομαι, volo. }

ᾳ, ῃ, ῳ.

ᾳ & ῃ, *mutantur in æ*. τῇ μούσῃ, muſæ; τῷ ποιητῇ, poëtæ;

tæ; τῇ φιλοσοφίᾳ, Philoſophiæ.

ῳ tranſit in æ: τραγῳδία, tragœdia; κωμῳδία, comœdia. *Item in o longum:* ῳδὴ, ode; προσῳδία, Proſodia.

Diphthongi ηυ *&* ωυ *Latinis non ſunt notæ.* υ *manet integra*, Harpyia, cynomyia.

CAPUT XXVIII.

QUA MUTATIONE CONSONANTES GRÆCÆ IN LATINAM LINGUAM TRANSFERANTUR.

β *vertitur in*
- *b*: Μακρόβιος, Macrobius; Φοῖβος, Phœbus.
- *p*: βαβαὶ, papæ; *quamvis Græci etiam* παπαὶ *dicant.*
- *v*: βίη, vis: βαδίζω, vado.
- *ph*: θρίαμβος, triumphus.

γ
- *Manet*: Γαλάτεια, Galatea; γένος, genus.
- *Interdum fit n*: ἄγγελος, Angelus.

δ *in*
- *d*: Διδὼ, Dido; δαίμων, dæmon.
- *b*: δὶς, bis.
- *l*: Ὀδυσσεὺς, Ulyſſes.

ζ
- *Manet aliquando*: ἐξορκίζω, exorcizo; βαπτίζω, baptizo.
- *Interdum abit in ss*: μάζα, maſſa; πατρίζω, patriſſo.

θ *in*
- *th*: Θυρσὸς, Thyrſus.
- *t*: θρίαμβος, triumphus.
- *d*: θεὸς, Deus; θεὰ, Dea.

c :

κ *in*
- *c* : κάμηλος, camelus.
- *g*. κύκνος, cygnus; *alij tamen* cycnus.

λ, μ, ν, ξ, *in l*, *m*, *n*, *x* : λαμπὰς, lampas; στέμμα, ſtemma; σινδὼν, ſindon; ἐξ, ex; ἓξ, ſex.

π *in*
- *p* : πατὴρ, pater.
- *b* : πύξος, buxus.
- *ph* : τρόπαιον, trophæum: Βόσπορος, Boſphorus; Γρῖπος, Griphus; γρῦπες, gryphes; Κλεόπας, Cleophas; Πυλαμένης, Phylamenes; Ὑψιπύλη, Hypſiphyle; Καπαρναοὺμ, Capharnaum. *Et in libris antiquis* Thermophylæ *pro* Thermopylæ. *Vide Turnebum lib.* 28. *cap.* 40. *qui meritò ab illis diſſentit, qui hæc & alia hujus generis nomina aſpiratione privant.*
- *r* : Ἄραψ, Arabs.

ρ *in*
- *rh* : Ῥήτωρ, Rhetor, *quando eſt* ῥ *aſpiratum; id tamen non fit ſemper.* Ῥώμη, Roma.

σ *in x* : Αἴας, Aiax.

σ *in*
- *s* : ὀστᾶ, oſſa.
- *b* : λίτρα, libra.

φ *in*
- *f* : φέρω, fero.
- *ph* : φιλόσοφος, Philoſophus.
- *b* : ἄμφω, ambo. νεφέλη, nebula.
- *p* : πορφύρεος, purpureus.

χ *in*
- *ch* : Χριστὸς, Chriſtus.
- *g* : ἄγχω, ango.

ψ *in*
- *ps* : Αἰθίοψ, Æthiops.
- *bs* : Ἄραψ, Arabs.

Spiritus aſper vertitur nonnumquam in s : ἓξ, ſex; ἑπτὰ, ſeptem: ἕρπυλλον, ſerpyllum; ἕρπω, ſerpo. *Aliquando in v* : ἑσπέρα, veſpera; Ἑνετὸς, Venetus. *Modò in h, cui propriè æquivalet* : ὕμνος, hymnus; Ὅμηρος, Homerus.

FINIS.

AP-

APPENDIX
DE QUANTITATE ANCIPITUM IN MEDIIS SYLLABIS.

De ancipitum quantitate in antepenultimis ſyllabis, & primùm de A.

A Ante vocalem in antepenultimis ſyllabis corripitur, ut ἀάπτοι. ἀήτης, ἀΐω, ἄωτος, ζαώπερος. Producunt verò ἀέναος, ἀέριος, ἀΐδιος, ἀϊθαλὴς, ἄονες, ἀΐσσω, ἀϊκὴ, ἄικες, ἀάατος, ubi α medium producitur. ἀκραάαντος, ἀχαϊκὸς, βουγάϊος, βιάζομαι; ἐλάϊνος, ἰάομαι. χαταΐγδην, λαέρτης, λαοδάμεια, &c. à λαὸς compoſita, λάϊνος, πετράιος, ταΰγετον. Indifferens eſt ἀείδω.

α ante β corripitur, ut ἄβυδος, ἀλάβαστρον, ἀραβέω.

α ante γ corripitur; ut ἀγαθὸς, λαγωὸς, πάγουρος. Producunt ἰθαγενὴς, σφραγίζω, τιμαγήτης, ναυαγέω ναυάγιον.

α ante δ corripitur; ut ἀδινὸς, γάδειρα, χερμάδιον. Producunt ἀδηκὼς, ῥάδιος.

α ante θ corripitur; ut καθαρὸς, ῥαθάμιγξ. Producunt γαθυλλὶς, ῥάθυμος.

α ante κ corripitur; ut ἀκέομαι, ἀκούω Producunt ἀκούσιος, διάκονος, λακέω, μακεδανὸς, συρακούσιος, φαιακία.

Et numeralia finita in ἀκόσιος, ut διακόσιος, τριακόσιος.

α ante λ corripitur; ut ἀλήτης, δαιδάλεος, κεφαλῆνες, μαλακὸς, πηδάλιον. Producunt φαλαίνη, & apud Nicandrum ἀλοσύνη.

α ante μ corripitur; ut ἅμιλλα, ἀμείβομαι. Producunt ἀπαμαίρα, δαμοίτας, εὐδάμιππος, ἀμητὸς, *meſſis*, & ἄμητος, *æſtas*. Indifferens eſt ἀμάω.

α ante ν corripitur, ut ἄνεμος, θάνατος. Producunt δάνουβις fluvius, κρανώνιος, κράνειον, κρανίον, μανικὸς, νεανίας, παιανιεύς. Et ex brevibus quædam, ratione immutabilis, ut ἀνεψιός.

α ante π corripitur, ut ἀπάτη, δαπανάω. Producunt ἀπιδανὸς, ἀπεννῖνος, ἄπειρος pro ἤπειρος, δραπέτης, δραπετίδης, νάπτα. Indifferens ἀπόλλων.

α ante ρ corripitur, ut ἄριστος, ἱππάριον, κλάριος, χαράττω. Producunt ἀμαρακὸς, ἀράομαι, ἀρήτη, ἄρητος, ἀρητὴρ, ἀρήτειρα, ἀρήνη urbs, καράων fluvius, κάραβος, μαρύομαι.

α ante σ corripitur, ut κασίγνητος, ἀσίη. Producunt ἄσιος, ἀσιάδης, ἀσωπὸς, ἐπαράσιμος, εὐκερασία, ἰάσιος, κεράσιον, πασιφάη, πασιφαής.

α ante τ corripitur, ut ἀκράτιστον, ἀταρπὸς, κρατέω. Producunt βατιέλιον apud Phocylidem, & διδυματόκος apud Orpheum, & θάτερον contractum à τὸ & ἕτερον. Itidem ἅτερος ab ὁ & ἕτερος. Et compoſita à λᾶς, hoc eſt, *lapis*, ut λατομία, λατύπος.

α ante φ corripitur, ut γλαφυρὸς, σταφυλή. Producit ἰπέφιος.

α ante χ corripitur, ut ἀχιλλεὺς, ἀχαιοί. Producit τράχουρος piſcis.

SCHOLIA.

En tibi, Lector, ſpeciales regulas de quantitate ancipitium ſecundum ſitum. Quæ aut ultimæ ſunt, aut penultima,

tima, aut antepenultimæ, hoc eſt, penultimam antecedentes. Placuit autem hic antepenultimas vocare quaſcumque penultimam antecedentes; penultimas verò, ultimæ adhærentes, ſive primæ ſint, ſive mediæ: ut in λαερτιάδης, α, ε, ι, *antepenultimas appellamus; ſed* α *ſequentem ante* δης, *penultimam: ac ſimiliter in aliis. Quo in loco nonnulla ſunt præmonenda, primùm in vocabulis, quæ contrahuntur, ſyllabas incontractas hîc numerari; in verbis verò deponentibus, eas quas habet fictum thema vocis activæ. Itaque hujus verbi* λυπῶ *quantitas* υ *quærenda eſt in antepenultimis, quia fit à* λυπέω. *Rurſus hujus verbi* ῥύομαι, υ *quærenda in penultimis, quia eſt à* ῥύω. *Porrò ex perſonis verborum ultimas ſyllabas hîc eſſe quærendas; item antepenultimas quæ non habeant crementum: in thematis verò has utraſque, atque inſuper penultimas. Nam in reliquis temporibus, excepto themate, tàm ſyllabæ penultimæ, quàm omnes creſcentes, exploranda erunt juxta regulas in præcedenti capite traditas. Ad hæc multa vocabula, quòrum ſyllabæ regulis generalibus includuntur, in his ſpecialibus ideo repetivi, ut memoriæ conſulatur: veluti* παὸς *pro* πηὸς, νίκανδρος, ἰλυόεις, *& ſimilia.* ἀϊθαλής.) α *initii, ſequentibus duabus brevibus producitur, ut in* ἀΐδιος, ἀέναος, *& ſimilibus. Aliàs* ἀεὶ *compoſitum & per ſe corripi ſolet.* ἀδηκώς) *ex contractione eſſe videtur pro* ἀηδηκὼς, feſſus, laborans. ῥᾴδιος.) *tradunt Grammatici* ι *ſubſcribendum in hoc, & in* ῥᾷον, ῥᾷστος, *& in* ῥᾴθυμος. διάκονος.) *per contractionem fieri putant, quaſi* διαέκονος. μαλακός.) *Theocrit.* β.

χειρὸς ἐφαψαμένη μαλακῶν ἔκλιν᾽ ἐπὶ λέκτρων.

Semel produci reperi in hymnis Homeri:

παίζουσαι χαίρουσι κατ᾽ ἄνθεα μαλακὰ ποίης.

Nimirum occaſione immutabilis, invitantibus etiam duabus brevibus. ἄριστος, optimus. ἄριστον *quoque, id eſt,* prandium, *corripi videtur.* Ἰλιαδ. ω.

ἐσσυμένως ἐπένοντο, καὶ ἐντύνοντο ἄριστον.

Niſi legendum ſit ἐντύνοντ' ἄριστον, *ut in quinto loco ſpondeus locetur. Certè auctor Etymologici per contractionem fieri tradens, ut ſit quaſi* ἀόριστον, *produci vult* α, *cui ſuffragatur compoſitum* ἀνάριστος *productum apud Theocrit.* εἰδ. ιε.

ὥρα ὅμως κεἰς οἶκον, ἀνάριστος Διοκλείδας.

ἱππάριον) *in diminutivis in* αριον *breve eſt* α. ἄσιος) Ἰλιάδ. β.

Ἀσίῳ ἐν λειμῶνι Καϋστρίου ἀμφὶ ῥέεθρα.

Sunt tamen qui deducunt à recto ὁ ἀσίας, ἀσίου, καὶ ἰωνικῶς ἀσίεω, *& per ſyncopen* ἀσίω. εὐκρασία.) *Moſchopulus ideo* α *producere autumat, quòd ſit à* κεράω, κερῶ. ἀκρασία *contrà corripere, quòd ſit à* κρατέω, κρατῶ.

De quantitate I *in antepenultimis ſyllabis.*

I Ante vocalem in antepenultimis corripitur, ut αἰγιαλὸς, διερὸς, ἰότης, μητιόω, ἐλλοπιεύω. Producunt verò ἰάομαι, ἰατρὸς, ἰάσιμος, ἰητὴρ, ἰαπετὸς, ἴασος, ἰάσπος, ἰαμένος, ἰονίη, ἰύζω, ἰυγὴ, ἰυχμὸς, ἰωχμός & compoſita ab ἰὸς, id eſt, *venenum*: ut ἰοβόλος, ἰοχέαιρα. Item κιάθω, μινυώδης, ὀΐομαι, ὀφιονίδης, πανδιονίδης, παλίωξις, προΐαξις, πιαίνω, πίτυρος, πιέλος, φθιώτης, χιονόεις. Indifferentia ſunt ἀνιάζω, ἀνιάω, ἀνιαρὸς, ἰαίνω, ἱερὸς ἵημι, *eo*; ἵεμαι, *eo*; ἵημι, *mitto*; ἵεμαι, *cupio*.

I ante β corripitur, ut λιβύη, σιβαρὸς, ἴβυκος. Producunt ἀλίβαντον apud Nicandrum, & τίβυρις, aliàs τίβουρ, urbs Italiæ in vulgatis enim codicibus Stephani ſic quoque legitur, τίβουρ, diſſyllabum per ι

I ante γ producitur, ut ῥίγιον, ῥιγέω, *timeo*; ῥιγέω *algeo*; σιγάω, ὀρίγανον.

I ante δ corripitur, ut γνωμίδιον, ἐριδαίνω, κουρίδιος, σίδηρον. Producunt ἀκιδάλιος, ἰδαῖος, ἰδάλιον, ἰδομενεὺς, πιδύω, πιδύτης, σιδάνιος, χελιδόνιον.

I ante θ corripitur, ut κίθαρις, ψιθυρίζω, πιθηνός. Producunt βιθυνία, ἰθύνω, ἰθύντωρ, σιθωνία, λιθωνός,

I ante κ corripitur, ut ἱκέτης, σικελός Producunt ἀρικίνη, ἱκεσίη, ἱκέσιος, ἴκαρος, ἱκάριος, κίκαμα, νικάω, νικίας, νίκανδρος, σικανίη, σικιλίη, φοινίκεος, φρικάλεος, φρικώδης. Indifferens ἴκελος.

I ante λ corripitur, ut λιλύβη, φιλέω. Producunt ἰλεὸς, ἰλυόεις, ἰλιοστὸς, ἰλαδὸν, ἴλιος, ἰλασμὸς, μίλητος, μελίλωτον, ὁμιλαδὸν, ὁμιλέω, πιλέω, σιληνὸς, φιλητεύω, φίλομαι, χιλεύω, χίλια, χιλιὰς, χίλιοι, χίλωθρον. Indifferentia ἵλαος, ἵλαμαι.

I ante μ corripitur, ut χίμαρος ἱμάσθλη, σιμόεις. Producunt, βριμάω, βριμιδὸν, δριμύλος, ἱμέρα urbs & fluvius ἵμερος, ἱμερόεις, ἱμείρω, μιμοῦμαι, μίμημα, μιμηλὸς, σιμαῖθα. & compoſita ac derivativa à τιμὴ, ut τίμιος, τίμαιος, τιμαγήτης, φιμώδης.

I ante ν corripitur, ut κοτίνουσα, κινύρομαι, μινύρομαι. Producunt γίνομαι, γινώσκω, δίνησις, δινήεις, ἐρινεὸς, θρινακίη, ἰναχὶς, ἰνωπὸς, ἰνίον, κινέω, κίνυμι, κινύφιος fluvius. ἀκροθίνια, τρινακρία, λακίνιος, λακινιὰς, μινώιος. πινύσκω, σίνομαι, δελφίνιος. Indifferentia ἀγινέω, δινέω, δινεύω.

I ante π corripitur, ut λιπαρὸς, *pinguis*. Producunt κνίπαπε, λιπαρῶ, *ſupplico*, διιπετὴς, εὐριπίδης, & πυριπόλος, apud Orpheum, ῥιπίζω, ῥίπαιον mons.

I ante ρ producitur, ut ζεμίραμις, τιρύνθιος.

I ante σ corripitur, ut κλισία, πισίδαι. Producunt βισάλτης, βισαλτία, βριτηὶς, ἴσανδρος, ἰσοφορίζω, ἰσθμός, ἰσάζω, κονίσαλος, μισαρὶς, μισέω, νίσυρος, πισιδικὸς, πισιδὴς, ζισύμβρια, σίσυφος, ζισυφίδης, τισιφόνη, φθισήνωρ, χαρίσιος.

I ante τ breve eſt, ut μιτυλήνη, λιτανεύω, ἴτυλος. Producunt ἰτέα, πίτυρος, τριτωνὶς, τριτογένεια, τριτογενὴς, ἰτιμονεύς.

I ante φ corripitur, ut νιφελὸς, νιφόεις. Producunt διφάω, διφήτωρ, ἴφιτος, ἴφιος, ἰφιγένεια, ἰφιδάμας, ἰφίνοος, & alia ab ἶφι. τριφυλίς. Indifferens πιφαύσκω.

I

I ante χ corripitur, κιχέω. Producunt ἰχανῶ, ἰχωρ.

SCHOLIA.

Προΐωξις.) *Heſiod.* ἀσπίδι, ἐν ᾗ προΐωξίς τε παλίωξις τε τέτυκτο. *In* παλίωξις, ι *per contractionem fieri videtur ex* παλιίωξις. *In altero, ſi nolis* ι *produci, poteris per ſynizeſin conjungere* ο *&* ι, *ut* προΐω *ſit ſpondeus.* διάβολος.) *Nonnus in hoc ob ſequentes breves primam producit: quod ſimiliter facit in* πιθέρος; *at in* πιθερλὰς, πιθερλής, πιθερῆτις, *corripit. Idem è diverſo primam in* νικόδημος *eadem neceſſitate facit brevem.* γνωμίδιον.) *derivativa nomina finita in* ιδιον, *tres ſyllabas ultimas habent correptas.* ὀρίγανον.) *ſæpe* ὀρείγανον *invenio apud Nicandrum & ejus interpretem per* ει. σιληνός.) *etiam per* ει *ſcribitur à multis, &* σιληνὸς *per* ι *nunc longum, nunc breve apud Orpheum & Homerum legitur, unde à Latinis quoque primâ longâ & brevi uſurpatur.* φιλέω.) φιλοῦμαι, φιλομένοιο *&* φίλος, *ac ſimilia, quandoque producuntur ab Homero.* κινέω.) *omnia verba deſinentia in* ινῶ, *habent* ι *longum, ut* κινῶ, βινῶ. μισαρός, *alias*) *ſcribitur* μυσαρὸς *per* υ. ἰτέα.) *quidam tradunt,* ι *inceptivum ante* τ *corripi, ut* ἴτυς, ἰτέϊον, ἰτέα. *Atqui Homerus non ſemel producit:* Ἰλιάδ. Φ.

καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠδὲ μυρῖκαι.

Et Ὀδ. κ. *iterum.*

De quantitate Υ *in antepenultimis ſyllabis.*

Υ Ante vocalem in antepenultimis corripitur, ut γηρυονεὺς, θυώδης, κυανὸς, κυανῶπις, μυοκτόνος, ὕαινα. Producunt verò αἰσυήτης ἰλιάδ. ν. ἐνυάλιος, κυανοχαίτης, κυάνεος,

κυάνεος, μυελὸς, μύχρος, μυοδόκος, πύελος, πυετίη, πλατυάσδω apud Theocrit. ὑετός.

Υ ante β corripitur, ut ταλθύβιος, κυβιστάω.

Υ ante γ corripitur, ut ὑγιὴς, ϛυγερὸς, ὠγυγίη. Producunt γυγαῖος, & θυγάτηρ aliquando in obliquis. μυγαλέη, πυγίζω.

Υ ante δ corripitur, ut κυδοιμός. Producunt κυδάλιμος, μυδαλέως, κύδιμος, κυδαίνω, κυδιάω, πυδάω.

Υ ante θ corripitur, ut ἐρυθαίνω, κύθηρα. Producunt ἐρυθιάω, πυθαγόρας, πυθεδὼν, πύθιος, μυθοῦμαι, & ab eo compoſita, ut παραμυθοῦμαι, παραμύθιον, ψιμμύθιον.

Υ ante κ corripitur, ut πυκινὸς, μυκῆναι, γλυκερός. Producunt ἐρυκακέω, ἐρυκανέω, μυκάομαι, μυκηθμὸς, φυκιόεις, φυκίον.

Υ ante λ corripitur, ut φυλάττω, ὑλακτέω, ὑλάω, *latro*. Producunt θυλακὶς, θύλακος, θυλακόεις, κογχύλιον, παμφυλία, σκύλομαι, συλάω, συλεύω, σφονδύλειον herba, ὑλαῖος, ὑλακόεις, ὑλακόμωρος, ὑλακίδης, φυλείδης, φύλοπις.

Υ ante μ corripitur, ut κύμινδις, πύμαλος. Producunt caſus plurales Pronominis ſecundæ perſonæ, & ab eo derivata poſſeſſiva: ὑμέες, ὑμέων, ὑμέας, ὑμέτερος. Item ἀμυμώνη, θυμοῦμαι, ἐνθυμοῦμαι, ἐνθύμημα, θυμώδης, θυμῆρες, θυμαίνω, κυμαῖος, κυμαίνω, κρυμώδης, λυμαίνω.

Υ ante ν corripitur; ut δύναμαι, κυνικὸς, κυνέη. Producunt βιθυνία, χεύνιος. Et interdum quædam à συν vel ξυν compoſita, ratione immutabilis, ut ξυνήιον, *xenium*, συνεχὲς, ξυνίημι, ξυνόω.

Υ ante π corripitur, ut κύπελλον, κυπάρισσος. Producunt λυπέομαι, τρυπάω, τρύπανον.

Υ ante ρ corripitur, ut γυρῖνος, θύρεον, μαρτυρία, ψιθύρισμα. Producunt γυρόω, γυραῖος, κυρήνη, κύριος, κυρῖνος, μυρίος, μυρία, μύρσινα, πλημμυρέω, πλημμυρία, πυρῆς. Et quædam à πῦρ compoſita, ut πυραμὶς, πύραμος, πυρρίχμης. Alia corripiunt, ut πυρὶ, πυρήκμαι, πυρ-

κα.

χρα. Alia etiam variant, ut πυρήνη, πυρευγίς. Item συρίζω, σφύραινα, πυρέεις, φυράω.

Υ ante σ producitur, ut χρύσεος, λύσανδρος, μύσιος, φυσάω. Corripiunt ἠλύσιος, θύσανος, ἐπηλύσιος, τηΰσιος. Ex compoſitis verò à λύω, ſive λύσις, quædam producuntur, ut λυσίπονος, λυσιμελής, λυσιμέριμνος, λυσίζωνος. Alia corripiuntur, ut λυσιπήμων.

Υ ante τ corripitur, ut εὐρύτερος, σκυτάλη, φυταλεύω. Producunt ἀτρυτώνη, ἀϋτέω, φυτάλμιος, φυταλιά.

Υ ante φ corripitur, ut τρυφάλεια, τυφωεύς. Producunt ἐλυφάζω, κωλύφιον, τύφομαι.

Υ ante χ corripitur, ut νύχιος, ὑποβρύχιος. Producit βρυχανάω.

SCHOLIA.

Κυανός.) *Cùm poſt* αν *ſequitur vocalis brevis, fit longum* υ, *ut* κυάνεος, κυανοχαίτης. *Aliàs maret breve, ut in* κυανῶπις, κυανόχροα. (Σφονδύλειον.) *hic* υ *ob ambientes longas produci videtur à Nicandro: cùm* σφόνδυλος *ab eodem ſubinde corripiatur, ſicut in* σφονδύλιον *quoque*, ἰλιαδ. α.

De quantitate ancipitum in penultimis ſyllabis, & primùm de Α.

A Ante vocalem in penultimis corripitur, ut ἀγλαὸς, ἀεὶ, κεραὸς, ναυσικάα, ἐλάω, ἱμάω. Producunt ἀθεραΐς, ἀμφιάραος, ἀχαιῒς, ἄων, δαΐρ. ἐάων, id eſt. *bonorum*. λαΐς, πτολεμαΐς, θαΐς, ἰάων. κεράας, λάας, λάϊγξ, ναῒς. παμφαὴς apud Orpheum, πρᾶος, πραῢς, ῥάων. χαὸν. χάων. Item λυκάων, ἑλικάων, ἱκετάων, ποσειδάων, μαχάων. ἁρπάων, ἀλκμάων, ὀπάων, συνοπάων, τυφάων, διδυμάων, ἀμυθάων, περιπάων.

ϖειπάων Et ſimilia in άων, mutantia ω in ο in obliquis, ut τῦ χάονος, λυκάονος, &c. Et nomina ſubſtantiva oxytona finita in αὸς, ut λαὸς, ναὸς, παός. Item compoſita ab ἄω *ſpiro*, ut ζαὴς, ἀλιαὴς, ἐυκραής. Et ab ἀίσσω, ut πολυαΐξ. Et verba finita in αω præcedente vocali aut ρ, ut ἐάω, πειράω. Exceptis ἐψιάω, ἀμφιάω. Cùm verò præcedit conſonans, corripi tradunt: πεινάω tamen producto α reperio, & κάω, κλάω. Indifferentia ἀὴρ, ἄορ.

Α ante β corripitur, ut ἐκάβη.

Α ante γ corripitur, ut ἄγω, πέλαγος. Producunt ἀαγὴς, ἄγις, δαγὺς, πρᾶγμα, σφαγὶς, ταγός.

Α ante δ corripitur, ut βραδὺς, κλάδος. Producunt ἆδος, λάδας, λάδων, ὀϊλάδης, ὀπαδὸς, ϖαράδιξ.

Α ante θ corripitur, ut βαθὺς, πάθος. Producunt κρᾶθις, & ἆθλον ex ἄεθλον per contractionem.

Α ante κ corripitur, ut κακὸς, πολλάκις. Producunt ἄκις fluvius, ἄκων, *invitus*, quia coaleſcit ex ἀέκων, δᾶκος. θράκη verò ι haber ſubſcriptum.

Α ante λ corripitur, ut μάλα, ἁπαλός. Producunt ἁμάλη, & ἆλές contractum ex ἀολέες, δαλὸς, ζαρδανάπαλος, σύμφαλος. Item ὀμφάλη, & τεικέφαλος, repugnantibus eorum primitivis.

Α ante μ corripitur, ut θάλαμος, πλόκαμίς. Producunt ἁμὸς, *noſter*, pro ἡμέτερος, δᾶμις, δάμων, φρασίδαμος. Et nomina neutra verbalia finita in αμα, ut νᾶμα, θυμίαμα.

Α ante ν corripitur, ut ἀνδάνω, κανὼν, οὐρανός. Producunt ἀνάναξ, ἀγαθάνωρ, βιάνωρ, ἐρανὸς, ἴανος, ἱκάνω, κιχάνω, νεᾶνις, νικάνωρ, φθάνω. Et nomina diſſyllaba oxytona in ανὸς, ut δανὸς, τρανός. Et gentilia in ανὸς, ut βρεтανὸς, καρμανός. Et in ανὶς, ut βρεтανὶς, καρμανίς. Item finita in ανὸς, ſupra tres ſyllabas; ut ἡρωδιανὸς, ἰλιανὸς, excepto ὠκεανός. Indifferentia ἰανὸς, & ἄνω verbum, pro ἀνύω, *expedio*.

A ante π corripitur, ut ἀλλοδαπὸς, ἄπας, τάπης. Producunt ἆπις, ἄναπος fluvius, ἰάπυξ, νᾶπυς, πρίαπος, σιάρπις.

A ante ρ corripitur, ut καθαρὸς, σιβαρὸς, χάρις, κλάρος, urbs. Producunt ἆρα, *numquid*, βᾶρις, αἴσαρος fluvius, εὐμάρας, θυμαρὶς, καρὶς piſcis, κατάρα, νάρων fluvius, πάρρος, φαρὶς, πάρα. Et nomina diſſyllaba maſculina in αρος, ut ὁ ψαρὸς, λαρός. Item polyſyllaba oxytona in αρὸς habentia antepenultimam longam, ut μισαρός. Indifferentia ἄρις, ἀρὴ, φάρος pro veſte.

A ante σ corripitur, ut δασὺς, θάσσος. Producunt ἀσὶς, ἆσσον, θᾶσσον, ἴασος, ἰάσων, κρᾶσις, μάσης urbs, περάσω, πρᾶσις, φᾶσις.

A ante τ corripitur, ut θάνατος, δέκατος. Producunt nomina lapidum & gentilia in άτης, ut ἀχάτης, γαλάτης, νιφάτης, σπαρτιάτης. Et in ατις feminina gentilia, ut σπαρτιᾶτις, μελεᾶτις, πισιᾶτις. Item ᾶτος, ᾶτη contracta ex ἄατος, ἀάτη· ἄπλατος, ἄρατος, ἀπερεσόρατος, ἀόρατος, κρατὴρ, φράτωρ, δημάτωρ apud Orpheum, εὐφράτης fluvius, θάτλον, θέατρον, θεατὸς, ἰατρὸς, καίρατος fluvius, ὁρατὸς, πράττω, φράτηρ.

A ante φ corripitur, ut γράφω, σάφα.

A ante χ corripitur, ut τάχα, ῥάχις. Producunt τραχὺς, cum compoſitis. Indifferens ἰαχή.

SCHOLIA.

Κεραός.) *Adjectiva in* αος *penultimam habent correptam: ſubſtantiva verò diſſyllaba productam, ut* νάος. ῥᾴων.) *diphthongo ſcribitur.* ἰάων.) *Ex nominibus finitis in* ων, *ancipite præcedente, eam ferè producunt, quæ in obliquis mutant* ω *in* ο *: quæ verò ſervant* ω, *corripiunt.* ποσειδάων *tamen retento in obliquis* ω *producit* α *apud Homerum, in hymn.*

ἀμφὶ ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχομ' ἀείδειν. κάω, κλάω.) *quòd*

quòd fiant à καίω, κλαίω, α *producunt, quia* α *ex diphthongo relictum producitur, niſi aliud impediat.* ἄορ.) *indifferens reperitur,* ἰλιαδ. χ & λ. *Compoſitum verò* χρυσᾶορ *ubique produci exiſtimo.* πρᾶγμα.) *à* πράσσω *vel* πράττω, μ. πράξω. *Hæc* α *habent naturâ longum. Quod ipſum circumflexus arguit in* πρᾶγμα, πρᾶξις. *Item in* πρᾶσις & πεπρᾶσθαι, *à* πράττω, μ. πράσω. ὀϊλάδης.) *patronymica in* ίδης & άδης *ferè corripiunt penultimam, ut* μενοιτιάδης, νεστορίδης. *Quando autem præcedit* η, *Poetæ* ι *breve interponunt. Sic* πηληϊάδης, νηληϊάδης. ὀϊλάδης *tamen producitur illîc:* αἴας δὲ κλεόβουλον ὀϊλάδης ἐπορούσας. ὀμφαλή.) *in hoc* α, *quod ſit inter duas longas, producitur, ut locum habeat in heroico. Rurſus in* τρικέφαλον, πεντηκοντοκέφαλον, & *ſimilibus,* α *efficitur longum ratione duarum brevium præcedentium, quibus tertia non cohæret in eodem genere verſus.* ὀμφαλὸς *enim* & κεφαλὴ *penultimas corripiunt. Quæ cauſſa, ut ſæpe dictum eſt, multas ſyllabas alioqui breves extendere ſolent.* πλοκαμίς.) *anceps in penultima, cùm præcedit immutabilem,* & *in ultima eſt* σ, *corripitur.* νᾶμα.) *nomen enim neutrum in* μα *purum deſinens, longam ferè habet in penultima, ut* βῆμα, νᾶμα, χρῖμα, θῦμα. *Excipiuntur deducta à verbis in* μι, *ut* θέμα, δόμα. *Item* στόμα, & *quæ non habent* μ *purum, ut* βρέγμα, δόγμα. ἀνδάνω.) *verba polyſyllaba in* άνω, α *habent breve.* ἰουλιανός.) *in Epigrammate trimetro,* ἰουλιανὸς οὗτος ἅρμα ῥουσίου, λια *jambus eſt. Horum tamen aliqua in carmine heroico neceſſitate corripiuntur, ut in altero.* τοῦτον ἰουλιανὸν τυρίης βλάστημα ἀθήνης. *Et in alio,* πλανὲ χρύσεε, &c. πλα *dactylus eſt.* ἅπας.) & ἅπαν, *cum compoſitis, ſecundùm Atticos producunt priores.* κλάρος) *Nicandri patria ab eodem corripitur.* ἆρα.) *interrogativa trochæum conſtituit: illativa verò aliquando trochæum, ſed frequentiùs pyrrhichium.* μισαρός.) *generaliter nomina polyſyllaba in* ρος *oxytona ancipite præcedente, ſi ante-*

 penultimam

penultimam habent longam, etiam penultimam producunt, ut μισαρὸς, ἰσχυρὸς, ἆσσον, θᾶσσον. πέρισσω, *α habent naturâ longum, ut jam dictum eſt.* δέκατος.) *nomina barytona polyſyllaba in* ατος *vel* ατον, *penultimam corripiunt, ut* θάνατος, ἀγράμματος, φίλτατος, ἔσχατον, πήματον.

De quantitate ι *in penultimis ſyllabis.*

I Ante vocalem in penultimis corripitur, ut κοχλίας, πενία, φιλία, φίλιος, διὸς in obliquis, θνεῖον, γραμμάτιον, κυλίω, ἐσθίω. Producunt ἀνίη, αἰκίη, κονίη, καλιὴ, ὀρμιὴ, Ionica: quæ aliàs communiter in α quoque deſinunt. Item θεῖον, ἴυγξ, μνῖον, πῖαρ, πῖηρ, ſive πῖδρ, *pinguis*, πίων, πρίων, κίων. Et pleraque comparativa in ίων, ut βελτίων. Et alioqui poſitiva finita in ίων, mutantia ω in ο, ut ἀμφίων. Item φθίη, φθῖος, χῖος, gentilia. Et illa propria, θεῖος, κῖος, κεῖος, πῖος, φλίας. Item δῖος, *divinus*, δῖα, *divina*, ἔνδιος, *meridianus*. Item διογενὴς, & ſimilia, ob ſequentes breves. Et nomina diſſyllaba oxytona finita in ιος, ut κριὸς, *aries*; ἰὸς, *venenum*: præterquam ἰὸς, *æqualis*. Item μεθίω, τρίω, φθίω, χρίω. Indifferentia ἴει, ἴοι, ἰεὶς, ἶε, ἴει, ἴομεν, & ſimilia cum compoſitis. λίαν adverbium. Item οἴω, πίω, ἤια, εὔδιος, ὑπεύδιος, ὠρείων, κρονίων. Et alia quæpiam ejuſmodi nomina ſimplicia finita in ίων.

I ante β corripitur, ut λιβάς. Producunt ἀκριβὴς, ἱερισίβη, θλίβω, ἶβις, σίβη, τίβυρ.

I ante γ corripitur, ut λιγὺς, ὀλίγος, γίγας. Producunt μίγω, πνῖγος, ῥῖγος, σιγή. Indifferens πνίγω.

I ante δ corripitur, ut ἰδὲ, κομιδή. Producunt ἰδω, εἰλιδὼν, ἴδη, κνίδη, πίδαξ, πολύϊδος, σίδη, χελιδὼν, χλίδη.

I ante θ corripitur, ut λίθος, πίθος. Producunt βρίθω, βρῖθος, βριθὺς, ἔριθος, ἐριθεὺς, ἰθὺς, κριθὴ, λῖθος proprium, Ἰλιάδ. β. σιθών.

I

I ante κ corripitur, ut δίκη, ὀρφανικός. Producunt ἄκικυς, χηνῖκος fluvius, κίκυς, καῖνος, νίκη, φοινίκη, φρίκη. Indifferens μυρίκη.

I ante λ corripitur, ut ποικίλ☉. Producunt αἴγιλος, ἄργιλ☉, ἶλ☉, ἰλύς. κονίλη, νεογιλὸς, ὅμιλ☉, ὀϊλεὺς, πέδιλον, πῖλ☉, σμίλαξ, σμίλη, σμῖλ☉, ἄπιλ☉, χιλὸς, χίλων, ψιλός. Indifferens φίλος.

I ante μ corripitur, ut ἄλκιμος, λιμὴν, κρίμα. Producunt βρίμη, βριμῶ, δριμὺς, κάμιρος urbs, κλίμαξ, λιμὸς, μῖμος, σιμὸς, τιμὴ, φιμός. Et nomina compoſita finita in ιμος, ut ἄτιμος, βούλιμος, ἴφθιμος. Et verbalia finita in ιμα, deducta à verbis penultimam producentibus, ut μήνιμα, χρῖμα. Indifferens ἱμάς.

I ante ν corripitur, ut ἀκλινὴς, ἐαρινὸς, πίναξ. Producunt αἰγίνης, ἀπειρινὴς, ἐρινὰς, θαμινὸς, θρίναξ, θρίδακῖνις, ἰνῶ, κλίνη. μίνως, ῥινὸς, φινεὺς, χαλινός. Et nomina barytona deſinentia in ινος, & ινον, ut δῖνος, γυρῖνος, λαπῖνος, ταλαύρινος, κάμινος, σέλινον. Exceptis καρκίν☉, κόπινος, κόφινος, κρίνον, λίνον, λίνος, νίνος, πίνος: & ſignificantibus materiam, ut βύβλινος, δρύϊνος, κέδρινος. Producunt etiam nomina finita in ίνη, habentia pluſquam tres ſyllabas, ut ἀδρασίνη, ἐρηκίνη, ἡρωίνη, μολυβδίνη, excepto ἐλαπίνη. Quibus accedunt triſyllaba, primâ productâ, ut ἀξίνη, δωτίνη, ἐλξίνη, ῥητίνη, ὑρμίνη, ὑσμίνη; & diſſyllaba duo, ῥίνη, δίνη. Item propria præſertim locorum, ut αἴγινα, καμάρινα. Et verba deſinentia in ίνω, ſive ίνομαι, ut κλίνω, κρίνω, πίνω, γίνομαι, σίνομαι.

I ante π corripitur, ut λίπος. Producunt γριπεὺς, ἐνιπεὺς, εὔριπ☉, ἐνίπω. παρθενοπίπης, ῥιπὴ, ῥιπεὺς, ῥίπη urbs, ἰλιαδ. β. σιπούς, κνιπὸς, σκίπων. Indifferentia ἐνιπὴ, ἐρίπω.

I ante ρ producitur, ut ἶρος, ἶρις, νιρεὺς, πόρνις, ὄπρις.

I ante σ corripitur, ut ἥμισυ, ἴσως, *forte*, κλίσις, κρίσις, ἴσος, *piaculum*, σφίσιν in dativo plurali pronominis tertiæ

tertiæ perſonæ. Producunt ἀχῖσις, ἀμφισὸς, ἀμνισὸς, βερσεὺς. θεμισῶ, ἴσως, *æquè*, μῖσος, νῖσος, πῖσος, πῖσα urbs, Ἶσις. Sunt tamen qui πίσσα ſcribunt gemino σσ. τὸ πῖσος, *ubertas*, unde πισήεις, *uber*, τολμισός. Indifferens ἴσος, *æqualis*, & ab eo compoſita pleraque.

I ante τ corripitur, ut ἄλφιτα, θεόκριτος, ἴτυς. Producunt ἀκόνιτον, ἴτων urbs, ἴφιτος, κλιτὺς, λῖτον, λιτὸς, παλίντιτος, σῖτος, πτὰν, τίφυς, τρίτων, φῖτυς, φρίττω, unde πέφρικα. Et nomina finita in ίτη, ut ἀφροδίτη, μελίτη. Et in ίτης, & ίτις, ut ὁπλίτης, πολίτης, μακαρίτης, ἀνῖτις. Exceptis verbalibus deductis à verbis penultimam præteriti corripientibus, ut κριτὴς à κέκριται, & compoſita ab illis, ut δικαιοκρίτης, ὑψικρίτης.

I ante φ corripitur, ut ξίφος, ἔριφος, ἄντιφος. Producunt γρῖφος, ἶφι cum deductis & compoſitis, ut ἰφεὺς, ἶφις. Item σῖφος, σκέριφος, σίφων. Indifferens νίφω, *ningo*.

I ante χ corripitur, ut σίχω, δολιχός. Producit ἰχώρ.

SCHOLIA.

Κοχλίας.) *In maſculinis barytonis in ιας, breve eſt ι.* πενία, φιλία.) *quidam ſic præcipiunt: feminina oxytona in ία breve habent ι, & longum α, præterquam ἴα & μία, quæ utraſque habent breves. Alij ſic: nomina deſinentia in ία, ultimam habentia longam, corripiunt ι, ut* ξενία, πενία, *excepto* ἀνία. φίλιος.) *nomina finita in* ιος, *ſive proparoxytona ſint, ſive paroxytona, penultimum ι habent breve, ut* ὄλβιος, ἄξιος, πόλιος, βίος· *properiſpomena verò longum, juxta regulam tonorum, præcipientem, ut longa penultima ante brevem, ſi tonum receptura ſit, circumflectatur, ut* χῖος, δῖος, φθῖος, *& ſimilia; quæ quidem contracta ſunt. Alias* χίος *&* ἴος, *nomina inſularum primitiva acuunt priorem utpote brevem. Hic igitur tonus quantitatem docet, ſicut invicem quantitas quandoque*

tonum

tonum diſtinguit. Proinde non rarò conducet rationem toni cognoſcere, ad quantitatem deprehendendam. Neque id ſperni ob circulum debet: quem in multis locis utiliùs & ad majorem evidentiam admittes, quàm ſi privatim regulam abſque ratione addiſcendam tibi proponas. θηρίον.) *nempe* ι *in neutris diminutivis in* ιον, *ſive ea paroxytona ſint, ſive proparoxytona, corripitur.* κυλίω.) *verba Barytona polyſyllaba in* ίω *corripiunt* ι, *excepto* μεθίω. πίων.) *quia diſſyllaba appellativa finita in* ίων *productum habent* ι. βελτίων.) *in horum tamen neutris breve eſt* ι, *quia comparativorum in* ον *penultima anceps corripitur, ut* τὸ ἥδιον, βέλτιον. *Præter diſſyllaba, ut* θᾶττον, μᾶλλον. *Etiam* γλυκίων *breve habet* ι. *Quod itidem accidit in aliis habentibus præcedentem brevem: ut in* κακίων, ταχίων. *Similiter in finitis in* ίων, *interdum* ι *producitur: ut in* κάκιον *apud Theognidem non ſemel. Eadem ratione* ι *quoque corripitur in* δευκαλίων, ζωπυρίων, δευκαλίωνος, ζωπυρίωνος, *& in aliis* ω *ſervantibus in obliquis. Contrà in mutantibus ipſum in* ο, *plerumque producitur: ut in* ἀμφίων, βραχίων, ὑπερίων, ἐχίων, δολίων, πανδίων, κίων, πρίων, πίων, τοῦ ἀμφίονος, βραχίονος, *&c. In paucis compoſitis corripitur, ut in* περικτίων. κρονίων *verò &* ὠρίων *indifferenter uſurpantur.* πιβερλάς.) *apud Nonnum producit penultimam* ι, *ob præcedentes breves.* γίγας.) *Orpheus in Argonaut. ſemel producit, ſic ſcribens,* γιγάντων οἳ λυγρὸν ἀπ' οὐρανοῦ ἐνστάξαντο. σίδη.) *priorem hujus & brevem & longam facit Nicander in Theriacis.* ὀρφανικός.) *nomina poſſeſſiva oxytona in* ικος, *breve habent* ι, *ut* χαμμαλικός. μυρίκη.) *apud Homerum reperio indifferens, apud alios longum.* φίλος.) *in nominibus finitis in* ιλος *& in* υλος *Barytonis, brevis eſt anceps.* ἄλκιμος.) *in nominibus derivativis polyſyllabis ſimplicibus finitis in* ιμος *brevis eſt* ι. κρίμα.) *verbalia in* ιμα *facta à prima perſona præteriti paſſivi,* ι *habente correptum,*

ſua

ſuæ originis quantitatem obſervant, ut χεῖμα, κλίμα, *à* κέκειμαι, κέκλιμαι. βειμώ.) *id eſt*, Proſerpina, *longum habet* ι, *licet compoſitum dicatur à* βει *particula*, ι *corripiente, ut ſit quaſi* βείμηνις, iracundia. *Apollonius*, βριμὼ νυκτιπόλον χθονίην ἐνέροισιν ἄνασσαν. γυεῖνος.) ranula, *alias etiam* γέρυνες, γερύνων, υ *correpta a Nicandro uſurpatur.* ἐαρινός.) vernus. *In nominibus oxytonis polyſyllabis finitis in* ινος, *quæ tempus ſignificant*, ι *corripitur, quamquam interdum etiam producitur.* ἰλιαδ. φ.

ὡς δ᾽ ὅτ᾽ ὀπωρινὸς βορέης. *Aratus:*

ἢ τρύζει ὀρθρινὸν ἐρημαίη, ὀλολυγών.

De quantitate nominum finitorum in ινος *jejunè agunt Grammatici, quos mihi licuit conſulere. Quin & inter ipſos parum hac in re convenit, ſicuti & in alijs perquam multis.* αἴγινα.) *penultimam habet productam, etiam cum feminam ſignificat. Orpheus:*

πηλέατ᾽ αἰακίδην αἰγίνης ἀγλαὸν ἠδόν.

σίνομαι.) *producitur:* σίνος *verò apud Nicandrum commune eſt.* κρίσις.) *apud Nonnum ſemel productum reperi, & iterum apud Moſchum.* ἀμνισὸς, ἀμφισσός.) *hæc alias duplici* σσ *ſcripta viſuntur in multis codicibus: ſicuti* ἀμφισσεὺς *quoque à* κηφισσὸς, *in ſinceriſſimis quibuſque.* ἴτυς) *ſuperius dictum eſt*, ι *inceptivum ante* τ *corripi.* παλίντιτος.) *Homerus* ὀδ. α, *corripit penultimam:* παλίντιτα ἔργα γενέσθαι. ἄλιτος *tamen à Phocylide producitur.* θεόκριτος.) *in Epigrammate*,

ἄλλος ὁ Χῖος, ἐγὼ δ᾽ Θεόκριτος, ὃς τάδε γράψα,

corripitur: in alio producitur, ſi tamen mendâ vacat,

γνῶθι θεόκριτον προσιδὼν τὸν ὀλυμπιονίκαν.

ἀφροδίτη.) *Demetrius Moſchus non ſemel corripit* ι, *cùm Orpheus & Homerus ubique producant.* ςίχω.) *apud Homerum corripit* ι. *Nonnus in paraphraſi non ſemel producit: niſi fortè in hoc ſcribendum perpetuò ſit* ςείχω, *ſicuti in eodem opere crebrò legitur.*

De

De quantitate Υ *in penultimis ſyllabis.*

Υ Ante vocalem corripitur, ut ἀμφιτρύων, δίκτυον, κρύος, μεθύω, τανύω. Producunt ἐννυῶ, θυὰς, κύαξ, μύω, μυὼν, μύωψ, πτῦος, σῦαξ, ὕω, & verba in ύω ante υ habentia duas conſonantes, unamve duplicem, aut alioqui præcedentem ſyllabam longam, ut πλύω, ποιπνύω, ξύω, ἱδρύω. ἐρητύω, ἰμύω, μαρύομαι, ὠρύομαι. Quamquam horum quædam indifferenter uſurpata reperies, præſertim quæ ſequuntur: θύω, λύω, ῥύομαι, δακρύω, κωκύω, δύω, φύω, ἐρύω, ἀρύω, βρύω, ἀνύω, μηνύω.

Υ ante β corripitur, ut ἀλύβη, κύβος. Produit ὑβός.

Υ ante γ corripitur, ut ζυγὸν, μαρμαρυγὴ, φυγή. Producunt ἀμαρυγὴ, γύγης, ἰϋγὴ, λαιστρύγων, ὀλολυγὼν, ἀλαλυγὴ, πυγὴ, πτυγών.

Υ ante δ corripitur, ut κλύδων, ἄμυδις. Producunt ἄβυδος, βοτρυδὸν, ἐρικυδὴς, κῦδος, λυδὸς, τυδεὺς, Φερεκύδης. Indifferens ὕδωρ.

Υ ante θ corripitur, ut σκύθης, ἐγγύθι. Producunt βυθὸς, μῦθος, ζῦθος, πύθω verbum, πυθὼ nomen

Υ ante κ corripitur, ut γλυκὺς, μύκης. Producunt βρυκὸς, βρύκω, κέκρυκα, συκῆ, σῦκον, φυκὶς, φῦκος. Indifferens ἐρύκω.

Υ ante λ corripitur, ut σκύλαξ, πύλος, μορμύλος. Producunt ἄσυλον, ἐριφύλη, κένδυλα, σῦλος, πύλη. φυλὴ, μυλεὺς, ὕλαξ, ὕλη, φύλαξ, φυλεὺς, φυλὼ, χυλός. Et nomina diſſyllaba ſubſtantiva in υλον, ut σκῦλον, φῦλον. Excepto ξύλον.

ante μ corripitur, ut θύμος, πολυώνυμος, ὑμήν. Et verbalia finita in υμα, χύμα. πλύμα. Producunt tamen θῦμα, κῦμα, & aliquando λῦμα. Item ἀμύμων, θυμὼν, κύμη, *acervus*, στρυμών. Et diſſyllaba in υμος, & ab ipſis compoſita, ut χυμὸς, θυμὸς, ῥυμὸς, πρόθυμος. Item caſus

Q plurales

plurales pronominis ſecundæ perſonæ, cum poſſeſſivis ab eo derivatis, ὑμεῖς, ὑμῶν, ὑμῖν, ὑμᾶς & ὑμὸς, ſicut ὑμέτερος. Item verborum in μι themata, ac perſonæ ſuperiùs indicatæ. Indifferens νώνυμος.

Υ ante ν corripitur, ut δικαιοσύνη, κορύνη. Et κύων in obliquis κυνὸς, κυνὶ, &c. Producunt βιθυνὸς, γερυνεὺς, γορτυνὶς, δίκτυνα, μαρανδυνὸς, τύνη pro σὺ, tu, ſecundùm Dores. ὗνις, φορκυνίς. Et nomina in υνος diſſyllaba, ut φρῦνος, θῦνος. Excepto πλύνος. Quibus accedunt ἀνεύδυνος, κίνδυνος, λάγυνος, ὀρκῦνος, πάχυνος. Item diſſyllaba in υνη, ut μύνη, φρύνη, excepto γυνὴ cum compoſitis, ἀνδρόγυνος, & aliis. Item δύνω, & verba polyſyllaba oxytona in ύνω, ut μολύνω, ὀτρύνω. Item ξυνὸς, ἐπίξυνος, & ſimilia à ξὺν compoſita, de quibus ſuprà dictum eſt.

Υ ante π corripitur, ut κτύπος, ῥύπος. Producunt γρῦπος, λύπη, & τανύπους in hymn. Homer.

Υ ante ρ corripitur, ut λύρα, μύρον, πορφύρα. Producunt ἄγκυρα, ἁλιμυρὴς, γέφυρα, γυρὴ, γυρὸς, κινύρα, κορκύρα, κῦρος, λάφυρα, μελίγυρις, νίσυρος, ὀλύρα, ὀνόγυρος, πάπυρος, πίτυρα, πλημμυρὶς, πυρὸς, σκῦρος inſula, σύριγξ, σφύρα, τυρὸς, τυρῶ. Et nomina oxytona in υρος, habentia antepenultimam poſitione ſive naturâ longam, ut ὀϊσυρὸς, ἰσχυρός. Et verba finita in ύρω vel ύρομαι, ut φύρω, σύρω, μύρομαι, κύρομαι.

Υ ante σ producitur, ut φῦσα, χρυσὸς, διώνυσος, καμβύσης. Corripiunt λύσις, φύσις, χύσις, & ejuſmodi verbalia finita in υσις.

Υ ante τ corripitur, ut κλυτὸς, φυτὸν, ἠΰτε. Producunt nomina verbalia in υτης, υτηρ, υτις, à verbis in primis penultimam producentibus, ut μηνυτὴς, μηνυτὴρ, πρεσβύτης, πρεσβῦτις. Item ἀδάκρυτος, ἀλίτρυτος, ἀϋτὴ, βδελυτὸς, βηρυτὸς, γωρυτὸς, κωκυτὸς, ῥύτωρ, ῥυτὴ, λύτωρ, μηνύτωρ, & ſimilia, ῥυτὸς, ζκῦτος.

Υ

Υ ante φ corripitur, ut τρυφὴ, κύφος urbs κορυφή. Producunt ἔνσυφος, κέλυφος, κυφὸς, *incurvus*, κύφων, σύφω, σῦφος, τῦφος.

Υ ante χ corripitur, ut τύχη, βρύχα, & ὑπέβρυχα, adverbia. Producunt verba finita in ύχω, ut τρύχω, ψύχω, Item βρύχω. βρυχὴ, ψυχὴ, τρῦχος, ἐριβρύχης. σαμψύχος. Et nomina compoſita ab ὀρύττω, ut τυμβωρῦχος, τοιχωρῦχος.

SCHOLIA.

Ἀμφιτρύων) *quia exit in* ων, *juxta regulam ſuprà poſitam de quantitate ancipitis penultimæ nominum deſinentium in* ων : *quamquam ea interdum fallit, unde à quibuſdam aliter adducitur.* μεθύω.) *verba finita in* ύω, *pleraque in præſenti habent indifferentem ancipitem, in futuro verò & temporibus inde natis ut plurimùm longam.* πύλος.) *in nominibus finitis in* υλος *corripitur* υ, *ſicuti* ι *quoque in* ιλος, *ut* φίλος. πολυώνυμος.) *apud Theocritum, itidem cetera ab* ὄνομα *compoſita, ut* ὁμώνυμος, & δυσώνυμος, Ἰλιαδ. μ. θῦμα, κῦμα.) *corripitur tamen* ἔρυμα, *& fortaſſe id genus alia. Hic enim inter Grammaticos non convenit. Quidam tradunt nomina diſſyllaba in* μα *præcedente* υ, *ipſum corripere, ut* χύμα, πλύμα, θύμα, *exceptis* λῦμα & θῦμα, *quæ dialecto producuntur, & adhuc* χῦμα. *Alii nomina neutra in* μα *purum deſinentia penultimam habere productam, ut* θῦμα, ῥῦμα, χῶμα, *exceptis quæ veniunt à verbis in* μι, *ut* θέμα, δόμα : *& quæ non habent* μα *purum ; quòd ea ferè penultimam naturâ brevem habeant, ut* βρέγμα, δόγμα. χυμός.) *nomina maſculina in* μος, *quæ naſcuntur à prima perſona præteriti perfecti, penultimam omnino producere volunt, aut naturâ, aut ſaltem poſitione : ideoque à* δέδεμαι *fit* δεσμός. κορύνη.) *in polyſyllabis in* υνη *breve eſt* υ, *ſed in diſſyllabis longum.*

Nicander in Alexiph. ſemel produxit υ *in* κορύνη. κίνδυνος.) *quòd quidam tradunt polyſyllaba in* υνος υ *producere, non eſt univerſaliter verum.* πίσυνος *certè &* γηθόσυνος, *& fortè alia, corripiunt.* (σφύρα.) malleus *: nam* σφυρὸν, *pro* planta, *corripitur cum compoſitis, ut* καλλίσφυρος. τυρός.) *nomina diſſyllaba oxytona deſinentia in* ρος, *ſi in priori ſyllaba habent* υ, *ipſum producunt, ut* τυρὸς, πυρός. ἰσχυρός) *non omnia ejuſmodi producunt penultimam, nempe* ἄλμυρὸς *apud Orpheum & Homerum eamdem corripit.* διώνυσος.) *apud eoſdem alicubi ſcribitur per* ω, *alicubi per* ο, *ſed ſæpiùs geminato* σσ. διώννυσσος, *vel* διόνυσσος. φύσις.) *correptum reperio apud Orpheum, in opere de lapidibus, capite de curalio. In initio verò hymni* εἰς φύσιν, *ubi vulgati codices habent,*

Φύσι παμμήτειρα θεὰ πολυμήχανε μῆτερ.

deeſſe videtur ὦ *adverbium: à quo inchoant alii ejuſdem hymni* εἰς αἰθέρα, τυφῶνα, νηρέα, δικαιοσύνην *: ut ſit* ὦ φύσι *dactylus; non trochæus, nec pyrrhichius, quos heroicum carmen neſcit. Idem Orpheus aliàs hujus nominis priorem non ſemel corripit. At verò Demetrius Moſchus, Orphei, videtur, ſtudioſus, (nam in hoc ipſum opus de lapidibus præfatur) nomen* φύσις, *priori quoque productâ uſurpat, in Poëmate de Helena & Alexandro.*

F I N I S.

INDEX

INDEX CAPITUM.

Caput I De vocalibus brevibus, longis & ancipitibus, & diphthongis pag. 3
II De poſitione. 4
III De muta & liquida 5
IV De modo, quo vocales longæ & diphtongi fiunt breves. 11
V Quot modis quantitas vocalium ancipitum cognoſcatur. 13
VI De accentu. 13
VII De conſtructione & dialecto. 15
VIII De derivatione & compoſitione. 20
IX De alpha incremento nominum præcipe, quintæ declinationis. 23
X De iota incremento quintæ declinationis. 30
XI De Υ incremento quintæ declinationis. 34
XII De quantitate verborum in præſenti & imperfecto. 37
XIII De quantitate verborum in futuris & aoriſtis. 39
XIV De quantitate verborum in præteritis. 43
XV De quantitate verborum in MI. 46
XVI Regulæ cognoſcendi quantitatem ancipitum in primis & mediis ſyllabis nominum 48
XVII De quantitate ancipitum in ultimis ſyllabis. 51
XVIII Quomodo quantitas Græca cognoſci poſſit interdum præſidio linguæ & proſodiæ Latinæ. 60

XIX De exemplo & auctoritate 6
XX De ſyllaba commnuni & licentiis poëticis. 6
XXI De pedibus & verſu. 66
XXII De ſpeciebus metaplaſmi. 77
XXIII De patronymicis. 85
XXIV De menſibus Græcorum. 86
XXV De pronunciatione Græcorum vocabulorum quibus Latini utuntur. 90
XXVI Quomodo vocales Græcæ tranſeant ad Latinos. 96
XXVII Quomodo diphthongi Græcæ ad Latinos veniant. 99
XXVIII Qua mutatione conſonantes Græcæ in Latinam linguam transferantur. 103
Appendix De quantitate ancipitum in mediis ſyllabis. 105

PRIVILEGIA

Ad calcem libri primi Inſtitutionum Jacobi Gretseri Impreſſa, ad hunc Librum tertium extendenda ſunt.

FINIS

Digitized by Google

Digitized by Google